

พท ๖๖๐๑

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

จิรัตน์ จีระสมบัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวจิรรัตน์ จีระสมบัติ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.ทักษวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

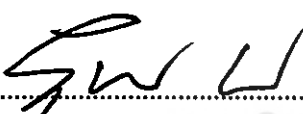
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

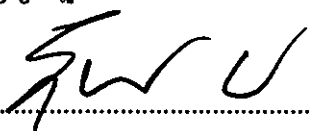

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพศ)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

.....
(อาจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพศ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ตีเมืองชัย)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน 16 มิ.ย. 2559 พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด
จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย : จีรรัตน์ จีระสมบัติ

ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.ยุภาพร ยุภาส

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผล ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี จำนวน 345 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้ใช้สูตรกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane และใช้เทคนิคในการเก็บข้อมูลแบบ Cluster Random Sampling และ Simple Random Sampling สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทำการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ การวิเคราะห์ การถดถอยโลจิสติก (Multiple Binary Logistic regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. เหตุผลที่ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน ให้ความสำคัญมาก จำนวน 5 ด้าน และ ให้ความสำคัญปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร และ ด้านสุดท้าย คือ การจูงใจให้ลงคะแนน

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอปาง
 ดลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ของผู้ใช้สิทธิ์ อาชีพของผู้ใช้สิทธิ์ เขต
 เลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิ์ นโยบายของผู้สมัคร และ ฐานะของผู้สมัคร โดยเขียนสมการคะแนน
 มาตรฐาน ดังนี้

$$z = -9.515 + .291 + .000 + .699 - 1.155 + .847$$

3. ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอปาง
 ดลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า คนส่วนใหญ่ต้องการให้นายกเทศมนตรีเทศบาลพัฒนาพื้นที่เป็น
 อย่างดี โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย การติดตั้งสัญญาณไฟจราจร การพัฒนา
 สวนสาธารณะให้น่าอยู่มากขึ้น การพัฒนาแหล่งน้ำอย่างต่อเนื่อง และการดำเนินงานควรปฏิบัติ
 ตามนโยบายเร่งด่วนตามที่พรรคฯหาเสียงเอาไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Factors affecting decided to select Mayor of Khoksri Sub - District Municipality at Yangtalad District Kalasin Province.

AUTHOR : Jeerarat Jeerasombat **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS : Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom Major Advisor

Assoc. Prof. Dr. Yupaporn Yupas Co-advisor

Dr. Songsak Jeerasombat Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARA KHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The purposes of this research were to explore factors affecting a decision for select Mayor of Khoksri Sub - District Municipality at Yangtalad District Kalasin Province, including suggestion about to decide to select Mayor. The sample was 345 persons who had a right for voting and living in Khoksri Sub - District Municipality at Yangtalad District Kalasin Province, They're selected by Taro Yamane sampling sized, and then used Cluster Random Sampling and Simple Random Sampling. The instrument was the questionnaire. Statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation and Multiple Binary Logistic regression Analysis.

The results are as follow:

1. The people's reason for decision to select Mayor of Khoksri Sub-district Municipality at Yangtalad District Kalasin Province found that they gave the highest important for 6 issue, high for 5 and moderated for 2, sorting arithmetic mean from highest to lowest; the candidate's morality and ethics, the candidate's leadership, the candidate's policies, the candidate's ability, the candidate's interpersonal, the candidate's initiative, the candidate's background, the candidate's personality, the candidate's election campaigner, the candidate's canvassing, the candidate's economy position, the personal relationships with candidates, and last was the motivation and reward respectively.

2. The factors affecting a decision for select Mayor of Khoksri Sub - District Municipality at Yangtalad District Kalasin Province were; the voter's income, the voter's career, the voter's region election, the candidate's policies and the candidate's economy position by statistical significant at .05 levels which written as equation standard scores as follows :

$$z = -9.515 + .291 + .000 + .699 - 1.155 + .847$$

3. The suggestion about how to decide to select Mayor were found that; Most people desire mayor to developed municipality more that starting from the wastewater system improvements, installation the traffic lights, develop the public park for more livable, develop the water supply to flow easily continually, and the operation should follow on policies campaigned urgently.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา เคนาภูมิ ประธานที่ปรึกษาหลักสูตรวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาส และ อาจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ที่คอยชี้แนะแนวทางการพัฒนา วิทยานิพนธ์ตั้งแต่ข้อห้วงจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายสุวิทย์ บุญสวัสดิ์กุลชัย ปลัดประจำสำนักปลัดเทศบาลตำบล โลกศรี นางจิรณดา ภูน้ำย่อย ครู คศ. 3 ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโลกศรีวิทยายน นายอัฐพล อินดีะ อาจารย์ประจำหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่งผู้ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมาคุณแม่ผู้บังเกิดเกล้า ตลอดจนเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่พร้อมเพียงกันศึกษาเล่าเรียน จนประสบความสำเร็จขอขอบคุณเพื่อน ๆ มา ณ โอกาสนี้ เช่นกัน

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	11
แนวความคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ	20
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	37
แนวคิดการปกครองท้องถิ่น	44
แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล	51
บริบททั่วไปของเทศบาลตำบล โลกศรี	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
กรอบแนวคิดของการวิจัย	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76

หัวเรื่อง	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
สถิติที่ใช้ในการศึกษา	80
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
บทที่ 5 สรุปผลอภิปรายผลข้อเสนอแนะ	100
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	114
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ	122
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	125
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	128
ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	หมู่บ้านและจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	65
2	การคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง	75
3	เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน	78
4	ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	84
5	แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูล ของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของการตัดสินใจ เลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	86
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	87
8	แสดงการกำหนดตัวแปร Nominal/Ordinal Scale เป็นตัวแปรหุ่น Dummy และตัวแปร Interval /Ratio Scale และรหัสตัวแปร	93
9	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ Correlation matrix Correlations	95
10	แสดงลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญ ของตัวแปร Multiple binary Logistic Analysis	96

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดการวิจัย	73
---	--------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

- 1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม 123
- 2 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 126

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการสรรหาตัวผู้ปกครองกระบวนการหนึ่ง ในรัฐเสรีประชาธิปไตย การเลือกตั้งถือเป็นกระบวนการแต่งตั้งผู้ซึ่งจะเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ซึ่งถือว่าเป็นองค์การผู้แต่งตั้งแสดงเจตนาออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง คณะเสียงดังกล่าวจะได้รับการนับและนำมาคำนวณเพื่อให้ได้ผลว่าบุคคลใด จะเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งในหลายวิธีการในการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง เทียบคู่ไปกับวิธีการอื่น ๆ เช่น การให้ประชาชนมาออกเสียงแสดงประชามติในการตัดสินใจทางการเมืองที่สำคัญ เป็นต้น

ในรัฐเสรีประชาธิปไตย การเลือกตั้งนับว่าเป็นเงื่อนไขขั้นพื้นฐานอันมิอาจขาดเสียได้ ประชาธิปไตยกับการเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น การเลือกตั้งมีผลทำให้อำนาจอธิปไตยมีความชอบธรรม อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ก็แต่โดยพื้นฐานความเชื่อมั่นของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในสังคม ซึ่งจะต้องยอมรับหลักเสียงข้างมากซึ่งเป็นหลักการเบื้องต้นที่ใช้ในการตัดสินใจเรื่องราวต่างๆ ในสังคม การเมือง กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นเสียงข้างน้อยจะต้องยอมรับการตัดสินใจโดยเสียงข้างมากนั้นในขณะเดียวกันเพื่อไม่ให้เกิดการเลือกตั้งนำไปสู่ความเป็นเผด็จการเสียงข้างมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง จะถูกตัดออกไปจากกระบวนการดังกล่าวไม่ได้

การเลือกตั้งยังเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนซึ่งเป็นการปกครองที่ได้รับความยินยอมจากประชาชนอีกด้วย ที่ว่าเป็นการปกครองที่ได้รับความยินยอมจากประชาชน ก็เนื่องจากประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอธิปไตยโดยตรง แต่ประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงอำนาจแห่งรัฐให้ความยินยอมผู้แทนของตนใช้อำนาจอธิปไตยตามระยะเวลา หรือตามวาระที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในรัฐธรรมนูญ

โดยเหตุที่การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งการปกครองแบบมีผู้แทน การเลือกตั้งจึงมีความหมายและความสำคัญอย่างยิ่ง การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของพัฒนาการของประชาธิปไตยทางอ้อม การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจึงต้องตกอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ ๆ อันแตกต่างไปจากการเลือกตั้งในรัฐรูปแบบอื่น เช่น จะต้องเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ใช้สิทธิ เลือก ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองที่ตนเห็นว่ามีแนวคิดทางการเมืองคล้ายคลึงกับตนหรือมีนโยบายที่สามารถช่วยแก้ปัญหาของตนและของประเทศได้ ต้องเปิดโอกาสให้มีการแสดงความเห็น เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถสร้างเจตจำนงทางการเมืองของตนได้ ในแง่ของผู้เลือกตั้งรัฐต้องกำหนดให้การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการใช้สิทธิอย่างทั่วถึงในประชาชนทุกกลุ่ม ไม่เลือกศาสนา ฐานะนคร เพศ ภาษา ถิ่นกำเนิด อาชีพ หรือความเชื่อทางการเมือง การใช้สิทธิต้องเป็นไปตามอย่างเสมอภาค ซึ่งหมายความว่า ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องมีคะแนนเสียงเท่ากัน ไม่ใช่กำหนดให้ผู้มีรายได้สูง ผู้เสียภาษีให้รัฐมาก หรือผู้มีการศึกษามีคะแนนเสียงมากกว่าบุคคลอื่น รัฐจะต้องประกันให้การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นไปอย่างเสรี กล่าวคือต้องไม่ยอมให้มีการใช้อิทธิพลข่มขู่ บังคับขู่เข็ญ โดยผิดกฎหมาย นอกจากนี้แล้ว การใช้สิทธิเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจะต้องเป็นไปโดยลับ ซึ่งหมายความว่า การตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงต้องไม่สามารถถูกตรวจสอบได้โดยบุคคลอื่น หลักการใช้สิทธิเลือกตั้งที่ต้องเป็นไปโดยลับนี้ ย่อมมีผลเป็นการสนับสนุนหลักการการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยเสรีด้วย (วรเจตน์ ภาคีรัตน์, 2549)

เนื่องจากว่าในสภาพสังคมปัจจุบันการปกครองท้องถิ่น (Local Government) ถือเป็นรูปแบบการปกครองที่สำคัญ ทั้งนี้ด้วยข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่ว่าในพื้นที่ต่าง ๆ ของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างหลากหลายกันออกไป อาทิ สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคมหรือแม้แต่สภาพทางการเมือง ซึ่งเมื่อแต่ละพื้นที่ของประเทศมีความหลากหลาย ดังกล่าวมาข้างต้น รัฐบาลกลางย่อมสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม สอดคล้อง ดังนั้น องค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการจัดการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกตัวแทนของท้องถิ่นมาเป็นผู้กำหนดคน นโยบายและแนวทางในการบริหารงานนั้น จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของท้องถิ่น กับทั้งจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ แก่ประชาชน โดยที่มีสมมติฐานสำคัญที่ว่าเมื่อได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นผู้กำหนดทิศทางในการบริหารงาน เช่นนี้แล้ว กิจกรรมและบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่ออกมาย่อมน่าจะมีลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ในท้องถิ่นนั้น ๆ มากกว่า (สุภสวัสดิ์ รัชกาล. 2545 : 5)

ในปัจจุบันปัญหาทางการเมืองและการปกครองของประเทศไทยในท้องถิ่นมักจะเป็นปรากฏให้เห็นอยู่เสมอว่า บุคคลที่ได้รับเลือกเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีฐานะดีในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือมีธุรกิจ กิจการ โดยบุคคลเหล่านั้นจะใช้วิธีใช้ห้วคะแนนในการหาเสียง ทั้งในการประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุน นั่นคือสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการหาเสียงและเกิดการแข่งขันอย่างรุนแรง เริ่มตั้งแต่การแย่งหมายเลขผู้สมัครไปสเตอร์หาเสียง เวทีหาเสียง หัวคะแนน กลุ่มผู้สนับสนุน การจัดเลี้ยง ซึ่งกลุ่มที่ได้รับการเลือกตั้งจากวิธีดังกล่าวส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีทุนทรัพย์มาก และคาดหวังผลตอบแทนเมื่อได้รับการเลือกเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนจากบุคคลเหล่านี้ทำให้เกิดกลุ่มคนที่เรียกว่า นักธุรกิจทางการเมือง ซึ่งบุคคลที่จะเข้ามานี้หวังว่าจะเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องหรือเอื้อประโยชน์ให้แก่ธุรกิจหรือกิจการของตนเองที่มีอยู่ โดยใช้อำนาจของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งดังกล่าว อีกประการหนึ่งคือผู้สมัครจะได้รับการเลือกตั้งจากกลุ่มญาติ เพื่อนฝูง ผู้ใกล้ชิด เข้ามาเป็นแกนขาของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งในการลงคะแนนและการหาเสียงซึ่งก็เกิดปัญหาตามมา และในกลุ่มประชาชนเองก็มีความคาดหวังว่าในการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะได้รับผลประโยชน์จากผู้รับสมัครเลือกตั้ง เช่น รายได้จากการซื้อสิทธิขายเสียง รวมไปถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่จะได้หลังจากการได้รับเลือกตั้งแล้ว ทำให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารงานภายในองค์กรที่ไม่มีประสิทธิภาพตามมา ในทางตรงข้าม ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางคนก็มีอุดมการณ์และความตั้งใจจริงที่จะเข้ามาช่วยเหลือส่วนรวม ตั้งใจงานเพื่อประชาชนทำให้เกิดการพัฒนาเจริญก้าวหน้า

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีการกระจายอำนาจการปกครองมากที่สุด ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 เทศบาลแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยมีโครงสร้างการบริหารงานประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภาเทศบาล และฝ่ายบริหาร คือ นายกเทศมนตรี ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ คือพิจารณาออกกฎหมายท้องถิ่น ซึ่งเรียกว่า เทศบัญญัติ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการพัฒนาเทศบาล ฝ่ายบริหารมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง เลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลและนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาล เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้

ภารกิจหน้าที่ของนายกเทศมนตรี ที่จะต้องรับผิดชอบการบริหารงานตาม โครงสร้าง ของเทศบาล เป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนางานของเทศบาล การพัฒนาชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนั้นบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ปกครองบ้านเมือง รับผิดชอบการบริหาร เทศบาล ต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมหลายประการ ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม อุทิศการณ ภาวะผู้นำ รวมถึงความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะได้นำพาเทศบาลให้มีความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูประบอบราชการและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และระเบียบหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (อุคร ตันติสุนทร. 2546 : 11)

บ้าน โคกศรี ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2360 ตรงกับปลายรัชกาลที่ 2 (2353 - 2367) โดยผู้ที อพยพครอบครัวมาตั้งที่บ้าน โคกศรีครั้งแรกแบ่งออกเป็น 3 สายดังนี้ สายที่ 1 อพยพมาจากบ้าน นาสินวน ตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ในปัจจุบันเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของตัวอำเภอกมลาไสย สายที่ 2 อพยพมาจากบ้านกบินทร์ บ้านประจันต คาม บ้านล้มพันตา และบ้านนาดี ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สายที่ 3 อพยพมาจากบ้านเขวา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยอพยพมาเมื่อปี พ.ศ. 2452 (สมชอบ ภูอินนา. 2537 : 5)

ในปี พ.ศ. 2532 โคกศรี ได้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านสาธารณูปโภคและ ด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับราษฎรในพื้นที่มีความตื่นตัวในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการประกวดหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นในปี พ.ศ. 2532 - 2533 ประกอบกับสภาพทำเลที่ตั้งของพื้นที่มีปัจจัยพื้นฐานที่เหมาะสมสมบูรณ์พร้อม จึงเสนอขอ จัดตั้งเป็นสุขาภิบาล ไปยังกระทรวงมหาดไทย และได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งเป็นสุขาภิบาล โคกศรี ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2534 และได้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 53 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2535 ต่อมาได้ยกฐานะเป็น เทศบาลตำบลโคกศรี ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 เทศบาลตำบลโคกศรี ตั้งอยู่พื้นที่ครอบคลุมระหว่าง ตำบลอุ่มเม่า ได้แก่ บ้านโคกเครือ หมู่ที่ 3 (บางส่วน) บ้าน โคกศรี หมู่ที่ 4, 5, 6, 7 และตำบล ดอนสมบูรณ์ ได้แก่ ชุมชนปากทางเขื่อนลำปาว บ้านป่าแดงหมู่ที่ 13 อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการสำรวจเมื่อสิ้นเดือน กันยายน พ.ศ. 2555 ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี มีประชากร 3,204 คน เป็นชาย 1,603 คน เป็นหญิง 1,601 คน จำนวนครัวเรือน 1,078 ครัวเรือน

เป็นผู้ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทั้งสิ้น 2,445 คน ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีครั้งล่าสุดเดือน มีนาคม พ.ศ. 2556

ปรากฏการณ์ในพื้นที่นี้ ได้มีนักการเมืองที่เสนอตัวเองเข้ามาเป็นตัวแทนบริหารอยู่ 2 พรรคการเมืองใหญ่ ๆ เท่าที่มีการแข่งขันกันมาหลาย ๆ สมัย การชนะการเลือกตั้งเท่าที่ผ่านมานั้นจะเป็นของกลุ่มพรรคการเมืองหนึ่ง แต่ในการเลือกตั้งสมัยล่าสุด สมัยที่ 3 อีกกลุ่มหนึ่งที่ เป็นฝ่ายตรงข้ามเป็นฝ่ายชนะ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นทั้ง 2 กลุ่มพรรคการเมือง ได้มีการแข่งขันช่วงชิงอำนาจทางการเมืองทั้งที่ได้ดินและบนดิน ซึ่งบนดินคือการแข่งขันทางด้านนโยบาย การพบปะประชาชน การหาเสียงตามระเบียบกฎหมาย แต่ใต้ดินก็เป็นที่ทราบกันดีว่ามีการซื้อสิทธิขายเสียง มีสิ่งจูงใจให้สิ่งตอบแทน มีการลอบบีต่าง ๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามครรลองประชาธิปไตย

แต่อย่างไรก็ตามคุณสมบัติส่วนตัวของผู้รับสมัครเลือกตั้งในด้านการศึกษา ความสามารถ ภาวะผู้นำ ประสบการณ์ เป็นหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำมาประกอบการพิจารณา นอกจากนี้ยังรวมไปถึงความใกล้ชิดคุ้นเคย พวกพ้อง ภูมิหลังอุปนิสัยของผู้ลงรับเลือกตั้ง และสิ่งที่มาควบคู่กับผู้รับสมัครคือหวัะแวน ซึ่งมีอยู่มากมายหลายรูปแบบ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยประชาชนจะดูว่าบุคคลเหล่านี้มีพฤติกรรมที่หน้าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด และการเป็นบุคคลที่เอื้อประโยชน์หรือการให้ผลประโยชน์ตอบแทน กล่าวคือ การให้สัญญาว่าจะให้ ตลอดจนการซื้อเสียงรวมไปถึงนโยบายในการทำงานของแต่ละบุคคล และเป็นปัจจัยที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ความสนใจนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ (จรรยา สิทธิไกร, 2547 : 3-4)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของเหตุผลการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความสัมพันธ์การใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัครฐานะของผู้สมัคร การจูงใจให้ลงคะแนน ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ของการวิจัย คือ เทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ

- 2.1.1 นโยบายของผู้สมัคร
- 2.1.2 ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร
- 2.1.3 บุคลิกภาพของผู้สมัคร
- 2.1.4 คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร
- 2.1.5 ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร
- 2.1.6 ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร
- 2.1.7 มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร
- 2.1.8 การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร
- 2.1.9 ภูมิหลังของผู้สมัคร
- 2.1.10 หัวคะแนนของผู้สมัคร
- 2.1.11 ฐานะของผู้สมัคร

2.1.12 การจูงใจให้สิ่งตอบแทน

2.1.13 ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร

2.2 ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,445 คน (เทศบาลตำบลโคกศรี 2555: 4)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 345 คน โดยการใช้สูตรหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727)

4. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยระยะเวลาการเก็บข้อมูล 3 เดือน คือ ธันวาคม พ.ศ. 2556 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่งซึ่งหมายถึงกิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อทำหน้าที่ในรัฐบาลเป็นผู้สนองความต้องการของประชาชน และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน

การตัดสินใจ หมายถึง ความคิดและการกระทำต่าง ๆ ของประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งที่นำไปสู่การตกลงใจที่จะเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางหมายถึงการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ หมายถึง สาเหตุหรือเหตุผลการตัดสินใจของผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ใช้สิทธิ หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่

1.1 เพศ หมายถึง ตัวบ่งบอกว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามเป็นชายหรือหญิง

1.2 อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.4 อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.5 รายได้ หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.6 เขตเลือกตั้ง หมายถึง เขตเลือกตั้งที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิ์

เลือกตั้ง

1.7 การรับรู้ข่าวสาร หมายถึง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

2. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ได้แก่

2.1 นโยบายผู้สมัคร หมายถึง แนวทางที่ผู้สมัครกำหนดไว้ในการทำงานในด้านต่างๆและจะนำไปปฏิบัติเมื่อได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เช่น การสร้างงาน สร้างรายได้ การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาสาธารณสุข การพัฒนาสาธารณูปโภค บริโภค และการบำรุงศาสนา เป็นต้น

2.2 ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของผู้รับสมัครเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาสูง ความรู้ด้านการบริหารองค์การ ความรู้ด้านการปกครอง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

2.3 บุคลิกภาพ หมายถึง คุณสมบัติทั่วไปภายนอกที่แสดงออกเช่น ความสุขุมวางตัวเหมาะสม แต่งตัวภูมิฐาน มีความน่าเกรงขาม และนอบน้อม

2.4 คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การยึดหลักของความถูกต้อง ความยุติธรรม คือ ปฏิบัติงานด้วยจิตที่ปราศจากอคติ ปราศจากความลำเอียง ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น

2.5 ความเป็นผู้นำ (ภาวะผู้นำ) หมายถึง ความสามารถในการนำ คือ ความสามารถที่จะกล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญปัญหา เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีกระจายอำนาจ มีความรอบคอบ

2.6 ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถที่จะปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดในขอบเขตอำนาจหน้าที่ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องคอยคำสั่ง เช่น ทำในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำ พัฒนาตรงส่วนที่ขาดการพัฒนา วางแผนการพัฒนาในอนาคต

2.7 ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร หมายถึง กระบวนการของศาสตร์ที่ใช้ ศิลปะสร้างความพอใจ รักใคร่ ศรัทธา เคารพนับถือ โดยแสดงพฤติกรรมเช่น มีอัธยาศัยดี เข้าหาได้ง่าย มีความเป็นมิตรกับคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ไม่เจ้าศเจ้าอย่าง ผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีจะช่วยแก้ปัญหาใหญ่เป็นปัญหาเล็กได้

2.8 การรณรงค์หาเสียง หมายถึง รูปแบบและวิธีการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นำมาใช้ในการหาเสียงเพื่อให้ได้ชัยชนะในการเลือกตั้ง วิธีที่นำมาใช้เพื่อการหาเสียงได้แก่การ จัดเวทีปราศรัย ป้ายหาเสียงผู้สมัคร แจกแผ่นพับ ใบปลิว รณรงค์หาเสียง ออกไปพบปะ พูดคุย เยี่ยมบ้าน เป็นต้น

2.9 ภูมิหลังผู้สมัคร หมายถึง เรื่องราวว่าด้วยความเป็น ไปของ ชาติกำเนิด ประวัติครอบครัว ประวัติการทำงาน ประวัติการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม จนถึงปัจจุบันของผู้ ลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2.10 หัวคะแนน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่น่าเชื่อถือภายในชุมชน เป็นที่ เคารพในชุมชน มีความน่าเชื่อถือ เป็นที่พึ่งของชุมชน มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ ความสามารถ ทั้งยังเป็นบุคคลที่สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

2.11 ฐานะของผู้สมัคร หมายถึง ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมของผู้สมัครรับ เลือกตั้งนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นผู้ที่มีธุรกิจส่วนตัว มีฐานะมั่นคง ญาติพี่น้องมีฐานะมั่นคง มี ชื่อเสียงในสังคมมีการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคมเป็นต้น ผู้ที่มีฐานะดีอาจทำให้ลดอัตราค่า ทุจจริตได้

2.12 การจูงใจให้สิ่งตอบแทน หมายถึง ความพยายามในวิธีการต่างๆเพื่อให้ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้รับเลือกตั้ง ซึ่งมีการวางแผนเพื่อที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจของประชาชน โดย การแจกเงิน สัญญาว่าจะรับเข้าทำงานรวมถึงการเลื่อนตำแหน่ง และมีการจัดเลี้ยงฟรี

2.13 ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิ เลือกตั้งรู้จักคุ้นเคย รวมถึงการสนิทสนมในฐานะเป็นเครือญาติ เป็นเพื่อนกัน เคยอยู่ สถาบันการศึกษาเดียวกัน เคยทำอาชีพร่วมกัน หรือเคยพึ่งพาอาศัยกันจึง ไปลงคะแนนเสียงให้ ผู้สมัคร ในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้ทำการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนำไปประชาสัมพันธ์ พัฒนาการจัดการเลือกตั้งเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ยุติธรรม รวมทั้งประชาชนและผู้ที่มีสนใจใช้ในการศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกบุคคลในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นและเพื่อให้เกิดการไปใช้สิทธิอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
5. บริบททั่วไปของเทศบาลตำบล โลกศรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองรูปแบบหนึ่งที่พลเมืองได้เข้ามีส่วนร่วมด้วยการแสดงเจตจำนงตามความต้องการและการสนับสนุน โดยผ่านตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ ซึ่งระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันเป็นอำนาจในการปกครองสูงสุดเป็นของประชาชน โดยประชาชนจะเป็นผู้มอบอำนาจอธิปไตยของตนให้กับตัวแทนในการทำหน้าที่ใช้อำนาจอธิปไตย กระบวนการในการคัดเลือกตัวแทนจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นและเป็นที่มาของการเลือกตั้ง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองอันแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งการเลือกตั้งมีด้วยกันหลายระดับทั้ง

ในระดับชาติ เช่นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่นการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นต้น (สถิตย์ ศรีชมชื่น. 2550 : 22)

การเลือกตั้งในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย เป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของพรรคการเมืองในการให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครอง การแข่งขันทางการเมืองจึงเป็นการแข่งขันเพื่อให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ส่วนผู้ออกเสียงลงคะแนนมีสิทธิและมีอิสระในการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ ในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยปราศจากการบังคับข่มขู่หรือการให้ผลตอบแทนจากผู้มีส่วนได้เสียวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเลือกตั้ง คือ การสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ผู้ปกครองหรือรัฐบาลจึงเป็นผลจากการแสดงเจตจำนงให้ความเห็นชอบหรือให้ความยินยอมในการปกครอง ซึ่งการเลือกตั้งต้องประกอบด้วย หลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. ความเป็นอิสระ (Freedom of Election) ซึ่งหมายถึงการแสดงเจตจำนงของประชาชนต้องเป็นไปโดยอิสระ ปราศจากการใช้อำนาจและอิทธิพลในการบังคับ ข่มขู่ การให้ผลตอบแทน ในรูปของการว่าจ้าง
2. การกำหนดระยะเวลาในการเลือกตั้ง (Periodic Election) ซึ่งหมายถึงการกำหนดให้การเลือกตั้งมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน
3. การเลือกตั้งอย่างแท้จริง (Genuine Election) หมายถึง การเลือกตั้งต้องเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม ปราศจากการทุจริต ประชาชนสามารถคัดค้านผลการเลือกตั้งได้หากปราศจากการเลือกตั้งที่แท้จริง
4. สิทธิออกเสียงเลือกตั้งโดยทั่วไป (Universal Suffrage) หมายถึงทุกคนมีสิทธิออกเสียงได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการกีดกันเรื่องเพศ สีผิว สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ยกเว้นบางกรณีที่มีข้อจำกัดตามกฎหมาย เช่น คนที่ยังมีอายุไม่ครบกำหนด เป็นบุคคลวิกลจริตหรือเป็นนักบวช เป็นต้น
5. สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal Suffrage) หมายถึง

การให้สิทธิแก่ประชาชนในการลงคะแนนเสียงอย่างเท่าเทียมกัน คือ หนึ่งคนต่อหนึ่งเสียงและทุกคะแนนเสียงมีน้ำหนักเท่ากัน

6. การลงคะแนนลับ หมายถึง การลงคะแนนเสียงของประชาชนเป็นเอกลักษณ์ของผู้ลงคะแนนเสียงโดยเด็ดขาด จึงต้องมีการกำหนดให้มีการลงคะแนนเสียงที่เป็นความลับ เพื่อให้ประชาชนสามารถลงคะแนนเสียงได้อย่างอิสระ

สำหรับประโยชน์ที่จะได้รับจากการเลือกตั้งนั้น มีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง
2. การเลือกตั้งเป็นการลงคะแนนเลือกตัวแทนของตน
3. การเลือกตั้งเป็นการแสดงความเท่าเทียมเสมอภาคของคนในการตัดสินใจทางการเมือง
4. การเลือกตั้งเป็นตัวกำหนดมติของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อการเมือง
5. การเลือกตั้งเป็นกลไกที่นำไปสู่การผสมผสานและสร้างบูรณภาพของความแตกต่างจนนำไปสู่ความสามานฉันท์ซึ่งเป็นการลดความขัดแย้งหรือความแตกแยกลงไป
6. การเลือกตั้งเป็นการปกครองโดยยึดหลักเสียงข้างมา
7. การเลือกตั้งเป็นการเลือกผู้นำที่มีความสามารถและมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความประสงค์ของคนส่วนใหญ่

1. การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตย

นับตั้งแต่เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นสังคมซึ่งมีการจัดการปกครองเป็นระบบระเบียบ มนุษย์ได้พยายามสรรหาวิธีการต่าง ๆ ในอันที่จะให้ได้มาซึ่งตัวผู้ปกครอง รูปแบบและวิธีการสรรหาตัวผู้ปกครองหลายรูปแบบในประวัติศาสตร์ เช่น การกำหนดตัวผู้ปกครองโดยการสืบราชสันตติวงศ์ หรือการใช้กระบวนการจับฉลากคัดเลือกตัวผู้ปกครอง เป็นต้น

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการสรรหาตัวผู้ปกครองกระบวนการหนึ่ง ในรัฐเสรีประชาธิปไตย การเลือกตั้งถือเป็นกระบวนการแต่งตั้งผู้ซึ่งจะเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรผู้แต่งตั้งแสดงเจตนาออกเสียงลงคะแนน

ให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง คณะแนบเสียงดังกล่าวจะได้รับการนับและนำมาคำนวณเพื่อให้ได้ผลว่า บุคคลใด จะเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งในหลายวิธีการในการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง เคียงคู่ไปกับวิธีการอื่นๆ เช่น การให้ประชาชนมาออกเสียงแสดงประชามติในการตัดสินใจทางการเมืองที่สำคัญ เป็นต้น

ในรัฐเสรีประชาธิปไตย การเลือกตั้งนับว่าเป็นเงื่อนไขขั้นพื้นฐานอันมิอาจขาดเสียได้ ประชาธิปไตยกับการเลือกตั้งมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างแน่นแฟ้น การเลือกตั้งมีผลทำให้อำนาจรัฐมีความชอบธรรม อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ก็แต่โดยพื้นฐานความเชื่อมั่นของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งจะต้องยอมรับหลักเสียงข้างมากซึ่งเป็นหลักการเบื้องต้นที่ใช้ในการตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคม การเมือง กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นเสียงข้างน้อยจะต้องยอมรับการตัดสินใจโดยเสียงข้างมากนั้น ในขณะที่เดียวกันเพื่อ ไม่ให้การเลือกตั้งนำไปสู่ความเป็นเผด็จการเสียงข้างมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง จะถูกคัดออกไปจากกระบวนการดังกล่าวไม่ได้

นอกจากการเลือกตั้งจะเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างหลักเสียงข้างมากกับหลักการคุ้มครองเสียงข้างน้อยแล้ว การเลือกตั้งยังเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนซึ่งเป็นการปกครองที่ได้รับความยินยอมจากประชาชน อีกด้วย ที่ว่าเป็นการปกครองที่ได้รับความยินยอมจากประชาชน ก็เนื่องจากประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจรัฐ โดยตรง แต่ประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงอำนาจแห่งรัฐให้ความยินยอมผู้แทนของตนใช้อำนาจรัฐได้ตามระยะเวลา หรือตามวาระที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในรัฐธรรมนูญ

โดยเหตุที่การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งการปกครองแบบมีผู้แทน การเลือกตั้งจึงมีความหมายและความสำคัญอย่างยิ่ง การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจึงต้องตกอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ ๆ อันแตกต่างไปจากการเลือกตั้งในรัฐรูปแบบอื่น เช่น จะต้องเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ใช้สิทธิ “เลือก” ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองที่ตนเห็นว่ามีความคิดทางการเมืองคล้ายคลึงกับตนหรือมีนโยบายที่สามารถช่วยแก้ปัญหาของตนและของประเทศได้ ต้องเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถสร้างเจตจำนงทางการเมืองของตนได้ ในแง่ของผู้เลือกตั้ง

รัฐต้องกำหนดให้การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการใช้สิทธิอย่างทั่วถึงในประชาชนทุกกลุ่ม ไม่เลือกศาสนา ฐานะันดร เพศ ภาษา ถิ่นกำเนิด อาชีพ หรือความเชื่อทางการเมือง การใช้สิทธิต้องเป็นไปอย่างเสมอภาค ซึ่งหมายความว่าผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องมีคะแนนเสียงเท่ากัน ไม่ใช่กำหนดให้ผู้มีรายได้อันสูง ผู้เสียภาษีให้รัฐมากหรือผู้มีการศึกษาคดีมีคะแนนเสียงมากกว่าบุคคลอื่น รัฐจะต้องประกันให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างเสรี กล่าวคือต้องไม่ยอมให้มีการใช้อิทธิพลข่มขู่ บังคับขู่เข็ญโดยผิดกฎหมาย นอกจากนี้แล้ว การเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจะต้องเป็นไปโดยลับ ซึ่งหมายความว่า การตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงต้องไม่สามารถถูกตรวจสอบได้โดยบุคคลอื่น หลักการใช้สิทธิเลือกตั้งที่ต้องเป็นไปโดยลับนี้ ย่อมมีผลเป็นการสนับสนุนหลักการเลือกตั้งโดยเสรีด้วย

แม้ว่าหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้งในรัฐเสรีประชาธิปไตยจะคล้ายคลึงกันก็ตาม แต่กระบวนการและวิธีการในการเลือกตั้งกลับแตกต่างกันและหลากหลายอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งเป็นกฎหมายเทคนิค แต่ละประเทศจะกำหนดเทคนิคดังกล่าวแตกต่างกันออกไป จะอย่างไรก็ตาม “เทคนิค” เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้เราบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการเท่านั้น ดังนั้นก่อนที่จะพิจารณากระบวนการเลือกตั้งต่างๆ ซึ่งเป็นเทคนิคในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เราควรที่จะพิจารณาในขั้นต้นเสียก่อนว่า การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยมีวัตถุประสงค์หรือภารกิจอะไร (วรเจตน์ ภาคีรัตน์, 2549)

2. วัตถุประสงค์ของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยมีขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อให้มีการแข่งขันกัน ในทางนโยบายระหว่างกลุ่มหรือพรรคการเมืองต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนทางการเมืองที่ดี, เพื่อให้มีการ โอนความเชื่อถือไว้ว่างใจของประชาชนไปยังบุคคลผู้ได้รับเลือกตั้งและพรรคการเมืองต่าง ๆ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม เราอาจสรุปหรือจัดกลุ่มวัตถุประสงค์ของการเลือกตั้งเพื่อให้เป็นระบบและให้สะดวกแก่การวิเคราะห์ในเบื้องต้นนี้ออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกัน คือ

2.1 วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชน สังกมการเมืองในสมัยใหม่ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมากและมีลักษณะเป็นสังคมนพหุลักษณะ (คือ สังคมซึ่งมีความหลากหลายในแง่ของกลุ่มผลประโยชน์, ความต้องการ, ความเชื่อ, แนวคิด ฯลฯ) ไม่อาจขาดซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่แทนตนได้ ดังนั้นกลุ่มของสังคมนทุกกลุ่มต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ เพื่อที่ตนจะได้มีผู้แทน อย่างไรก็ตามระบบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนนี้ เรียกร้องการตัดสินใจโดยอาศัยเสียงข้างมาก

2.2 วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการหล่อหลอมเจตจำนงและความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน การเลือกตั้ง คือ การลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละคนซึ่งมีเจตจำนงมีความเห็นทางการเมืองแตกต่างกันไป การเลือกตั้งจะมีผลช่วยในการหล่อหลอมความเป็นพหุลักษณะของสังคมไม่ให้เกิดต่างกันมากนักและจะมีส่วนในการสร้าง เจตจำนงร่วม ทางการเมืองขึ้น การเลือกตั้งจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าประชาชนมาร่วมออกเสียงใช้สิทธิเลือกตั้งมากน้อยเท่าใด และยอมรับผลการเลือกตั้งหรือไม่ สำหรับการสร้างเจตจำนงร่วมทางการเมืองภายหลังการเลือกตั้งจะเป็นไปได้ดีเพียงใด จะได้รับรัฐบาลที่มั่นคงหรือไม่ คงขึ้นอยู่กับระบบการเลือกตั้งที่จะกล่าวต่อไปด้วย

2.3 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ปกครอง ในรัฐเสรีประชาธิปไตย ถือว่าอำนาจรัฐมีที่มาจากประชาชน ประชาชนแสดงออกซึ่งอำนาจดังกล่าวโดยการเลือกตั้ง การเลือกตั้งจะสามารถสร้างความชอบธรรมให้แก่รัฐหรือผู้ปกครองได้ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขพื้นฐานในการเลือกตั้ง กล่าวคือประชาชนต้องมีโอกาส “เลือกสรร” ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งแข่งขันกันอย่างเสรีโดยแท้จริง ในรัฐที่ปกครองในระบบเผด็จการหรือในระบบที่มีพรรคการเมืองพรรคเดียว แม้ว่าจะมีการเลือกตั้ง แต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งถูกกำหนดโดยพรรคการเมืองที่กุมอำนาจรัฐเท่านั้น ในทางพฤตินัยประชาชนถูก “บังคับ” ให้ไปเลือกตั้ง การเลือกตั้งในลักษณะเช่นนี้ ย่อมจะถือว่าเป็นการเลือกตั้งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งความชอบธรรมของผู้ปกครองไม่ได้

2.4 วัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการใช้อำนาจรัฐ การควบคุมการใช้อำนาจรัฐในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อประชาชนมีโอกาสไปใช้สิทธิเลือกตั้งภายในระยะเวลาอันสมควรที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เช่น ภายใน 4 ปี หรือ 5 ปี ในกรณีนี้การเลือกตั้งย่อมเป็นเทคนิคประการหนึ่งในการควบคุมการใช้อำนาจรัฐ เนื่องจากประชาชนได้รับโอกาสในการลงคะแนนเสียงเพื่อเปลี่ยนแปลงตัวผู้แทน ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลที่บริหารประเทศ ถึงแม้ว่าคะแนนเสียงของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียงคะแนนเดียวอาจไม่มีผลต่อการควบคุมการใช้อำนาจรัฐโดยตรง แต่คะแนนเสียงของผู้ไปใช้สิทธิรวมกันย่อมเป็นปัจจัยชี้ขาดในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้

3. ระบบการเลือกตั้ง

วัตถุประสงค์ดังกล่าว 4 ประการ จะสามารถบรรลุได้ ก็แต่โดยการที่รัฐกำหนดระบบการเลือกตั้งและกระบวนการในการเลือกตั้งให้เหมาะสม หากพิจารณากระบวนการขั้นตอน และระบบการเลือกตั้งที่ใช้ในประเทศต่าง ๆ ในรายละเอียดแล้ว เราอาจแยกกระบวนการ

เลือกตั้งออกได้นับเป็นสิบหรือร้อยระบบ แต่หากพิจารณาถึงพื้นฐานแนวความคิดร่วมกันของระบบการเลือกตั้งที่ใช้บังคับอยู่จริง เราอาจแยกระบบการเลือกตั้งออกได้เป็น 2 ระบบใหญ่ ๆ คือ การเลือกตั้งระบบเสียงข้างมาก และการเลือกตั้งระบบสัดส่วน

3.1 การเลือกตั้งระบบเสียงข้างมาก

โดยหลักการแล้ว รัฐใดใช้ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมาก รัฐนั้นจะมีการแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็นหลายเขต โดยแต่ละเขตการเลือกตั้งมีขนาดใกล้เคียงกัน ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงสุดในเขตการเลือกตั้งที่ตนลงสมัคร ในกรณีที่ในเขตการเลือกตั้งนั้นมีผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งหลายคน ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งอาจได้คะแนนเสียงไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเสียงทั้งหมดของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น ได้คะแนนเพียงร้อยละสามสิบห้าของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น การเลือกตั้งในระบบนี้ที่เรียกกันว่าการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากสัมพัทธ์ มีผลในการสร้างระบบสองพรรคการเมืองขึ้นมา ตัวอย่างของประเทศที่ใช้การเลือกตั้งในระบบนี้ ได้แก่ สหราชอาณาจักร ซึ่งมีพรรคการเมืองใหญ่ 2 พรรค คือพรรคแรงงาน (Labour) และพรรคอนุรักษนิยม (Conservative)

นอกจากการเลือกตั้งระบบเสียงข้างมากสัมพัทธ์แล้ว ยังมีการเลือกตั้งอีกแบบหนึ่งซึ่งถือว่าอยู่ในประเภทของการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากเช่นกัน ซึ่งได้แก่ การเลือกตั้งระบบเสียงข้างมากเด็ดขาด ในการเลือกตั้งระบบนี้รัฐอาจใช้เทคนิคการเลือกตั้งได้ 2 วิธีด้วยกัน วิธีแรก รัฐแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็นหลายเขตขนาดใกล้เคียงกัน แต่ละเขตมีผู้แทนได้หนึ่งคน ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีคะแนนเสียงคนละ 2 คะแนน คะแนนเสียงที่หนึ่งเป็นคะแนนเสียงแท้ ส่วนคะแนนเสียงที่สองเป็นคะแนนเสียงสำรองซึ่งจะนำมาใช้คำนวณในกรณีที่นับคะแนนเสียงที่หนึ่งแล้ว ยังไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใด ได้คะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด คือเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เราเรียกวิธีการนี้ว่า “alternative vote system” วิธีที่สอง รัฐอาจกำหนดให้มีการเลือกตั้งรอบที่สอง ในกรณีที่ไม่มีใครปรากฏว่ามีผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้คะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาดในการเลือกตั้งรอบแรก การเลือกตั้งในรอบที่สองนี้ รัฐจะกำหนดให้เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด 2 ลำดับแรกในการเลือกตั้งรอบแรก เป็นผู้มีสิทธิในการลงสมัครรับเลือกตั้งรอบที่สอง โดยเหตุดังกล่าวการเลือกตั้งในรอบที่สอง จะนำไปสู่การแบ่งกลุ่มและการต่อสู้ทางการเมืองเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คนเท่านั้น ในกรณีนี้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนเสียงไม่มากพอที่จะแข่งขันได้ในรอบที่สองอาจจะหันไปสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งในรอบที่สองคนใดคนหนึ่ง และเป็นปัจจัยสำคัญในการชี้ขาดชัยชนะของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นได้ นอกจากนี้ที่กล่าวมานี้ รัฐอาจจะกำหนดให้การเลือกตั้งรอบที่สองเป็น

การแข่งขันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่า 2 คน ก็ได้ เช่น กำหนดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดที่ได้คะแนนเสียงในรอบแรกเกินกว่าร้อยละสิบห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ย่อมมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งรอบที่สองได้ ในกรณีนี้การเลือกตั้งในรอบที่สอง ย่อมใช้ระบบเสียงข้างมากสัมพัทธ์ ผู้ที่ได้คะแนนมากที่สุดในการเลือกตั้งรอบที่สองถือว่าเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง การเลือกตั้งในระบบเสียงข้างมากเด็ดขาดได้รับการปฏิบัติโดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส

การเลือกตั้งในระบบเสียงข้างมาก มีผลเป็นการสร้างความเป็นตัวแทนหรือผู้แทนของท้องถิ่นยิ่งกว่าความเป็นผู้แทนในระดับประเทศ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งย่อมมุ่งหาเสียงกับคนในพื้นที่ที่ตนลงสมัครเป็นสำคัญ โดยเหตุดังกล่าวผู้สมัครรับเลือกตั้งในระบบนี้จะมุ่งพิจารณาผลประโยชน์ในระดับท้องถิ่นเป็นหลักยิ่งกว่าผลประโยชน์ในระดับประเทศ ผู้ได้รับเลือกตั้งย่อมผูกพันกับคนในพื้นที่ยิ่งกว่าผูกพันกับพรรคการเมืองที่ส่งตนลงสมัครรับเลือกตั้ง ในระบบนี้พรรคการเมืองที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งไม่มีผู้ที่เคยเป็นผู้แทนราษฎรอยู่ในสังกัดมีโอกาสน้อยมากในการที่จะชนะการเลือกตั้ง นอกจากนี้หากพิจารณาในแง่ของน้ำหนักคะแนนเสียงที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งในที่สุดพ่ายแพ้การเลือกตั้งนั้น จะพบว่าคะแนนเสียงดังกล่าวเป็นคะแนนเสียงที่ไม่ได้ถูกนำมาพิจารณาแม้แต่น้อย เราอาจกล่าวได้ว่า ในการเลือกตั้งระบบเสียงข้างมาก เฉพาะคะแนนเสียงที่ลงให้แก่ผู้ชนะการเลือกตั้งเท่านั้น ถือเป็นคะแนนเสียงแทนคะแนนอื่น ๆ ในเขตการเลือกตั้งนั้นทั้งหมด อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งในระบบเสียงข้างมากมีผลทำให้วัตถุประสงค์ในการหล่อหลอมเจตจำนงและความเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งนั้นสำเร็จลงดียิ่งกว่าการเลือกตั้งในระบบสัดส่วนที่จะกล่าวถึงต่อไป

3.2 การเลือกตั้งระบบสัดส่วน

โดยหลักการแล้ว ในการเลือกตั้งระบบสัดส่วน พรรคการเมืองต้องทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเรียงตามลำดับเสนอแก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนพิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกพรรคการเมืองนั้น เมื่อมีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแล้ว จะมีการคำนวณจำนวนที่นั่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองแต่ละพรรคจะได้รับ ทั้งนี้ตามสัดส่วนของคะแนนเสียงที่ประชาชนออกเสียงลงคะแนนให้แก่พรรคการเมืองนั้น ๆ โดยกระบวนการนี้สภาผู้แทนราษฎรจึงเป็นเสมือน “กระจก” สะท้อนภาพของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคม ในการจัดการเลือกตั้งระบบสัดส่วนนี้รัฐอาจกำหนดให้พรรคการเมืองทำบัญชีรายชื่อเพียงบัญชีเดียว ทั้งนี้ โดยใช้ประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง หรืออาจ

กำหนดให้มีเขตการเลือกตั้งหลายเขต และให้พรรคการเมืองทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตามจำนวนเขตเลือกตั้งที่กำหนดก็ได้

การเลือกตั้งในระบบสัดส่วนนี้ อาจมีผลนำไปสู่การมีพรรคการเมืองหลายพรรคในสภา และอาจส่งผลกระทบต่อการจัดตั้งรัฐบาลหรือเสถียรภาพของรัฐบาลได้ แม้กระนั้นก็ตามก็มิใช่เห็นว่าการเลือกตั้งในระบบสัดส่วนนี้ถือเป็นการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยโดยแท้จริง เพราะนอกจากคะแนนเสียงทุกคะแนนที่ผู้มาใช้สิทธิเลือกออกเสียงให้แก่พรรคการเมืองจะได้รับการนำมาคำนวณแล้ว สภาผู้แทนราษฎรยังสะท้อนภาพความคิดทางการเมืองของประชาชนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างตรงต่อความจริงที่สุดอีกด้วย อย่างไรก็ตามการพิจารณาในแง่วัตถุประสงค์ของการเลือกตั้งแล้ว การเลือกตั้งในระบบสัดส่วนจะยังไม่มีความสอดคล้องเหมาะสมและความเห็นทางการเมืองของประชาชน แต่จะสร้างความหลากหลายทางความคิดของเจตจำนงทางการเมือง อันเนื่องมาจากการที่จะมีพรรคการเมืองหลายพรรคได้รับการเลือกตั้ง การหล่อหลอมเจตจำนงทางการเมืองจะปรากฏเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อมีการรวมกลุ่มพรรคการเมืองที่มีแนวนโยบายคล้ายกัน ในสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นฝ่ายค้านหรือเพื่อจัดตั้งรัฐบาล

หากการเลือกตั้งในระบบเสียงข้างมากเป็นการเลือกตั้งที่มีผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องผูกพันตนอยู่กับประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนยิ่งกว่าพรรคการเมืองแล้ว การเลือกตั้งในระบบสัดส่วนจะมีผลต่อเรื่องดังกล่าวในทางตรงกันข้าม คือ การเลือกตั้งในระบบสัดส่วนนี้จะทำให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง เนื่องจากนี้ผู้แทนราษฎรจะคำนึงถึงผลประโยชน์ในระดับประเทศยิ่งกว่าผลประโยชน์ท้องถิ่น อย่างไรก็ตามการที่พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งมากนั้น อาจส่งผลกระทบต่อระบบการเมืองได้อย่างน้อย 2 ประการ ประการแรกเนื่องจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนจะทำให้พรรคการเมืองเล็กมีโอกาสดำเนินการได้มาก หากพรรคการเมืองเล็กซึ่งมีความเข้มแข็งโดยระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนเป็นพรรคการเมืองของกลุ่มหัวรุนแรง (ในทางศาสนา, เศรษฐกิจ ฯลฯ) เน้นการเปลี่ยนแปลงแบบถอนรากถอนโคน พรรคการเมืองดังกล่าวอาจส่งอิทธิพลในทางที่ไม่ดีนักต่อการบัญญัติกฎหมายหรือการตัดสินใจแก้ปัญหาของรัฐบาลได้ ประการที่สอง การที่พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งมากเกินไปอาจไม่เป็นผลดี ถ้าหากการจัดตั้ง การดำเนินงานของพรรคตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของนักธุรกิจการเมือง ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกำหนดรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ทำให้ผู้มีความรู้ความสามารถที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้มีอำนาจในพรรคการเมือง

ไม่อาจเข้ามาเป็นผู้แทนของประชาชนได้ แม้จะมีข้อเสียดังกล่าวมานี้ แต่ข้อเสียที่กล่าวอาจแก้ไขได้โดยเทคนิคของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งนั่นเอง เช่น กำหนดคะแนนรวมขั้นต่ำที่พรรคการเมืองจะต้องได้รับเอาไว้ เพื่อไม่ให้พรรคการเมืองเล็ก ๆ เข้าสู่สภามากเกินไป หรือกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้โปร่งใสเป็นประชาธิปไตย เพื่อไม่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งกุมอำนาจในพรรคการเมืองแต่เพียงผู้เดียว เป็นต้น

แนวความคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

1. ความหมายของการตัดสินใจ

คำว่า การตัดสินใจ (Decision) นั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ การตัดสินใจ หมายถึง การเลือก ทางเลือกที่มีอยู่หลายๆทางเลือกโดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนอง เป้าหมายหรือความต้องการของผู้เลือกได้ (วิชัย โสสุวรรณจินดา. 2535 : 185) กล่าวคือ กระบวนการเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดจากหลายๆ ทางเลือก ก่อนที่จะนำทางเลือกนั้น ไปปฏิบัติ โดยใช้หลักเหตุผลจาก ทางเลือกหรือข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ (สมทรัพย์ อภิชาติบุตร. 2541 : 19)

คุณค่าหรือค่านิยม (Values) เป็นกระบวนการตัดสินใจที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ไม่ว่าผู้ตัดสินใจตั้งใจให้มีหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เพราะการพิจารณาทางเลือกและการตัดสินใจดังกล่าว ระบุถึงเหตุผลที่ค่านิยมมีผลต่อการตัดสินใจครั้งนี้ ค่านิยมที่ช่วยในการเลือกและลำดับความสำคัญของทางเลือกเพื่อสนองความต้องการของผู้ตัดสินใจ ค่านิยมมีความหลากหลายแตกต่างกันในระหว่างบุคคลทำให้แต่ละบุคคลตัดสินใจ เลือกทางเลือกต่างกันไปด้วย ค่านิยมเป็นสิ่งตกทอดจากบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมหรือกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) ค่านิยมเปลี่ยนแปลงได้โดยเปลี่ยนแปลงไปตามบุคคล ตามประสบการณ์ตามเวลาและสถานที่ ค่านิยมจะกำหนดเงื่อนไขบทบาทและหน้าที่ ซึ่งเป็นไปตามความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง ค่านิยมวัดมาตรฐานตนเอง กล่าวคือ ผู้คนมักจะใช้ค่านิยมของตนเป็นมาตรวัดเพื่อตัดสินใจในเรื่องต่างๆ (วิชัย โสสุวรรณจินดา. 2535 : 185)

2. กระบวนการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกและได้จัดขั้นตอนการตัดสินใจไว้ ดังนี้

2.1 การแยกแยะตัวปัญหา (Problem Identification) การค้นหาเป็นเรื่องของการแยกแยะตัวปัญหาออกมาอย่างแน่ชัดหรือตัวปัญหาอย่างแน่นอน เช่น ขบวนการการตัดสินใจ

จะเริ่มต้นขั้นตอนแรกเมื่อผู้ปกครองมีปัญหาว่าจะส่งเด็กไปเรียนที่โรงเรียนไหนดีก็คิดหาทางแก้ปัญหาให้บุตร

2.2 การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น (Information Search) คือการแสวงหาสิ่งที่เป็นสาเหตุหรือสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหานั้น ซึ่งอาจจะไม่ใช่สาเหตุโดยตรงก็เป็นได้ ความสามารถที่จะหาข่าวสารข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด (Complete Information) นั้นอาจเป็นไปได้ แต่การเสาะหาตัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้การแสวงหาข่าวสารควรจะเป็นไปตามแนวคิดที่ว่าข่าวสารที่หามาได้นั้นต้องมีความเกี่ยวข้องและจำเป็นกับตัวปัญหาตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา (Relevant)

2.3 การประเมินค่าข่าวสาร (Evaluation of Information) ในบรรดาข่าวสารที่แสวงหามานั้นต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่าไม่ได้หมายความว่าข่าวสารทุกชนิดที่หามาได้นั้นเกี่ยวข้องกับตัวปัญหาและมีคุณค่ากับตัวปัญหาอย่างแท้จริงเสมอไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประมาณค่าว่าข่าวสารนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงพอกับเวลาและความสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ ซึ่งจะมีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม หลังจากประเมินข่าวสารแล้วไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้องก็จำเป็นต้องตัดข่าวสารบางอย่างออกไป ถ้าเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาที่จะทำการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจนั้น เช่นเดียวกับผู้ปกครองที่ต้องประเมินข่าวเกี่ยวกับโรงเรียนว่า โรงเรียนใดมีคุณสมบัติหรือเหมาะสมกับบุตรของคนที่ จะเข้าเรียน

2.4 การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternative) เป็นขั้นตอนสำคัญของการตัดสินใจ คือ กำหนดทางเลือกที่สามารถครอบคลุมวิธีที่จะแก้ปัญหาได้มากที่สุด ถ้ามีข่าวสารสมบูรณ์สำหรับ ปัญหาแต่ละเรื่อง อาจกำหนดทางเลือกได้เหมาะสมและครอบคลุมอย่างแท้จริง ถ้าข่าวสาร ไม่สมบูรณ์ก็กำหนดทางเลือกที่มีลำดับความสำคัญของการแก้ปัญหา เช่นเดียวกับผู้ปกครองจะต้อง กำหนดทางเลือก (โรงเรียน) ที่เหมาะสมกับบุตรของตน

2.5 การเลือกทางเลือก (Selection of Alternative) คือ การเลือกที่จะปฏิบัติการต่อไป ขั้นตอนนี้เองเป็นที่ยอมรับว่าเป็นการตัดสินใจที่แท้จริง การเลือกทางนั้นเกิดจากผลของการตัดสินใจแต่ยังไม่สมบูรณ์ นั่นคือ เมื่อกำหนดโรงเรียนให้บุตรแล้ว ก็เลือกโรงเรียนที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับบุตร

2.6 การปฏิบัติการตัดสินใจ (Implement of Decision) เป็นการปฏิบัติตามผลขั้น ขบวนการตัดสินใจหรือทางเลือกการตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้น การประเมินผลของการตัดสินใจเป็นการตรวจสอบว่า ผลของการตัดสินใจที่ปฏิบัติ ไปเหมาะสมกับการแก้ปัญหานั้นหรือไม่ นั่นคือเมื่อเลือก โรงเรียนแล้ว

ผู้ปกครองที่ส่งบุตรเข้า โรงเรียนที่เลือกซึ่งคิดว่าเหมาะสมที่สุด แต่จะเหมาะสมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับ การประเมินผลของ การเรียนและปัจจัยอื่น ๆ (วุฒิชัย จานงค์. 2525 : 9-10)

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

พฤติกรรม การตัดสินใจของบุคคลที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะจะมีอิทธิพล

ในสถานการณ์การตัดสินใจที่ไม่แน่นอน ข้อมูลในการตัดสินใจ ไม่พอเพียงและยังมีบทบาทสำคัญเมื่อจะต้องตัดสินใจเลือกทางที่ไม่มีข้อแตกต่างมากนัก การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตวิทยา ซึ่งรับสิ่งกระตุ้น ผ่านอวัยวะรับความรู้สึก เช่นตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง เป็นต้น และไปสู่สมองซึ่งประกอบด้วยความจำ ประสบการณ์ในอดีตทัศนคติ และความรู้สึกบุคคลของแต่ละคน จะรับรู้สิ่งต่างๆแตกต่างกันออกไป ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการรับรู้ได้แก่ ความคุ้นเคยกับตัวกระตุ้น ซึ่งก็คือ ประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ รวมทั้งบุคลิกภาพ พื้นเพวัฒนธรรม และลักษณะทางกายภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้นบุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งที่เขาอยากจะได้รับรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละบุคคล ลักษณะของการรับรู้จะมีผลต่อการตัดสินใจประสบการณ์ที่แตกต่างกันทำให้แต่ละคนมีการตระหนักในปัญหา การระบุและวิเคราะห์ปัญหา การแสวงหาข้อมูลข่าวสารรวมทั้งการตีความ การประเมินทางเลือกและการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่แตกต่างกันออกไป (ภทรวิศ แก้วประดับ. 2545 : 14) อย่างไรก็ตาม ชูริพร สีสนิท (2553 : 35-38) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจของมนุษย์ ได้แก่

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) ได้แก่

3.1.1 เพศ ผู้หญิงกับผู้ชายจะมีพฤติกรรมในการซื้อแตกต่างกัน กล่าวคือผู้หญิงส่วนใหญ่จะมีความละเอียดในการซื้อมากกว่าผู้ชาย สินค้าบางชนิดจะจำหน่ายให้เฉพาะเพศเท่านั้น

3.1.2 อายุ เด็กจะซื้อสินค้าเพราะต้องการของแถม วัยรุ่นจะซื้อสินค้าตามแฟชั่น ในช่วงเวลานั้น ผู้ใหญ่จะซื้อสินค้าโดยเปรียบเทียบระหว่างคุณภาพกับราคา ในขณะที่คนชราจะซื้อสินค้าโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ

3.1.3 สถานภาพ คนโสดจะซื้อสินค้าโดยใช้เหตุผลส่วนตัวเป็นหลัก ในขณะที่คนที่มีการครอบครัวแล้ว จะคำนึงถึงความต้องการของสมาชิกในครอบครัวด้วย จนบางครั้งลืมคำนึงถึงความต้องการของตน

3.1.4 การศึกษา ระดับการศึกษาแสดงถึงระดับความรู้ของบุคคล คนที่มีการศึกษาสูงกว่ามักจะพิจารณาหลาย ๆ ปัจจัยก่อนการตัดสินใจซื้อ ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาน้อยอาจจะใช้ประสบการณ์หรือความต้องการส่วนตัวเป็นหลัก

3.1.5 อาชีพ การประกอบอาชีพที่ต่างกัน ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อได้ เช่นกัน โดยเฉพาะสินค้าที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพ ช่าง จะซื้อเครื่องมือช่างเพื่อการประกอบอาชีพ ในขณะที่ครูจะซื้ออุปกรณ์หรือสื่อที่จะใช้สำหรับการสอนหนังสือ

3.1.6 รายได้ รายได้ของผู้บริโภคแสดงถึงอำนาจในการซื้อสินค้าหรือบริการ คนที่มีรายได้มากกว่าย่อมมีความสามารถในการจ่ายมากกว่า เพราะฉะนั้นสินค้าคุณภาพดี ราคาสูง ควรจะเจาะจงไปยังกลุ่มที่มีรายได้สูง ในขณะที่คนที่มีรายได้ต่ำ ควรจะเสนอสินค้าที่คุณภาพไม่สูงนัก และราคาควรจะถูกเป็นพิเศษ

3.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological Factors) ประกอบด้วย

3.2.1 การจูงใจ (motivation) ผู้บริโภคซื้อสินค้าอันเนื่องมาจากแรงจูงใจที่แตกต่างกันหลาย ๆ อย่าง หากพิจารณาจากทฤษฎีแรงจูงใจตามลำดับขั้นตอนของมาสโลว์ จะพบว่า ความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับด้วยกันคือ

- 1) ความต้องการด้านร่างกาย (หิว กระหาย)
- 2) ความต้องการด้านความปลอดภัย
- 3) ความต้องการด้านสังคม (ความผูกพัน ความรัก)
- 4) ความต้องการได้รับการยอมรับ
- 5) ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต เพราะฉะนั้นความต้องการเหล่านี้จะนำมาสู่การสร้างแรงจูงใจของนักการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดการซื้อ

3.2.2 การรับรู้ (Perception) ผู้บริโภคจะมีการรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกันเรื่องราวที่รับรู้มาจะถูกเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจซื้อ สิ่งที่รับรู้ได้อาจจะมาจากการโฆษณา คำบอกเล่า การได้ยิน การอ่าน เมื่อผู้บริโภครับรู้แตกต่างกัน จะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อที่แตกต่างกัน

3.2.3. การเรียนรู้ (Learning) การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้บริโภคมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งผลของการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้รถยนต์ยี่ห้อหนึ่ง ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถยนต์คันต่อไปหากรถยนต์ยี่ห้อนั้นสามารถสร้างประสบการณ์ที่ดีต่อผู้ใช้ ย่อมส่งผลต่อการซื้อซ้ำในโอกาสต่อไป

3.2.4 ความเชื่อ (Belief) ความเชื่อของบุคคล หมายถึง การยึดถือในบางสิ่งบางอย่าง เช่นความเชื่อตามหลักศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับ โชคลาง เช่นการจำหน่ายสินค้าประเภทอาหารให้แก่ ผู้บริโภคมุสลิม (ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม) จำเป็นต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของศาสนาอิสลามมิฉะนั้นผู้บริโภคจะไม่ซื้ออาหารของผู้ผลิตรายนั้น

3.2.5 ทักษะ (Attitude) ทักษะเป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกจะมีทั้งด้านบวกและด้านลบ หากผู้บริโภคมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสินค้าหรือบริการย่อมส่งผลต่อการไม่ตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการดังกล่าว ในทางตรงข้ามหากผู้บริโภคมีทัศนคติที่ดีย่อมนำมาสู่การซื้อสินค้าหรือบริการเหล่านั้น

3.3. ปัจจัยด้านสังคม (Social Factors)

สังคมแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ผู้บริโภคมีผลต่อการซื้อสินค้า สิ่งแวดล้อมด้านสังคมประกอบด้วย

3.3.1 ครอบครัว (Family) สมาชิกในครอบครัวถือเป็นกลุ่มบุคคลในสังคมที่มีผลต่อการซื้อสินค้าของผู้บริโภค แม้มักจะเป็นต้นแบบในการซื้อสินค้าที่ถูกถ่ายทอดไปยังลูก ๆ ผู้บริโภคที่อยู่ในครอบครัวเดียวกันมักจะมีพฤติกรรมการซื้อที่คล้ายคลึงกัน

3.3.2 ผู้นำทางความคิด (Opinion Leader) บุคคลที่เป็นผู้นำทางความคิดของสังคมมักจะเป็นต้นแบบของพฤติกรรมการซื้อสินค้าหรือบริการต่อผู้บริโภคคนอื่นในสังคมนั้น ๆ

3.3.3 วัฒนธรรม (Culture) แต่ละสังคมจะมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง วัฒนธรรมของสังคมอาจจะมาจากประเพณี กิจกรรมประจำท้องถิ่น

สมบัติ ชำรงรัฐวงศ์ (2546) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบาย โดยการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบาย (Factors Affecting Policy Decision-Making) จะทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงบทบาทและอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของผู้บริหารประเทศ หรือผู้นำองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนว่าในสถานการณ์ต่าง ๆ ทำไมผู้ตัดสินใจนโยบายจึงเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำอะไร เพราะสาเหตุอะไร การศึกษาการตัดสินใจนโยบายอาจศึกษาได้จากกระบวนการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลและของกลุ่มบุคคลซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ก็ได้ อาทิเช่น การตัดสินใจของปัจเจกบุคคลในฐานะผู้มีสิทธิทางการเมืองในการลงประชามติต่อประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือการลงประชามติให้ความเห็นชอบต่อร่างรัฐธรรมนูญ เป็นต้น ส่วนกระบวนการตัดสินใจของกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ว่ามีเป้าหมายอย่างไร อาทิเช่น กลุ่มสหภาพแรงงานอาจมีบทบาทในการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายสวัสดิการสังคม เป็นต้น

สำหรับผู้นำประเทศหรือผู้นำองค์กรที่มีอำนาจในการตัดสินใจนโยบายนั้น การพิจารณาตัดสินใจอาจขึ้นอยู่กับการคาดหมายว่านโยบายดังกล่าวจะเป็นที่ยอมรับของ

สาธารณชนหรือต่อสมาชิกในเขตเลือกตั้งหรือไม่ ในขณะที่เหตุผลที่แท้จริงของการตัดสินใจ อาจจะไม่มีการแถลงให้ปรากฏ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบาย อาจพิจารณาได้ดังนี้ (Anderson. 1994 : 127-136)

1. ค่านิยม (Values) ในการพิจารณาพลังทางการเมืองและสังคมทางด้านกว้างที่มีต่อการตัดสินใจนโยบาย นักวิเคราะห์เห็นนโยบายอาจมีแนวโน้มที่จะมองข้ามเรื่องค่านิยม (Values) มาตรฐาน (Standards) หรือความพอใจส่วนบุคคล (Preferences) ของผู้ตัดสินใจ ซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนและอาจเป็นการยากที่จะศึกษาให้เข้าใจชัดเจน ทั้งนี้เพราะเรื่องค่านิยมของผู้ตัดสินใจนโยบายเป็นผลมาจากกระบวนการหล่อหลอมทั้งทางสังคมและการเมือง (Social and political socialization) ซึ่งมีผลต่อความเชื่อและค่านิยมของผู้ตัดสินใจนโยบาย (Devos and Hippler. 1969 : 323-324) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และเป็นการยากมากที่จะแยก (Isolate) การตัดสินใจนโยบายของผู้นำออกจากค่านิยมส่วนตัวโดยเด็ดขาด

นักวิเคราะห์จะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า ผู้ตัดสินใจมิได้มีลักษณะเหมือน “ดินสำหรับปั้น” ที่ผู้ใดจะปั้นให้เป็นแบบพิมพ์อย่างใดก็ได้ เพราะ โดยความเป็นจริงค่านิยมของผู้ตัดสินใจมีความสำคัญต่อการแสดงบทบาทของเขามาก โดยเฉพาะบทบาทในการเลือกตัดสินใจนโยบายตามค่านิยมของตน การกระทำดังกล่าวบางครั้งอาจทำให้ผู้กำหนดนโยบายตัดสินใจที่จะอนุญาตให้จัดตั้งบ่อนกาสิโนได้ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะผู้นั้นมีค่านิยมว่าการเล่นการพนันมิใช่เป็นเรื่องเลวร้าย แต่คนทั่วไปในสังคมอาจจะมีค่านิยมต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีค่านิยมตรงกันข้ามอาจจะวิเคราะห์โจมตีว่าเป็นการตัดสินใจที่ส่งเสริมการแพร่ระบาดของอบายมุข เป็นต้น ลักษณะของค่านิยมที่มีผลต่อการตัดสินใจนโยบายอาจจำแนกได้หลายประการ ดังนี้

1. ค่านิยมขององค์กร (Organizational values) โดยทั่วไป ผู้ตัดสินใจนโยบาย โดยเฉพาะข้าราชการอาจได้รับอิทธิพลจากค่านิยมขององค์กร กล่าวคือ องค์กรการบริหารทั้งหลายอาจใช้อิทธิพลทั้งโดยการให้รางวัล (Rewards) และการแซงชั่น (Sanctions) เพื่อชักนำให้สมาชิกยอมรับและปฏิบัติตามค่านิยมขององค์กร ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมายต่อความอยู่รอดขององค์กร หรือเพื่อการขยายโครงการขององค์กร หรือเพื่อการเพิ่มงบประมาณ หรือเพื่อการรักษาอำนาจและอิทธิสิทธิ์ขององค์กร รวมทั้งการเพิ่มสมรรถนะในการต่อสู้แบ่งปันระหว่างหน่วยราชการที่มีการกิจการเกี่ยวกัน อาทิเช่น การต่อสู้แข่งขันระหว่างการสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปกป้องหรือขยายกิจกรรมของตน เป็นต้น ซึ่งในกรณีเช่นนี้ค่านิยมขององค์กรจะมีผลต่อการตัดสินใจ

นโยบายขององค์การเป็นอย่างยิ่ง การสร้างค่านิยมขององค์การในหลาย ๆ ลักษณะ อาทิเช่น ค่านิยมในเรื่องการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ค่านิยมในการทำงานเป็นทีม ค่านิยมในการสร้างสรรค์และนวัตกรรม และค่านิยมในการเป็นองค์การชั้นนำของสังคม เป็นต้น ลักษณะค่านิยมขององค์การดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อการตัดสินใจนโยบายขององค์การค่อนข้างสูง หากผู้นำองค์การตัดสินใจนโยบายใดที่ตรงกันข้ามกับค่านิยมขององค์การดังกล่าว อาจก่อให้เกิดการต่อต้านจากพนักงานในองค์การอย่างกว้างขวาง และหากผู้นำไม่มีสิทธิในการปรับเปลี่ยนอาจส่งผลกระทบต่อผู้นำที่ต้องพ้นจากตำแหน่งไปในที่สุด

2. ค่านิยมด้านวิชาชีพ (Professional values) อาจกล่าวได้ว่านักวิชาชีพทุกกลุ่ม อาทิเช่น กลุ่มวิชาชีพแพทย์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การธนาคาร และกฎหมาย เป็นต้น พยายามจะสร้างค่านิยมเพื่อเป็นเอกลักษณ์หรือบรรทัดฐานสำหรับกลุ่มวิชาชีพของตน ซึ่งจะมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการตัดสินใจปัญหา นโยบายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตน กลุ่มวิชาชีพเหล่านี้อาจเรียกร้องให้รัฐบาลบัญญัติกฎหมายเพื่อรับรองบทบาทและสิทธิของกลุ่มวิชาชีพตน อาจจะมีผลต่อการควบคุมสมาชิก การกำหนดจรรยาบรรณของสมาชิก และการถอดถอนสมาชิกที่ฝ่าฝืนระเบียบของกลุ่ม เป็นต้น ในหลายกรณีกลุ่มวิชาชีพอาจมีค่านิยมที่ต่างกัน ทำให้มีลักษณะของความขัดแย้งหรือแข่งขันกันในการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล อาทิเช่น กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีค่านิยมของกลุ่มที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จะปรากฏลักษณะของความขัดแย้งและการต่อสู้ในการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลให้สอดคล้องกับค่านิยมของกลุ่มตนอยู่เสมอ

3. ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal values) เนื่องจาก โดยธรรมชาติแล้วบุคคลย่อมมีค่านิยมเฉพาะของตนทั้งสิ้น ดังนั้นการตัดสินใจนโยบายของผู้นำ จึงมักเกี่ยวข้องกับค่านิยมส่วนตัวของผู้นำเสมอ อาทิเช่น ผู้นำที่มีค่านิยมแบบเสรีนิยม (Liberal) จะไม่เห็นด้วยกับนโยบายการแบ่งแยกสีผิวหรือเชื้อชาติในสังคม แต่จะสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมความเสมอภาคในสังคมและนโยบายประกันสังคม เป็นต้น หรือในกรณีที่ผู้นำประเทศประกาศว่า “ข้าพเจ้าจะไม่เป็นผู้นำคนแรกของชาติที่จะนำประเทศไปสู่ความพ่ายแพ้สงคราม” เป็นการแสดงออกถึงการตัดสินใจที่ใช้ค่านิยมส่วนตัวอย่างชัดเจน เพราะไม่ต้องการให้ประวัติศาสตร์บันทึกความน่าอับอายของตน เรื่องค่านิยมส่วนตัวของผู้ตัดสินใจนโยบาย อาจเกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวอยู่ด้วย โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational-choice theory) ซึ่งมุ่งผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างชัดเจน (Downs, 1957) อาทิเช่น

การตัดสินใจเลือกสถานที่ตั้งสำนักงานขององค์การราชการ ผู้นำอาจตัดสินใจเลือกโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าเหตุผลอื่น ซึ่งกรณีเช่นนี้จะแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลส่วนบุคคลที่มีต่อการตัดสินใจของผู้นำองค์การอย่างชัดเจน

4. ค่านิยมค่านโยบาย (Policy values) ค่านิยมค่านโยบายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ มีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของผู้นำ แม้ว่าผู้ตัดสินใจอาจจะได้รับอิทธิพล จากค่านิยมขององค์การ ค่านิยมด้านวิชาชีพ หรือค่านิยมส่วนบุคคลก็ตาม แต่ในขณะที่เดียวกันผู้ ตัดสินใจอาจต้องคำนึงถึงการรับรู้ผลประโยชน์ของสาธารณชน หรือมีความเชื่อว่าจะมีอะไรคือสิ่ง ที่เหมาะสมและจำเป็น หรือเป็นนโยบายที่ถูกต้อง ฝ่ายนิติบัญญัติอาจออกเสียงสนับสนุนฝ่าย กฎหมายสิทธิมนุษยชน เพราะเขาเชื่อว่าเป็นความถูกต้องด้านศีลธรรม และการมีโอกาที่เท่า เทียมกันของประชาชนเป็นเป้าประสงค์ที่พึงปรารถนาของนโยบาย มิเช่นนั้นการออกเสียง คัดค้านอาจทำให้ได้รับความเสียหายทางการเมือง การตัดสินใจของศาล โดยเฉพาะ คำตัดสินใจของศาลฎีกา เป็นสิ่งสะท้อนเรื่องค่านิยมของนโยบายได้อย่างชัดเจน

5. ค่านิยมค่านิยมอุดมการณ์ (Ideological values) ในการตัดสินใจนโยบายจำนวน ไม่น้อยที่ผู้นำได้รับอิทธิพลจากอุดมการณ์ทางการเมืองของตน ผู้นำที่เชื่อมั่นในอุดมการณ์ คอมมิวนิสต์จะพยายามผลักดันนโยบายทุกอย่างให้เป็นไปตามแนวความคิดของมาร์กซิสต์ ทั้ง ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ส่วนผู้นำที่มีอุดมการณ์แบบอำนาจนิยมก็จะตัดสินใจ นโยบายที่จำกัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างเข้มงวด เพราะถือว่าการ แสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะการชุมนุมเรียกร้องทำให้ สังคมขาดวินัย และเต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวาย สำหรับผู้นำที่มีค่านิยมเกี่ยวกับอุดมการณ์ แบบประชาธิปไตย จะเห็นคุณค่าในการประกาศใช้ นโยบายที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างกว้างขวาง และถือว่าการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลจะต้อง สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพราะประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตย

3.4 ความสัมพันธ์กับพรรคการเมือง (Political-Party Affiliation)

ความจงรักภักดีต่อพรรคการเมืองของนักการเมืองแต่ละพรรค มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ นโยบายของนักการเมืองเหล่านี้ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา การที่สมาชิกรัฐสภาจะออกเสียง สนับสนุนร่างกฎหมายของพรรคที่เข้าสู่อการพิจารณาของรัฐสภาหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับความ จงรักภักดีของสมาชิกรัฐสภาที่มีต่อพรรคของตน และขึ้นอยู่กับกฎระเบียบของพรรคที่ควบคุม วินัยของสมาชิกพรรคด้วย ในการกระทำดังกล่าวของสมาชิกรัฐสภา แม้ว่าจะเป็นการยากที่จะ แยกเรื่องความจงรักภักดีต่อพรรคออกจากเรื่องอิทธิพลของผู้นำพรรค และอุดมการณ์ของแต่ละ

คน แต่ความสัมพันธ์กับพรรคการเมืองก็ยังเป็นปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมของสมาชิก
 รัฐสภาได้เป็นอย่างดีว่าสมาชิกของพรรคจะออกเสียงลงมติอย่างไร ในรัฐสภาในประเด็นต่างๆ
 ที่พรรคกำหนดแนวทางไว้ การที่นักวิเคราะห์นโยบายรู้ว่านักการเมืองสังกัดพรรคใด และ
 จุดยืนของพรรคในประเด็นนโยบายต่างๆ เป็นอย่างไร จะทำให้สามารถทำนายได้อย่างถูกต้อง
 ว่าการออกเสียงลงมติของสมาชิกรัฐสภาจะเป็นอย่างไร ถ้าพรรคการเมืองไม่เข้มแข็งและไม่มี
 วินัย ก็จะไม่มีความสอดคล้องกันของสมาชิก อย่างไรก็ตาม รูปแบบของระบอบการเมือง ก็มีผล
 ต่อการแสดงบทบาทของสมาชิกรัฐสภา เช่นกัน กล่าวคือ การปกครองระบอบประชาธิปไตยใน
 รูปแบบแบ่งแยกอำนาจ (Separation of power) ดังที่ใช้อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการ
 แบ่งอำนาจกันอย่างชัดเจนระหว่างฝ่ายบริหาร (The executive) และฝ่ายนิติบัญญัติ (The
 legislature) ภายใต้รูปแบบนี้พรรคการเมืองจะไม่เข้มงวดในเรื่องของวินัยพรรค สมาชิกของ
 พรรคซึ่งมี 2 พรรคใหญ่ คือ พรรครีพับลิกัน และพรรคเดโมแครท มีอิสระที่จะออกเสียงลงมติ
 ตามความคิดเห็นของตน โดยอาจจะออกเสียงตามมติของพรรค หรือออกเสียงตรงกันข้ามกับ
 มติของพรรคก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของสมาชิก
 พรรค แต่ถ้าหากผู้นำพรรคสามารถจูงใจให้สมาชิกพรรคเห็นคล้อยตามกับแนวทางของพรรค
 สมาชิกของพรรคที่มีความผูกพันกับพรรคสูงก็จะตัดสินใจออกเสียงสนับสนุนนโยบายตามมติ
 ของพรรค ดังนั้น รูปแบบแบ่งแยกอำนาจจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสมาชิกพรรคที่มี
 ความจงรักภักดีต่อพรรคเป็นอย่างมาก เพราะถ้าสมาชิกของพรรคไม่มีความผูกพันหรือ
 จงรักภักดีต่อพรรค สมาชิกพรรคสามารถออกเสียงลงมติได้โดยอิสระ โดยพรรคไม่มีอำนาจที่
 จะลงโทษสมาชิกที่ออกเสียงลงมติในรัฐสภาตรงกันข้ามกับมติพรรค

ส่วนรูปแบบควบอำนาจ (Fusion of power) ในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งฝ่าย
 บริหารทำหน้าที่บริหาร และทำหน้าที่นิติบัญญัติพร้อมๆ กัน โดยทั่วไปภายใต้รูปแบบนี้
 ระบบพรรคการเมืองจะมีกฎระเบียบในการควบคุม กำกับพฤติกรรมของสมาชิกพรรคอย่าง
 เข้มงวด เพราะการใช้สิทธิออกเสียงของสมาชิกพรรคในสภาผู้แทนราษฎรมีผลต่อความอยู่รอด
 ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายรัฐบาล ดังนั้น มติของพรรคจึงเป็นสิ่งที่สมาชิกของพรรคจะต้องปฏิบัติ
 ตาม หากสมาชิกพรรคไม่ปฏิบัติตามมติพรรคอาจเกิดปัญหาได้ดังที่ปรากฏในบางประเทศที่ใช้
 รูปแบบนี้ พรรคอาจมีอำนาจในการพิจารณาถอดถอนสมาชิกภาพของนักการเมืองที่ฝ่าฝืนมติ
 พรรคออกจากพรรคได้ และอาจมีผลให้หมดสมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรไปด้วย ในกรณี
 นี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการตัดสินใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในประเด็นนโยบายต่าง ๆ
 จึงขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพรรคที่จะกำหนดทิศทางในการตัดสินใจของสมาชิกของพรรคอย่าง

ชัดเจน ซึ่งหมายความว่าไม่ว่าสมาชิกพรรคจะมีความจงรักภักดีต่อพรรคหรือไม่ หรือจะมีความคิดแตกต่างจากพรรคอย่างไร แต่จะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคเสมอ มิฉะนั้นอาจเป็นอันตรายต่ออนาคตทางการเมืองของตน (Norton, 1994) ดังนั้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่าความสัมพันธ์กับพรรคการเมืองของนักการเมืองจะมีลักษณะอย่างไรย่อมขึ้นกับรูปแบบของระบอบการเมืองด้วย แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด โดยส่วนใหญ่พรรคการเมืองจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของสมาชิกพรรคต่อประเด็นนโยบายต่าง ๆ อย่างสำคัญ ดังนั้น นโยบายของพรรคการเมืองที่สำคัญจึงมีผลต่อการตัดสินใจ นโยบายสาธารณะเป็นอย่างยิ่ง

3.5 ผลประโยชน์ของเขตเลือกตั้ง (Constituency Interest)

ในการตัดสินใจนโยบายของนักการเมืองนั้น นอกจากอิทธิพลของพรรคการเมืองแล้ว ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผลประโยชน์ของประชาชนในเขตเลือกตั้งของนักการเมือง โดยทั่วไปจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ถ้าปรากฏความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของพรรคและผลประโยชน์ของเขตเลือกตั้ง อาจบอกได้อย่างชัดเจนว่านักการเมืองจะเลือกตัดสินใจตามผลประโยชน์ของประชาชนในเขตเลือกตั้งของตน ทั้งนี้เพราะประชาชนในเขตเลือกตั้งมีอำนาจที่จะกำหนดอนาคตของนักการเมืองในเขตเลือกตั้งของตนโดยตรง กล่าวคือ ในการเลือกตั้งทั่วไปประชาชนในเขตเลือกตั้งจะเลือกหรือไม่เลือกให้นักการเมืองเข้าไปเป็นสมาชิกรัฐสภาอีกก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพอใจของประชาชนในเขตเลือกตั้งเป็นสำคัญ ดังนั้นนักการเมืองจึงต้องทำหน้าที่ในการดูแลผลประโยชน์ของประชาชนในเขตเลือกตั้งอย่างใกล้ชิด หากมีนโยบายใดที่เป็นความต้องการของประชาชนในเขตเลือกตั้งของตน ย่อมเป็นหน้าที่ของนักการเมืองที่จะต้องพยายามผลักดันให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนได้รับประโยชน์หรือในกรณีที่มีนโยบายใดที่จะทำให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนเสียประโยชน์ ก็เป็นหน้าที่ของนักการเมืองที่จะต้องพยายามคัดค้านหรือขอแก้ไขมิให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนได้รับความเสียหาย นอกจากกรณีหรือประเด็นนโยบายที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลประโยชน์ของประชาชนในเขตเลือกตั้งของตน นักการเมืองอาจตัดสินใจภายใต้อิทธิพลหรือเงื่อนไขอื่น ๆ ทางการเมืองที่ตนกำลังเผชิญอยู่ อาทิเช่น อาจตัดสินใจตามค่านิยมของตน หรือตามคำแนะนำของผู้นำพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค หรือผู้สนับสนุนทางการเงินของตน

นอกจากนี้ ข้าราชการในเขตพื้นที่ปฏิบัติงานต่างๆ อาจจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเขตที่ตนรับผิดชอบ โดยอาจจะทำงานเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์ในพื้นที่ และอาจ

ได้รับอิทธิพลจากความคิดของกลุ่มผลประโยชน์เหล่านั้นในการก่อรูปนโยบาย ซึ่งจะมีผลต่อการนำเสนอทางเลือกนโยบายที่รับผิดชอบด้วยเช่นกัน

3.5 มติมหาชน (Public Opinion)

ในทางรัฐศาสตร์อาจกล่าวได้ว่ามติมหาชนมีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองไม่น้อย ด้วยความสำคัญดังกล่าว นักรัฐศาสตร์จึงได้อุทิศเวลาในความพยายามที่จะศึกษาการก่อรูปของมติมหาชน เนื้อหาและประเด็นที่มหาชนเห็นพ้องร่วมกัน และการเปลี่ยนแปลงมติมหาชนต่อประเด็นนโยบายสำคัญต่างๆ ของประเทศ สิ่งที่นักรัฐศาสตร์และนักวิเคราะห์เห็นนโยบายสนใจก็คือ การตัดสินใจเลือกนโยบายของผู้บริหารที่ได้รับอิทธิพลหรือการกำหนดจากมติมหาชนไม่น้อยเพียงใด มติมหาชนที่บทบาทที่เป็นเงื่อนไขในการตัดสินใจนโยบายของผู้กำหนดนโยบายมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม การพูดถึงความเที่ยงตรงของมติมหาชน เป็นงานที่ไม่ง่ายเหมือนกับการเดินทางไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (Key. 1961 : 14)

ในเรื่องของการตัดสินใจนโยบายนั้น ปรากฏว่าในหลายกรณีที่มติมหาชนได้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลที่มีต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะอย่างชัดเจน อาทิเช่น การที่พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยถูกทำลายเสียหายอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งเหลือพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศประมาณร้อยละ 25 เท่านั้น สภาพดังกล่าวได้ก่อให้เกิดกระแสเรียกร้องอย่างกว้างขวางต่อรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลเร่งรัดมาตรการการป้องกันพื้นที่ป่าไม้มิให้ถูกทำลายมากไปกว่าที่เป็นอยู่ จนกระทั่งรัฐบาลตัดสินใจกำหนดนโยบายยกเลิกการทำป่าไม้ทั่วประเทศ หรือการเรียกร้องของประชาชนให้รัฐสภาผ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับ ส.ส.ร. เพื่อเร่งรัดการปฏิรูปการเมืองให้ปรากฏเป็นจริง ก็เข้าลักษณะของมติมหาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจนโยบายสำคัญของรัฐสภาเป็นต้น กล่าวโดยสรุป ผู้ตัดสินใจนโยบายจะต้องให้ความสนใจต่อมติมหาชนในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของคนทั้งประเทศ ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างมติมหาชนและการกำหนดนโยบายเป็นรูปแบบที่จะระบุให้ชัดเจนได้ยาก แต่เป็นเรื่องที่ผู้กำหนดนโยบายไม่สามารถมองข้ามมติมหาชนไปได้ง่ายๆ โดยไม่ให้ความสนใจแต่อย่างใด เพราะอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่ออนาคตทางการเมืองของผู้ตัดสินใจนโยบายอย่างคาดไม่ถึงก็ได้

3.6 ประโยชน์ของสาธารณชน (Public Interest)

ภารกิจของรัฐบาลที่กล่าวอ้างกันอยู่เสมอคือ การให้บริการหรือการส่งเสริมประโยชน์ของสาธารณชน ดังจะเห็นได้จากกฎหมายจำนวนมากที่มีเนื้อหาสาระสำคัญกำหนดให้หน่วยงานราชการปฏิบัติการเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชน

ถ้าหากถามประชาชนส่วนใหญ่ว่า นโยบายสาธารณะควรจะมุ่งผลประโยชน์ของสาธารณชนหรือของเอกชน คำตอบที่ได้จะชัดเจนว่าต้องมุ่งเพื่อประโยชน์สาธารณชน ดังนั้น ประโยชน์ของสาธารณชนจึงเป็นเป้าประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของนโยบายสาธารณะ ซึ่งผู้กำหนดนโยบายไม่สามารถจะอ้างความชอบธรรมในข้อเสนอแนะของตนได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ตนและพรรคพวกร่ำรวยขึ้น ซึ่งในทางการเมืองถือว่าการกล่าวเช่นนั้นเป็นคำกล่าวที่ปราศจากความชอบธรรมทางการเมือง เพราะความชอบธรรมทางการเมืองคือการกระทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ในหลายกรณีอาจพบความยากลำบากในการให้นิยามเกี่ยวกับผลประโยชน์สาธารณชนกล่าวคือจะหมายความว่า ผลประโยชน์ของสาธารณะคือผลประโยชน์ของคุณส่วนใหญ่ใช่หรือไม่ ถ้าเป็นจริงเราจะบอกได้อย่างไรว่าคนส่วนใหญ่ต้องการอะไร หรือหมายถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นที่นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องพยายามแสวงหาเหตุผลเพื่อสนับสนุนการอธิบายเกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณชนให้ชัดเจนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

นักวิเคราะห์นโยบายและนักรัฐศาสตร์อาจจะกล่าวว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะหานิยามของวัตถุประสงค์ของแนวความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณชนให้เป็นที่ยอมรับกันเป็นสากล โดยเฉพาะนิยามที่มีเนื้อหาสาระชัดเจนแต่บางคนอาจจะกล่าวว่าจะไรก็ตามที่เป็นผลมาจากการต่อสู้ทางการเมืองเกี่ยวกับประเด็นนโยบายคือ ผลประโยชน์สาธารณะ ถ้าคนทุกคนและทุกกลุ่มมีโอกาสเท่าเทียมกัน ในการต่อสู้ ซึ่งความจริงไม่เป็นเช่นนั้น (Anderson, 1994 : 135) การพิจารณาลักษณะของผลประโยชน์สาธารณะ อาจจำแนกได้ 3 ประการคือ

1. พิจารณาจากนโยบายในแต่ละด้านว่ามีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผลประโยชน์มากหรือไม่ ในบางกรณีอาจพิจารณาจากผลประโยชน์โดยตรงของกลุ่มผลประโยชน์แต่ละกลุ่ม ซึ่งเป็นที่ยอมรับ คือ ผลประโยชน์สาธารณะ

2. แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งสรรผลประโยชน์อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าผลประโยชน์สาธารณะ อาทิเช่น ประเด็นนโยบายเกี่ยวกับสันติภาพการศึกษาที่ดีกว่า การทำให้อากาศบริสุทธิ์ การหลีกเลี่ยงภาวะเงินเฟ้อที่รุนแรง และการควบคุมระบบจราจรที่ดี ซึ่งประเด็นเหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการของสาธารณชนอย่างชัดเจน เช่น ในเมืองใหญ่ผลประโยชน์สาธารณะที่ปรากฏชัดคือ การมีระบบควบคุมการจราจรที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบที่ส่งเสริมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบ ความสะดวกของผู้ใช้ยานยนต์ และความสะดวกของผู้เดินทางเท้า เป็นต้น อย่างไรก็ตามในประเด็นนโยบาย

ต่างๆ อาจมีทางเลือกอื่นๆ มากกว่าหนึ่งทางเลือกที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน นโยบายเกี่ยวกับสันติภาพการศึกษาที่ดีกว่า การทำให้อากาศบริสุทธิ์ การหลีกเลี่ยงภาวะเงิน

3. พิจารณาจากความต้องการขององค์กรและระเบียบวิธีปฏิบัติการจะเป็นตัวแทนการสร้างประโยชน์ที่สมดุล หรือเพื่อการแก้ไขปัญหา เพื่อที่จะมีผลต่อการประนีประนอมต่อการก่อรูปนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ จุดเน้นในประเด็นนี้จะมุ่งที่กระบวนการมากกว่าเนื้อหาของนโยบาย

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์สาธารณะ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ผู้ตัดสินใจนโยบายที่ดีจะต้องตระหนักอยู่เสมอ เพราะการตัดสินใจนโยบายที่สอดคล้องกับประโยชน์ของสาธารณชน จะส่งผลให้ผู้ตัดสินใจได้รับความนิยมนจากประชาชน ซึ่งจะมีผลต่ออนาคตทางการเมืองของผู้ตัดสินใจ นโยบายอย่างสำคัญ

3.7 ทางเลือกสาธารณะ (Public Choice)

ทางเลือกสาธารณะเป็นสิ่งที่มุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของตลาด (Market Behavior) มาอธิบายถึงพฤติกรรมการตัดสินใจที่เกิดขึ้นในส่วนของภาครัฐบาล ตลอดจนมุ่งที่จะเอากลไกของตลาดมาปรับปรุง เพื่อให้เกิดการตัดสินใจในส่วนของภาครัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.8 ฐานคติ (Assumption)

3.8.1 บุคคลทุกคนเป็นผู้มีเหตุผล เห็นแก่ตัว และต้องการหนทางที่ให้ประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุด (Self – Interest Rational and Maximizer) แรงจูงใจ (Incentive) เป็นปัจจัยบุคคลทำให้เกิด Private Participation แต่ในภาครัฐต้องออกแบบสิ่งจูงใจให้มากเช่น กิจกรรมสาธารณะ, สิบบนนำจับ, สิ้นค้าหนีภาษี (ในออสเตรเลียถ้าประชาชนออกไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะได้คืนข้าวบัตรลงคะแนนมาลดหย่อนภาษีเงินได้) และ กฎ ระเบียบ / คำสั่ง (Regulator)

3.8.2 การถ่วงดุลย์และการแข่งขันเป็นสิ่งจำเป็น (Competition) ดังนี้

- 1) ถ้าการถ่วงดุลย์เป็นประโยชน์ต่อประชาชน, ผู้รับบริการหรือผู้บริโภค
- 2) การแข่งขันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

3.8.3 รูปแบบการบริการต้องเอื้ออำนวยให้ข้าราชการได้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด ดังนี้

- 1) การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน (Facilitation)

2) การหาทางออกของประชาชน / ผู้ใช้บริการ (Exit) Exit เป็นหัวใจของ Public Choice เช่น ทางออกของธนาคารคือ สามารถฝากถอนต่างสาขาได้ ธนาคารไทยพาณิชย์ สามารถนำบัตรประชาชนไปทำบัตร ATM. ได้เป็นต้น

3) การให้อำนาจ เป็นปากเสียง, ระบายเสียง ในภาคเอกชนประชาชนจะมีพลัง Voice มาก เช่นทานอาหารอร่อยหรือไม่อร่อยก็จะบอกกันต่อ ๆ ไป ในภาครัฐ Voice จะไม่ค่อยเกิด ถ้าหากจะให้มี Voice ต้องรวมพลังมาก ๆ Voice ถึงจะเกิดได้ หรือต้องให้ประชาชนรวมพลังกันมาก ๆ

3.8.4 คำนี้ถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์(Information) เช่นการบริการ สาธารณะสุข, จะมีการประชาสัมพันธ์คู่กับ Incentive หรือใน โรงแรมจะมีแผนที่แสดงจุด ตำแหน่งที่ผู้พักอาศัยอยู่

3.8.5 ประชาชนมีส่วนร่วมทำ (Citizen Co-producer) เช่น กทม.รณรงค์ใน ประชาชนมีส่วนร่วมในการเก็บขยะ อาสาสาธารณสุข การรายงาน จ.ส.100

3.8.6 มีการโปร่งใส หรือข้าราชการต้องโปร่งใส (Transparency) ให้เห็นว่า Voice ของประชาชนมีจริง จะไม่มีเสียเงินได้ไต่ะ เช่นจังหวัดนครศรีธรรมราชได้เป็นจังหวัด ดีเด่นหนึ่งใน 4 จังหวัดที่มีความโปร่งใสได้ไต่ะจะไม่อะไรกันทำให้คนทั่วไปคิดมากกว่าจะมีการ ยื่นของหรือเงินได้ไต่ะ

3.8.7 การมีลักษณะพิเศษ (Peculiarity – Uniform) เช่นรัฐบาลต้องจัดฐาน เงินเดือนให้ต่างกัน

3.8.8 การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ (Decentralization) เช่นข้างบน ตัดสินใจจะมีความล่าช้าไม่ทันการ , ไม่รู้ปัญหาเท่ากับข้างล่าง

3.8.9 การรวมอำนาจในกิจการบางอย่าง (Centralization) เช่นนโยบายป้องกัน ภัยพระราชวงศ์, นโยบายการเงินการคลัง , ต่างประเทศ

3.8.10 การแข่งขัน (Competition) เช่นการผูกขาดในภาครัฐ (Monopoly) จะไม่เกิดผลดี ต้องสร้างให้มีการแข่งขัน

3.8.11 การตรวจสอบและถ่วงดุลย์ (Check and Balance) ในระบบบริหาร เอกชนต้องสามารถตรวจสอบถ่วงดุลย์ได้ การบริหารราชการก็จะต้องมีนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ

3.8.12 กฎระเบียบ (Regulation) และการลงโทษ เช่น ต้องมีการลงโทษเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมาย, การกระทำผิดซึ่งสังคมบัญญัติให้เป็นความผิดเช่นถมน้ำลายลงพื้น, ทั้งเศษขยะ ทั้งนี้จะต้องควบคู่กับการจูงใจ เช่น ใครเป็น โรคเอดส์ถ้าบอกรัฐ รัฐจะมีเงินช่วยเหลือ

3.8.13 ซ้ำเสริม (Redundancy) , ซ้ำซ้อน (Duplication) ทางเลือกสาธารณะ
สนับสนุนซ้ำเสริมเพื่อประกันเสถียรภาพ

3.8.14 ซ้ำเสริม (Redundancy) เช่น

1) เครื่องบินมี 2 ปีก ก็บินได้ แต่เพื่อเสถียรภาพต้องมี 4 ปีก

2) ต้องมีไฟฉุกเฉิน สำรองไฟดับในห้องผ่าตัด, ชุมสายโทรศัพท์ตั้งหน่วยงานโยธาในกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากกระทรวงศึกษามีงานก่อสร้าง โรงเรียนหรือสิ่งก่อสร้างมาก ถ้าหากรอแต่กรมโยธาธิการออกแบบและ/หรือก่อสร้างให้ก็จะช้าใช้งบประมาณไม่ทัน

3) กรมทางหลวงสร้างทางเช่นเดียวกับสำนักงานรพช., กรป.กลาง, กรมโยธาธิการ

3.8.15 ซ้ำซ้อน (Duplication) กรมพิธีการทูตจะทำการก่อสร้างหรือการขอตั้งกรมโยธาธิการใน กระทรวงต่างประเทศ จะไม่กระทำจะทำการส่งเรื่องทั้งหมดไปที่กรมโยธาธิการ

กล่าวโดยสรุปทางเลือกสาธารณะ เป็นทางเลือกของปัจเจกบุคคล จะแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุดของตนเอง โดยรัฐบาลและระบบราชการเป็นอุปสรรคต่อความมีอิสระของปัจเจกบุคคลในการตัดสินใจหรือกำหนดทางเลือกของตนเอง โดยที่ข้อสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ว่าเป็นไปอย่างมีเหตุผล เพื่อแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุด คำนี้ส่งผลประโยชน์ส่วนตัว รัฐต้องทบทวนและเปิด โอกาสให้ปัจเจกบุคคลมีอิสระและสามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง ทำให้เกิดความหลากหลายของสินค้าประชาชนมีสิทธิเลือกบริโภค (เว็บไซด์)

สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซึ่งผู้วิจัยจะนำไปเป็นตัวแปรในการศึกษา
ในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ใช้สิทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้ง
ได้แก่

1.1 เพศ หมายถึง ตัวบ่งบอกว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามเป็นชายหรือหญิง

1.2 อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.4 อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.5 รายได้ หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.6 เขตเลือกตั้ง หมายถึง เขตเลือกตั้งที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง

1.7 การรับรู้ข่าวสาร หมายถึง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ได้แก่

2.1 นโยบายของผู้สมัคร หมายถึง แนวทางที่ผู้สมัครกำหนดไว้ในการทำงานในด้านต่างๆและจะนำไปปฏิบัติเมื่อได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เช่น การสร้างงาน สร้างรายได้ การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาสาธารณสุข การพัฒนาสาธารณูปโภค บริโภค และการบำรุงศาสนา เป็นต้น

2.2 ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของผู้รับสมัครเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาสูง ความรู้ด้านการบริหารองค์การ ความรู้ด้านการปกครอง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

2.3 บุคลิกภาพของผู้สมัคร หมายถึง คุณสมบัติทั่วไปภายนอกที่แสดงออก เช่น ความสุขุมวางตัวเหมาะสม แต่งตัวภูมิฐาน มีความน่าเกรงขาม และนอบน้อม

2.4 คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร หมายถึง การยึดหลักของความถูกต้อง ความยุติธรรม คือ ปฏิบัติงานด้วยจิตที่ปราศจากอคติ ปราศจากความลำเอียง ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น

2.5 12 ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร (ภาวะผู้นำ) หมายถึง ความสามารถในการนำ คือความสามารถที่จะกล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญปัญหา เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีกระจายอำนาจ มีความรอบคอบ

2.6 ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถที่จะปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดในขอบเขตอำนาจหน้าที่ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องคอยคำสั่ง เช่น ทำในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำ พัฒนาตรงส่วนที่ขาดการพัฒนา วางแผนการพัฒนาในอนาคต

2.7 ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร หมายถึง กระบวนการของศาสตร์ที่ใช้ศิลปะสร้างความพอใจ รักใคร่ ศรัทธา เคารพนับถือ โดยแสดงพฤติกรรมเช่น มีอัธยาศัยดี เข้าหาได้ง่าย มีความเป็นมิตรกับคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ไม่เจ้ายศเจ้าอย่าง ผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีจะช่วยให้อำนาจใหญ่เป็นปัญหาเล็กได้

2.8 การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร หมายถึง รูปแบบและวิธีการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนำมาใช้ในการหาเสียงเพื่อให้ได้ชัยชนะในการเลือกตั้ง วิธีที่นำมาใช้เพื่อหาเสียง ได้แก่ การจัดเวทีปราศรัย ป้ายหาเสียงผู้สมัคร แจกแผ่นพับ ใบปลิว รถรณรงค์หาเสียง ออกไปพบปะ พูดคุย เยี่ยมบ้าน เป็นต้น

2.9 ภูมิหลังผู้สมัครของผู้สมัคร หมายถึง เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของชาติกำเนิด ประวัติครอบครัว ประวัติการทำงาน ประวัติการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม จนถึงปัจจุบันของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล โศภศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2.10 หัวคะแนนของผู้สมัคร หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่น่าเชื่อถือ ภายในชุมชน เป็นที่เคารพในชุมชน มีความน่าเชื่อถือ เป็นที่พึ่งของชุมชน มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความสามารถ ทั้งยังเป็นบุคคลที่สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

2.11 ฐานะของผู้สมัคร หมายถึง ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นผู้ที่มีธุรกิจส่วนตัว มีฐานะมั่นคง ญาติพี่น้องมีฐานะมั่นคง มีชื่อเสียงในสังคมมีการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคม เป็นต้น ผู้ที่มีฐานะดีอาจทำให้ลดอัตราการทุจริตได้

2.12 การจูงใจให้สิ่งตอบแทน หมายถึง ความพยายามในวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้ง ซึ่งมีการวางแผนเพื่อที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจของประชาชน โดยการแจกเงิน สัญญาว่าจะรับเข้าทำงานรวมถึงการเลื่อนตำแหน่ง และมีการจัดเลี้ยงฟรี

2.13 ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งรู้จักคุ้นเคย รวมถึงการสนิทสนมในฐานะเป็นเครือญาติ เป็นเพื่อนกัน เคยอยู่สถาบันการศึกษาเดียวกัน เคยทำอาชีพร่วมกัน หรือเคยพึ่งพาอาศัยกันจึงไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัคร ในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล โศภศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

แนวคิดการกระจายอำนาจการปกครองนั้นเป็น ไปเพื่อแบ่งเบาราชการของรัฐบาลกลาง โดยที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ไปจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อประชาชน ด้วยการปกครองอย่างมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจการปกครองก็คือ การที่รัฐได้มอบอำนาจบางอย่าง ให้แก่องค์การปกครองท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ เพื่อบริการประชาชนในการนี้องค์การปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอและได้เสนอว่า การกระจายอำนาจการปกครองนั้น นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ยังเป็นการลดอำนาจของรัฐบาลกลาง ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ได้มอบให้องค์การปกครองท้องถิ่นรับไปจัดทำด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อรัฐบาลกลางได้มอบหน้าที่ให้องค์การปกครองท้องถิ่นรับไปจัดทำแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่น ได้ผลดีรัฐบาลกลางจะต้องมอบอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่นั้น ๆ ให้แก่องค์การปกครองท้องถิ่นด้วย (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2526 : 4) ซึ่งการที่รัฐมอบอำนาจหน้าที่ในการบริหารหรือกิจการบางอย่างของตนให้องค์การปกครองหรือสถาบันของรัฐไปกระทำหรือดำเนินการ โดยอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐบาลกลาง หรือ การกระจายอำนาจ คือ การที่ส่วนกลางโอนหรือการกระจายอำนาจการปกครองบางส่วนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง โดยส่วนกลางคอยควบคุมมิให้การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการออกนอกขอบเขตตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจนั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ทั้งเป็นผู้บริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 แนวทฤษฎีดั้งเดิม ได้ให้ความหมาย 2 ลักษณะ คือ

1.1.1 การกระจายอำนาจตามอาณาเขต (Decentralization by Territory) หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล

1.1.2 การกระจายอำนาจตามกิจการ (Decentralization by Function) หมายถึง การมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินการให้สมแก่เทคนิคของงานนั้น เช่น การไฟฟ้า การประปา และโทรศัพท์

1.2 แนวทฤษฎีสสมัยใหม่ เห็นว่าการที่จะพิจารณาว่าเป็นการรวมอำนาจหรือกระจายอำนาจควรพิจารณาว่าอำนาจที่จะวินิจฉัยชี้ขาดอยู่แก่องค์กรปกครองเดียวหรือหลายองค์กร ถ้ารวมอยู่ในองค์กรเดียว เรียกว่า การรวมอำนาจ แต่ถ้าอำนาจนี้อยู่แก่หลายองค์กร เรียกว่า องค์การกระจายอำนาจ แนวทฤษฎีนี้ไม่เห็นด้วยที่จะแยกความหมายการกระจายอำนาจออกเป็น

การกระจายอำนาจตามอาณาเขตและการกระจายอำนาจตามกิจการ เพราะการพิจารณาว่ากระจายอำนาจหรือไม่ควรพิจารณาว่าองค์กรนั้นมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดหรือไม่ (ชวงส์ ฉายบุตร. 2539 : 1-4)

ความหมายของการกระจายอำนาจยังหมายถึงการ โอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรส่วนกลาง ไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ของประเทศหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม. 2548 : 36) อีกทั้งยังเป็นวิธีที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น นอกจากองค์การของส่วนกลางเพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีอิสระตามสมควร ไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรืออำนาจสั่งการของส่วนกลางเพียงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลางเท่านั้น (สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2550 : 35)

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจมีเป้าหมายอยู่ที่ให้บริการสาธารณะให้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น โดยมีหลักการที่เป็นสาระสำคัญคือการที่รัฐต้องให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นในการตัดสินใจใช้อำนาจบริหารเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ภายใต้การควบคุมกำกับของส่วนกลางไม่ใช่อยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาของส่วนกลาง เพื่อเป็นหลักประกันมาตรฐานขั้นต่ำที่ท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้ตามที่ส่วนกลางมอบอำนาจที่ให้ดำเนินการและประชาชนได้ประโยชน์ทั่วถึง

2. ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจปกครอง ได้แก่ การได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายให้มีสัดส่วนเป็นนิติบุคคลหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้มีหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหากและไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยงานส่วนกลาง เพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน จัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการ ได้เองพอสมควร ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเองและหน่วยการปกครองท้องถิ่น ต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆตามรัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่างๆ (โกวิทย์ พวงงาม. 2548 : 36)

การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สามารถสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และโครงสร้างส่วนฐาน คือระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงคือรากแก้วซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบทโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะมีลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความเป็นอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงที่รัฐบาลส่วนกลางได้มอบอำนาจมาให้องค์กรปกครองท้องถิ่นจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้นว่าจัดให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้อย่างเรียบร้อย ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติของท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยกันกำหนดขึ้นมาให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ จำนวนประชากร ปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่ (ลิขิต ชีรเวทิน 2529 : 3) สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นการมอบอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยส่วนกลางเพื่อให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการ ดูแลจัดการบริการสาธารณะและมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ โดยการกระจายอำนาจถือเป็นต้นทางที่ทำให้เกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารงานท้องถิ่นขึ้น ซึ่งนำมาสู่การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเข้ามาทำหน้าที่บริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในที่สุ

3. หลักการกระจายอำนาจทางปกครอง

หลักการกระจายอำนาจปกรองนั้นมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการคือ

3.1 มีองค์กรเป็นนิติบุคคลเป็นเอกเทศ การกระจายอำนาจปกรองนั้น จะต้องมียองค์กรเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาลกลาง การมีองค์กรเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณของตัวเอง มีทรัพย์สิน หนี้สินของตนเอง และมีเจ้าหน้าที่เพื่อการบริหารปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เป็นต้น

3.2 องค์กรนั้นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ความมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกรองเพราะถ้าองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะไม่มีอิสระไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทน

ของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ แต่ก็มีข้อน่าสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์การปกครองท้องถิ่นนั้นจะต้องมีพอสมควรไม่มากเกินไปจนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง องค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ และให้มืองค์การที่จำเป็นสำหรับทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารกิจการอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3.3 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้นอาจจะทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองตนเองของท้องถิ่นมากกว่านั้น เช่น สนใจที่จะเข้าฟังการประชุมสภาเทศบาล สนใจที่จะเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะเทศมนตรี หรือประชาชนบางคนอาจจะสนใจมากถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้ในความหมายของการกระจายอำนาจมีอยู่ 2 ความหมายคือ

3.3.1 การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ การกระจายอำนาจตามความหมายนี้ ได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

3.3.2 การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใด เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินงานตามความเหมาะสมของลักษณะงานนั้นๆ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ฯลฯ

4. ประเภทของการกระจายอำนาจทางการปกครอง

การจัดการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจนั้นทำได้ 2 ลักษณะ คือ

4.1 การกระจายอำนาจพื้นที่หรือเรียกว่า การกระจายอำนาจเขตแดน คือ การที่รัฐมอบอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำ ทั้งนี้ การจัดบริการสาธารณะที่ได้รับมอบหมายจะถูกกำหนดขอบเขต โดยพื้นที่หรืออาณาเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ การจัดระเบียบราชการบริหารลักษณะนี้เรียกว่า “การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น”

4.2 การกระจายอำนาจทางบริการหรืออาจเรียกว่า การกระจายอำนาจทางเทคนิค คือ การที่รัฐมอบอำนาจให้จัดทำบริการสาธารณะในบางอย่างให้แก่องค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะเป็นผู้จัดทำการกระจายอำนาจทางบริการนี้ มิใช่เป็นการกระจายอำนาจการปกครอง แต่เป็นการ “มอบ” ให้องค์การของรัฐไปจัดทำบริการสาธารณะ โดยแยกออกมาเป็นนิติบุคคล ต่างหากจากรัฐมีทรัพย์สินของตนเองและมีผู้บริหารของตนเอง โดยเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจนี้จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐเช่นกัน ซึ่งมีอยู่ 2 รูปแบบคือ รัฐวิสาหกิจและ องค์การมหาชน (สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2550 : 29)

5. จุดแข็งและจุดอ่อนของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจเป็นเรื่องที่ดีสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามหลักการกระจายอำนาจนั้นมีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

5.1 จุดแข็งของการกระจายอำนาจ การจัดระเบียบบริหารตามหลักการกระจายอำนาจปกครองย่อมมีจุดแข็งหรือข้อดีอยู่ 3 ประการ คือ

5.1.1 ทำให้มีการสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่น ได้ดีขึ้น บริการสาธารณะบางอย่างเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียเฉพาะท้องถิ่น ถ้าได้มอบให้ผู้บริหารงานของท้องถิ่นซึ่งเลือกตั้งจากราษฎรในท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ ก็ย่อมจะได้ผลตรงกับความต้องการในท้องถิ่นมากขึ้นเพราะรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นของตนเองดี

5.1.2 เป็นการแบ่งเบาภาระของทางราชการบริหารส่วนกลางได้บ้าง ในปัจจุบันราชการส่วนกลางมีภารกิจหนักอยู่มากเกี่ยวกับการจัดทำกิจการอันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ โดยตัดภาระเกี่ยวกับกิจการเฉพาะท้องถิ่นที่ไม่อาจดำเนินการได้ทั่วถึงออกไปเสียบ้างก็จะทำให้เกิดผลดีกับความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นได้

5.1.3 ทำให้ราษฎรมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเป็นการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเองทำให้ราษฎรมีส่วนได้เสียในกิจการของท้องถิ่น โดยตรง และเกิดความจำเป็นที่ต้องปรึกษาหารือกันในการดำเนินงาน ทำให้ราษฎรรู้จักรับผิดชอบ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมของ

ท้องถิ่นทำให้การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

5.2 จุดอ่อนของการกระจายอำนาจข้อเสียหรือจุดอ่อนของการกระจายอำนาจ มีอยู่ 5 ประการ ดังนี้

5.2.1 ถ้ากระจายอำนาจมากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อเสถียรภาพหรือความมั่นคงของรัฐ

5.2.2 การกระจายอำนาจทำให้เกิดการสิ้นเปลืองมากกว่าการรวมอำนาจ

5.2.3 การกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นจะเป็นอันตราย หรือเกิดผลเสียมากกว่าผลดีถ้าหากประชาชนไม่มีความรู้พื้นฐานหรือไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง

5.2.4 อาจเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจในทางที่ผิดถือพรรคถือพวก ซึ่งจะทำให้เกิดความเคียดแค้นแก่ราษฎรส่วนมาก

5.2.5 เป็นการเปิดโอกาสให้มีการทุจริตและใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งจะทำให้ประชาชนที่ไม่รู้เรื่องตกเป็นเครื่องมือหากินของชนชั้นปกครองที่ไม่บำเพ็ญตนอยู่ในฐานะผู้บ่าวคฤหัสถ์บำรุงสุขของประชาชน (โกวิท ยพวงงาม. 2548 : 36)

6. ประโยชน์ของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับท้องถิ่นและประเทศชาติ ได้ดังนี้

6.1 เพื่อระบายความคับคั่งของบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่รวมอยู่เป็นภารกิจของรัฐบาลกลางออกไปให้ท้องถิ่นรับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือระบายความคับคั่งของหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ในส่วนกลางให้ลดน้อยลง ซึ่งหากท้องถิ่นบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐได้เป็นอันมาก

6.2 เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการของรัฐที่ได้ปฏิบัติในท้องถิ่น วัตถุประสงค์ข้อนี้ส่วนใหญ่เนื่องจากการที่พิจารณาว่าประชาชนในท้องถิ่นย่อมรู้ความต้องการและปัญหาของตนดีกว่าส่วนกลาง นอกจากนี้การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานยังอำนวยประโยชน์ด้านอื่น ๆ อีก เช่น โครงการรัฐได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีและเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนเกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

6.3 เพื่อเป็นการกระจายการพัฒนาออกไปสู่ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติแม้รัฐบาลกลางจะให้อำนาจท้องถิ่นแก่ภูมิภาคใดเองแล้วแต่ก็ยังไม่พอเพียง

รัฐบาลจึงต้องจ่ายเงินอุดหนุนเป็นการสมทบ ซึ่งถือเป็นการช่วยร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น (คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 101-103)

7. แนวทางการกระจายอำนาจ

หลักการและแนวนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 125 ตอนพิเศษ 40 ง วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2551 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกถ.) ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ที่จะต้องบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ 2) ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

7.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 และ 80 และหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281-290 ดังมีหลักการที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

7.1.1 องค์กรในการกระจายอำนาจ

1) ให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่และการจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกับส่วนท้องถิ่นและระหว่างส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แต่ละรูปแบบ

2) ให้มีคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทน 3 ฝ่าย ทำหน้าที่ตามข้อ (1) และเมื่อมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วให้มีการทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานรัฐสภาทราบแล้วให้มีผลบังคับได้

7.2 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

7.2.1 รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

7.2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

7.3 หลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.3.1 รัฐต้องให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของคนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ

7.3.2 การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น

7.3.3 ให้มีมาตรฐานกลางในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดการปกครองท้องถิ่น

ในระบบการปกครองของทุกประเทศล้วนแล้วแต่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ต้องการที่จะให้มีความมั่นคงในประเทศและประชาชนในประเทศมีความสุข แต่เดิมการปกครองส่วนใหญ่มักมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ศูนย์กลางของประเทศเพื่อความสะดวก เพราะสมัยนั้นอาณาเขดยังไม่กว้าง พลเมืองยังน้อยและกิจกรรมที่รัฐจะต้องสนองตอบประชาชนยังมีไม่มากนัก

ต่อมาเมื่อประเทศมีการพัฒนามากขึ้น ประชากรมีจำนวนมากขึ้นภารกิจที่รัฐต้องรับผิดชอบก็มีเพิ่มขึ้นด้วย ศักยภาพของรัฐบาลกลางเพียงแห่งเดียวอาจไม่สนองการบริหารและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นแนวความคิดในการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลกลางสามารถสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง รวดเร็วและตรงความเป็นจริงที่ชุมชนต้องการ (ชัยยศ ศิริรัตน์วร. 2531 : 17) แนวความคิดในการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองและบริหารกันเองนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครอง หลักการกระจายอำนาจการปกครองนี้มีเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำ

กิจกรรมต่างๆ ได้โดยมีความเป็นอิสระปลอดจากการชี้นำของรัฐบาลกลางพอที่จะสามารถสนองความต้องการของพลเมืองท้องถิ่น ได้แต่ทั้งนี้ในด้านนโยบายที่สำคัญยังคงต้องยึดตามส่วนกลางอยู่บ้าง เช่น นโยบายการเงินการคลัง นโยบายการป้องกันประเทศ ดังนั้นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการที่จะดำเนินกิจกรรมการบริหารของตนเองได้ แต่อีกส่วนหนึ่งรัฐบาลกลางยังคงควบคุมดูแลเอาไว้ ทั้งนี้ก็เพื่อรักษาสภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความมั่นคงของชาติไว้นั่นเอง

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งอิสระ เพื่อเลือกผู้มีหน้าที่บริหารปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นต้องอยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

Mongtagu (1984 : 574) อธิบายถึงหน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง มีสิทธิตามกฎหมาย และต้องมียศที่จำเป็นในการปกครอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง มีสภาพท้องถิ่นที่มีสมาชิกได้รับเลือกตั้งจากประชาชน

Robson (1953 : 574) การปกครองท้องถิ่น ยังหมายถึง การปกครองระดับรองของประเทศหรือรัฐที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะจัดตั้งและอยู่ในกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

Clarke (1957 : 87 - 89) ทั้งยังหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจ และบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน (Daneil. 1975 ; อ้างถึงใน โกวิท พวงงาม. 2548 : 28)

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นนั้น คือการปกครองของชุมชนหนึ่งซึ่งมีความเป็นอิสระในการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม การปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง ซึ่งประกอบด้วยการตรากฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับต่างๆ และมีอำนาจในการกำหนดงบประมาณของตนเอง อีกทั้งต้องมีองค์กรฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน

2. ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ ดังนี้ (ชูศักดิ์ เทียงตรง. 2518 : 6 - 7)

2.1 การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะ การปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้ดีกว่าตนมีความเกี่ยวข้องกับส่วน ได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่นนับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่น จะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่นเกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื่องบน การปกครองตนเองคือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดย

อาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นของตน (อนันต์ อนันตกุล. 2521 : 6-7)

3. วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นนั้นถือว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งทางด้านการเงิน ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ และเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งเพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาชนไปโดยแก่ประชาชน เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นผลมาจากแนวคิดการกระจายอำนาจซึ่งก็คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากส่วนกลาง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการกระจายอำนาจมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ (โกวิทย์ พวงงาม. 2548 : 36 – 37)

3.1 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการ หรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นและท้องถิ่นมีอิสระพอสมควรในการปกครองตนเอง

3.2 การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐ ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบแยกต่างหาก และอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นในรูปแบบของการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ นั้นกล่าวได้ว่าได้ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม. 2548 : 42-44)

1. ก่อให้เกิดและกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (Greater Political Participation by the People) เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีผู้นำมาจากการเลือกตั้งได้เสนอนโยบายให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อจะได้นำไปคิด ได้ถกเถียงและตัดสินใจเลือก ก็ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

2. ก่อให้เกิดความรับผิดชอบของผู้นำต่อประชาชน (Account Ability) หรือความรับผิดชอบในทางการเมืองที่ผู้นำมาจากการเลือกตั้งมีต่อผู้เลือกตั้งถือว่าเป็นสิทธิของเอกชน

และกลุ่มท้องถิ่นที่จะตรวจสอบและควบคุมการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อป้องกันการใช้อำนาจที่ไร้ขอบเขต

3. การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะจัดระบบเผด็จการ โดยรัฐบาล กล่าวคือ เมื่อมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ท้องถิ่นเข้มแข็ง สถาบันทางการเมืองต่างๆ โดยเฉพาะพรรคการเมืองมีความมั่นคง การยึดอำนาจและการใช้อำนาจเผด็จการจากส่วนกลางจึงเป็นไปได้ยาก ซึ่งการปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะสามารถต่อต้านคลื่นการปฏิวัติรัฐประหารได้

4. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ การเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่นทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้นด้วยเหตุที่ได้รับค่านิยมศรัทธาจากประชาชน จึงทำให้ได้รับเลือกตั้งในระดับที่สูงขึ้น

5. การสร้างประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนจากนั้นจึงขยายไปในระดับประเทศ

6. การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน (Politicization) ด้วยเหตุที่การเมืองในท้องถิ่นมีความเกี่ยวพันกับการเมืองระดับชาติ และย่อมมีความเป็นไปได้ในทางการเมืองในท้องถิ่นเอง คือ มีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ

4. องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

4.1 สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

4.2 พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการ

และบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จำเป็นต้องพิจารณาด้วย เช่นประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร เป็นต้น

4.3 การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4.4 องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมาย แยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

4.5 การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

4.6 อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลางและไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

4.7 งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

4.8 การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่าไม่มีอิสระเต็มที่ที่เดียวคงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมีฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไปรัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลอยู่ (อุทัย หิรัญโต. 2523 : 22)

องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกล่าวได้ว่ามีส่วนประกอบที่สำคัญ

9 ประการ คือ

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
2. มีสภาและผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น
3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนเหมาะสม
5. มีงบประมาณและรายได้เป็นของตนเอง
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง

7. มีอำนาจหน้าที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจอกระเบียบข้อบังคับเพื่อใช้บังคับในท้องถิ่น
9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ (โกวิท

พวงงาม. 2548 : 29-32)

5. ประโยชน์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น โดยทั่วไปนั้นมีมากแต่สามารถสรุปได้

2 ประการคือ

5.1 ประโยชน์ในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการเมืองในชาติขึ้นได้ โดยการที่การปกครองท้องถิ่นเป็นฐานทางการเมืองและเป็นสนามแห่งแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองเบื้องต้น ตลอดจนเป็นสนามแห่งแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นจุดสำคัญในการพัฒนาการเมือง ถ้าการปกครองท้องถิ่นประสบความสำเร็จแล้ว ย่อมมีผลกระทบ ไปถึงการพัฒนาการทางการเมืองด้วย ดังนั้น การปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น และเมื่อการเมืองของประเทศเป็นแบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นก็ควรจะมีส่วนพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตยได้ด้วย เพราะการปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบอบการเมือง และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองดังได้กล่าวมาแล้ว

5.2 ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมจะต้องกระทำทั้งสามด้าน คือ ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคมมาก ในด้านการเมืองที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนด้านสังคมและเศรษฐกิจนั้น การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่สนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นต้องการอะไร ก็จะทำโครงการพัฒนาขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เช่น การบริการสังคมหรือด้านเศรษฐกิจ เช่น การจัดตลาดชุมชน เป็นต้น โดยคนในท้องถิ่นได้ร่วมกันเสียสละเอื้อเฟื้อต่อสังคมภายใต้ การชี้แนะและการให้ความช่วยเหลือจากส่วนกลาง ก็จะทำให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นดีขึ้น อีกทั้งบ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย (ลิขิต ชีรวคิน 2540 : 103)

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม โดยการเลือกตั้งในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็น

ได้จากลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญก็คือประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครอง ตนเองอย่างกว้างขวาง

แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล

1. ความเป็นมา

เทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับและใช้ในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่ทั่วโลก การปกครองในรูปแบบของเทศบาลนับว่าเป็นการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและบริหารท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด กล่าวคือประชาชนผู้เสียภาษีในแต่ละพื้นที่สามารถที่จะเลือกผู้แทนของตน ที่เรียกว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเข้าไปบริหารดูแลการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น หรือใช้จ่ายภาษีดังกล่าวให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่นมากที่สุด

การบริหารงานท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลได้เกิดขึ้นในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ พ.ศ. 2475 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 (ครองราชย์ พ.ศ. 2453-2468) พระองค์เริ่มทดลองวิธีการบริหารงาน โดยประชาชนในท้องถิ่นตามแบบเทศบาลขึ้นในพระราชวังในปี พ.ศ. 2461 โดยทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเขตการทดลองนี้ว่า “คูสิทธานี” แต่การทดลองต้องหยุดชะงักลงเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตในปี พ.ศ. 2468 พระราชดำริของพระองค์ที่จะทรงสร้างการบริหารท้องถิ่นนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการบริหารท้องถิ่นรูปแบบของเทศบาล ในสมัยต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) ที่ทรงจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลขึ้น จากหลักฐานการพระราชทานสัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ The New York Times ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2474 มีข้อความตอนหนึ่งว่า “เรากำลังเตรียมการพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นใหม่ เพื่อทดลองเกี่ยวกับสิทธิเลือกตั้งภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลข้าพเจ้าเห็นว่าสิทธิการเลือกตั้งของประชาชนควรจะเริ่มต้นที่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลข้าพเจ้าเชื่อว่าประชาชนควรมีสิทธิมีเสียง ในกิจการของท้องถิ่น เราพยายามให้การศึกษาเรื่องนี้แก่เขา ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมีการปกครองระบอบรัฐสภาก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้และมีประสบการณ์อย่างดีเกี่ยวกับกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น” (ธีรทัต ชูคำ.

เทศบาลมิได้จัดตั้งขึ้นทั่วทั้งประเทศ แต่จะแต่ละจัดตั้งขึ้นเป็นแห่ง ๆ ไปดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 โดยเมื่อรัฐพิจารณาเห็นควรที่จะยกฐานะท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาล ก็ตราพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นนั้นเป็นเทศบาลเป็นแห่ง ๆ ไปเทศบาลมีฐานะเป็นทบวงการเมืองและเป็นนิติบุคคลดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์. 2544 : 66)

2. ความหมายของเทศบาล

เทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารท้องถิ่นของรัฐรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายหลักของเทศบาล คือ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กฎหมายนี้บัญญัติให้เทศบาลเป็นทบวงการเมืองจึงทำให้เทศบาลเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนที่มีความเจริญหรือที่เรียกว่าชุมชนเมือง ในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นของเทศบาล (Municipality) และได้ใช้เทศบาลเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองท้องถิ่นของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพแต่โดยเหตุที่การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลของประเทศต่าง ๆ มีความแตกต่างกันออกไปตามระบบการปกครองในระดับชาติ หรือรูปแบบของรัฐบาลเพราะรูปแบบของรัฐบาลนั้นจะเป็นแม่บทที่สำคัญของรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่น

3. ประเภทของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งเทศบาลไว้ด้วยโดยกำหนดให้จัดตั้งเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครก็ได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดกล่าวโดยย่อได้ว่า เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นที่มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลขณะที่เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป รวมทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมายสำหรับเทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป รวมทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมาย ทั้งนี้ การจัดตั้ง การเปลี่ยนชื่อการเปลี่ยนแปลงเขต การเปลี่ยนแปลงฐานะ หรือการยุบเลิกเทศบาลให้กระทำโดย พระราชกฤษฎีกา (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2536 : 144)

ประเภทของเทศบาล พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 8 ถึง มาตรา 11 กำหนดให้เทศบาลมีอยู่ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. เทศบาลตำบล ได้แก่ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล กฎหมายมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะว่าการเป็นเทศบาลตำบลจะต้องมีเงื่อนไข

อย่างไรบ้างแต่ในทางปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทยได้วางหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งเทศบาลตำบลเอาไว้

2. เทศบาลเมือง มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

2.1 ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดทุกแห่งจะต้องตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นเทศบาลเมือง

2.2 ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป และมีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

3. เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป และมีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาล การจัดตั้งเทศบาลทั้ง 3 ประเภท จะต้องทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะต้องระบุชื่อและเขตของเทศบาลเอาไว้ด้วย (บันทึกวาทันต์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์. 2544 : 66)

4. โครงสร้างของเทศบาล

โครงสร้างของเทศบาล ประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะผู้บริหารหรือนายกเทศมนตรี แล้วแต่กรณีเดิม โครงสร้างของเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเขตเทศบาล และคณะเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งกันเองระหว่างสมาชิกสภาเทศบาล แต่อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2543 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ใหม่และเพิ่มรูปแบบของผู้บริหารเทศบาลเข้ามาอีก 1 รูปแบบ คือนายกเทศมนตรี โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ในมาตรา 14 แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลว่า เทศบาลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่ง โดยวิธีการดังนี้ คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลใดจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้จัดทำประชามติในเขตเทศบาลนั้นว่าจะกำหนดให้การบริหารเทศบาลใช้รูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ผลของประชามติให้นำมาใช้เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นการทั่วไปในคราวถัดจากวันออกเสียงประชามติและให้ใช้รูปแบบการบริหารตามผลประชามตินั้นตลอดไปจนกว่าจะมีการออกเสียงประชามติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้น ให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารเทศบาลเป็น อย่างอื่น การร้องขอให้ทำประชามติดังกล่าวมาแล้ว จะต้องเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนครบวาระของสภา

เทศบาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นไม่น้อยกว่า 360 วัน และจะกระทำในวาระของสภาเทศบาลหนึ่งเพียงครั้งเดียว

สภาเทศบาลประกอบด้วย สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี ซึ่งวาระการดำรงตำแหน่งนี้ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 คือลดลงจาก 5 ปีมาเป็น 4 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 285 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 สำหรับจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลแต่ละประเภทนี้จะไม่เท่ากัน อยู่ในระหว่างจำนวน 12-24 คน ขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 15 แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลดังนี้

1. เทศบาลตำบลประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 12 คน
2. เทศบาลเมืองประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 18 คน
3. เทศบาลนครประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 24 คน

นายกเทศมนตรี ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกเสียงแสดงประชามติให้การบริหารในเขตเทศบาลใช้รูปแบบนายกเทศมนตรี ให้เทศบาลนั้นมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลซึ่งกระทำ โดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ นายกเทศมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระได้ นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย โดยมาตรา 48 อัญญาแห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลได้กำหนดจำนวนเทศมนตรีไว้ดังนี้คือ

1. เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 2 คน
2. เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 3 คน
3. เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 4 คน

นายกเทศมนตรีเป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลและผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 48 แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาล โดยสรุป โครงสร้างของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. 2496 (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ฝ่ายนิติบัญญัติหรือสภาเทศบาล กับฝ่ายบริหารหรือนายกเทศมนตรีและรองนายก ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายมีที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงจึงกล่าวได้ว่า โครงสร้างการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลนั้น ได้จำลองมาจากการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาซึ่งประเทศไทยถือเป็นหลักในการปกครองประเทศ สภาเทศบาลคล้ายกับสภาผู้แทนราษฎรนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรีก็คล้ายกับนายกรัฐมนตรีกับคณะรัฐมนตรี เพียงแต่ภารกิจหน้าที่ของเทศบาลจำกัดเฉพาะในพื้นที่เขตเทศบาลแต่ละแห่งเท่านั้น (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์. 2544 : 66-70)

5. อำนาจหน้าที่ (Authority)

อำนาจหน้าที่หมายถึง อำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลและมีกฎหมายรองรับเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และยังมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้ด้วย เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้ในมาตรา 16 เป็นต้น

อำนาจและหน้าที่ของเทศบาล มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลไว้รวม 31 ประการด้วยกัน คือ

1. จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตน
2. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณสุขการ
6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและ

ผู้ค่อย โอกาส

11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี
ของท้องถิ่น

12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

14. การส่งเสริมกีฬา

15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย

19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล

20. การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน

21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย โรง
มหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ

24. การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

25. การผังเมือง

26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ

28. การควบคุมอาคาร

29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและ
รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนดและนอกจากนี้ ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาลเองก็ยังสามารถกำหนด
อำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้โดยแยกเป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและ
เทศบาลนคร รวมทั้งยังมีบทบัญญัติให้เทศบาลสามารถทำกิจการนอกเขตเทศบาลหรือกระทำ

การร่วมกับบุคคลอื่น ได้ซึ่งกล่าวโดยสรุปแล้วกิจการที่เทศบาลทุกประเภทจะทำได้นั้นสามารถแบ่งได้เป็น 8 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เช่น การดับเพลิง การป้องกันและระงับสาธารณภัย
2. การสาธารณสุข เช่นการจัดให้มีและบำรุงสถานที่พิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การจัดให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สุสานและฌาปนสถาน เป็นต้น
3. การสาธารณูปการ เช่น การสงเคราะห์มารดาและเด็ก การสงเคราะห์คนชรา คนอนาถาเด็กกำพร้า เป็นต้น
4. การโยธาสาธารณะ เช่น การสร้างและบำรุงทางบกทางน้ำ การจัดให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของราษฎร เป็นต้น
5. การศึกษา เช่น การจัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา การจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา เป็นต้น
6. การสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์ เช่น การประปา การไฟฟ้า การเดินรถประจำทางตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม กิจการโรงรับจำนำ เป็นต้น
7. การทะเบียนราษฎร
8. การบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎรกิจการทั้งหลายเหล่านี้เป็นหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องจัดทำภายในเขตเทศบาลของตนอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ ได้มีการเพิ่มเติม โดยการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 10 ในปี พ.ศ. 2542 ได้มีการเพิ่มหน้าที่ให้กับเทศบาลอีกหลายประการ เช่น เพิ่มหน้าที่ให้กับเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นหรือการเพิ่มหน้าที่ให้กับเทศบาลนครในการควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง รวมทั้งการส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ เทศบาลอาจทำกิจการอื่น ๆ ได้อีกตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 57 ทวิ และ มาตรา 57 ตริ แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาล คือ การทำกิจการภายนอกเขต เทศบาล

อาจออกไปทำกิจการต่าง ๆ ภายนอกเขตของตนได้โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ (วิรัช นิภาวรรณ. 2536 : 142)

1. การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นกรที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน

2. ได้รับความยินยอมจากเทศบาล สภาจังหวัดหรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย การทำการร่วมกับบุคคลอื่น โดยก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เทศบาลอาจทำการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1 บริษัทจำกัดนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค

2.2 เทศบาลต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ในกรณีที่มีหลายเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกันให้นับหุ้นที่ถือกันรวมกัน และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนอกจากการดำเนินกิจการดังกล่าวมาแล้วข้างต้นทั้งหมด กฎหมายว่าด้วยเทศบาลมาตรา 58 และมาตรา 59 ยังได้บัญญัติให้จัดตั้งสหการขึ้นได้ สหการเป็นองค์การที่เทศบาลตั้งแต่สองเทศบาลขึ้นไปรวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในหน้าที่ของเทศบาลร่วมกันสหการมีสภาพเป็นทบวงการเมือง จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งจะต้องกำหนดชื่ออำนาจหน้าที่และระเบียบการดำเนินการของสหการไว้ สหการมีคณะกรรมการบริหารซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของเทศบาลที่เกี่ยวข้อง (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์. 2544 : 66-70)

6. อำนาจหน้าที่นายกเทศมนตรี

อำนาจหน้าที่นายกเทศมนตรี มีดังต่อไปนี้

6.1 ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายกเทศมนตรีต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล โดยไม่ต้องลงมติ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภาเทศบาลทุกคน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี

6.2 อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 48 เทรส มีดังนี้

6.2.1 กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับข้อบัญญัติและ นโยบาย

6.2.2 สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล

6.2.3 แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรีและที่
ปรึกษานายกเทศมนตรี

6.2.4 วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

6.2.5 รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

6.2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และ
กฎหมายอื่น

6.3 ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลและเป็น
ผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล

6.4 เป็นผู้เสนอร่างเทศบัญญัติ

6.5 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการปฏิบัติหน้าที่

6.6 มีสิทธิเข้าประชุมสภาเทศบาล และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงตลอดจนแสดงความ
คิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

6.7 ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาเทศบาลให้ทันท่วงที่มีได้นายกเทศมนตรี
อาจออกเทศบัญญัติชั่วคราวได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้
โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้ว ก็ให้ใช้บังคับได้

6.8 ในกรณีไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาเทศบาลหรือสภา
เทศบาลถูกยุบ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อ
ประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกเทศมนตรีจะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่
จำเป็นก็ได้

6.9 เมื่อพ้น 1 ปี นับแต่วันประกาศยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองและเทศบาล
นครแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและ
ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่น หรือกฎหมายอื่นตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวงเทศบาลตำบลที่ยังคงมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือ
สารวัตรกำนันอยู่ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของบุคคล
ดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (นับหัวหน้า บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์.

บริบททั่วไปของเทศบาลตำบลโคกศรี

1. ลักษณะที่ตั้ง / อาณาเขต และเขตการปกครอง

เทศบาลตำบลโคกศรี ตั้งอยู่พื้นที่ครอบคลุมระหว่าง ตำบลอุ้มเม่า และตำบลคอนสมบูรณ์อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ห่างจากกรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 511 กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัด ระยะทาง 8 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 10.86 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,787.50 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับ

ด้านทิศเหนือ	ติดเขต อบต.คอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านทิศตะวันตก	ติดเขต อบต.ขามเฒ่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านทิศใต้	ติดเขต ทต.อุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านทิศตะวันออก	ติดเขต อบต.คอนสมบูรณ์ และ ทต.อุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2. สภาพภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ

2.1 สภาพภูมิประเทศ ทิศตะวันตก สภาพพื้นที่เป็นที่เนินสูงมีโลก

สาธารณประโยชน์ ชื่อ โลกดอนหัน มีลำน้ำห้วยดอกไม้กั้นเขตกับ อบต.ขามเฒ่า ทิศใต้และทิศตะวันออก สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มที่นามีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ หนองตุม และหนองสิม

2.2 ลักษณะภูมิอากาศ มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 1.150 มม./ปี อุณหภูมิเฉลี่ย 32 องศา

เซลเซียส ประกอบด้วย 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ เป็นต้นไป จนถึงเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายน ของทุกปี ฤดูฝน เริ่มต้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป จนถึงสิ้นเดือนตุลาคม โดยจะมีฝนตกชุกในช่วงเดือน สิงหาคม ของทุกปี ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม เป็นต้นไป จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และจะหนาวจัดในเดือน ธันวาคม ของทุกปี

3. สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยภาพรวม

3.1 สภาพเศรษฐกิจ อาศัยพื้นฐานทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ทำรายได้

ให้แก่ประชาชน เช่น ทำนา การปศุสัตว์ นอกจากนั้นประกอบอาชีพรับจ้างและการใช้แรงงาน ทั้งในพื้นที่และนอกเขตพื้นที่รองลงมาคืออาชีพค้าขายสินค้าการเกษตร ร้านค้าเครื่องอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ร้านอาหาร ชื่อ-ขาย รถยนต์เก่า ปั้นน้ำมัน ขายวัสดุก่อสร้าง และการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เช่น โรงสีข้าว โรงขนมปัง โรงขนมจีน ผลิตภัณฑ์อาหารจากเนื้อสัตว์ ซ่อมและจำหน่ายรถยนต์เก่า ซ่อมและจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3.2 สภาพสังคม เป็นลักษณะสังคมชาวบ้าน ยังคงระบบเครือญาติเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนในชุมชนมีความผูกพันกันมาก มีความสามัคคี ร่วมกันทำกิจกรรม รักษา ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง

4. ด้านโครงสร้างพื้นที่

4.1 การคมนาคม /ขนส่ง เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้ติดต่อกับจังหวัด และอำเภอต่างๆ คือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 12 (ถนนถีนานนท์) สายรอง ได้แก่ ถนนเข้าเขื่อนลำปาว ถนนทางหลวงชนบทสายโคกศรี-บ้านเลี้ยว ถนน โคกศรี-ท่างาม, คำม่วง, ดงเค็ง และทางหลวงเทศบาลที่อยู่ในเขตเทศบาลแยกชนิดถนนดังนี้

4.1.1 ถนนสายหลักทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 12 (ถนนถีนานนท์) ระยะทาง 2.5 กม.

4.1.2 ถนนคอนกรีต	จำนวน	41	สาย
4.1.3 ถนนยางแอสฟัลติก	จำนวน	6	สาย
4.1.4 ถนนลูกรัง	จำนวน	5	สาย
4.1.5 ถนนดิน	จำนวน	3	สาย

4.2 การไฟฟ้า ได้รับการบริการกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่ง ได้รับ กระแสไฟฟ้าจากเขื่อนอุบลรัตน์จังหวัดขอนแก่น ขณะนี้การให้บริการระบบไฟฟ้าสาธารณะ และไฟฟ้าระบบ จำหน่ายยังทั่วถึงทุกครัวเรือน

4.3 การประปา มีประปาบาดาลและหมู่บ้านขนาดเล็ก จำนวน 5 แห่ง และมีประปาผิวดินของ เทศบาล ให้บริการน้ำประปาได้ครบทุกครัวเรือนอย่างทั่วถึง

4.4 การสื่อสารและโทรคมนาคม ยังไม่มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในเขตเทศบาล ประชาชนใช้บริการที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขอำเภอตลาด และกาฬสินธุ์ ส่วนโทรศัพท์ มีโทรศัพท์สาธารณะจำนวน 12 เครื่อง โทรศัพท์ส่วนบุคคลประมาณ 50 เลขหมาย และมีแนวโน้มที่จะขยายบริการเพิ่มมากขึ้น

4.5 การจราจร ถนนถีนานนท์ แบ่งเป็น 4 ช่องจราจร มีการจราจรไม่หนาแน่นช่วงจังหวัดกาฬสินธุ์ ถึงขอนแก่น ส่วนถนนในเขตเทศบาลไม่มีปัญหาด้านการจราจร แต่มีเพียงบางส่วนที่ยังไม่มีป้ายสัญญาณจราจรตามทางแยกต่างๆ ซึ่งเทศบาลจะได้ดำเนินการแก้ไขต่อไป

4.6 การใช้ที่ดิน

เป็นที่อยู่อาศัย	คิดเป็นร้อยละ	8.30
ทำการเกษตร	คิดเป็นร้อยละ	54.30

ส่วนราชการ	คิดเป็นร้อยละ	12.40
ที่ดินว่างเปล่า	คิดเป็นร้อยละ	15.60
ที่สาธารณประโยชน์	คิดเป็นร้อยละ	1.10
อื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ	8.30

5. ด้านเศรษฐกิจ

5.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ / รายได้ประชากร ประกอบอาชีพทางการเกษตร เป็นหลัก รองลงมา คือรับจ้างแรงงาน ประกอบการพาณิชย์ รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่นๆ รายได้ต่อหัว ประชากร โดยเฉลี่ย 25,000.-บาท/คน/ปี และมีครัวเรือนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ จากการสำรวจข้อมูล จปฐ. จำนวน 4 ครัวเรือน

5.2 การเกษตรกรรม การประกอบอาชีพทางการเกษตร ส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นการปลูกพืชผักมากที่สุด คือ ข้าวเหนียว แตงโม ผัก ผลไม้ นอกจากนั้นก็จะเป็นการปศุสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงสัตว์ เช่น โคพันธุ์ สุกร เป็ด ไก่ เป็นต้น และยังมีประมงน้ำจืดขนาดเล็ก เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้งก้ามกราม เป็นต้นมีพื้นที่ในการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 54.30 ของพื้นที่เทศบาล จำนวนครัวเรือนในภาคเกษตร จำนวน 400 ครัวเรือนผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ คือ แตงโม มูลค่าการซื้อขาย ประมาณ 10,000,000 บาท/ปี

5.3 การอุตสาหกรรม ประกอบด้วยอุตสาหกรรมขนาดเล็ก และอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้แก่

5.3.1 โกดังเก็บ และจำหน่ายเหล็กรูปพรรณ จำนวน 2 แห่ง แรงงาน จำนวน 35 คน

5.3.2 ผลิตภัณฑ์อาหารจากเนื้อสัตว์ จำนวน 3 แห่ง แรงงาน จำนวน 7 คน

5.3.3 โรงสีข้าว จำนวน 2 โรง แรงงาน จำนวน 4 คน

5.3.4 ผลิตภัณฑ์คอนกรีตและวัสดุก่อสร้าง จำนวน 2 แห่ง แรงงาน จำนวน 50 คน

5.3.5 ประกอบ และจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า จำนวน 1 แห่ง แรงงาน จำนวน 5 คน

5.3.6 ตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 2 ราย แรงงาน จำนวน 1 คน

5.3.7 โรงทำขนมจีน จำนวน 6 โรง แรงงาน จำนวน 12 คน

5.3.8 โรงงานทำขนมปัง จำนวน 2 โรง แรงงาน จำนวน 6 คน

5.3.9 ร้านจำหน่ายรถยนต์เก่ามือสอง จำนวน 3 ร้าน แรงงาน จำนวน 20 คน

5.3.10 ร้านซ่อม รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จำนวน 7 ร้าน แรงงาน 15 คน

5.3.11 โรงงานประเภทอื่นๆ แรงงาน จำนวน 25 คน

5.4 การพาณิชย์กรรม/การบริการ ประกอบด้วย

5.4.1 ร้านค้าส่งรายย่อย จำนวน 80 ร้าน

5.4.2 ร้านค้าทั่วไป (ขายของชำ) จำนวน 30 ร้าน

5.4.3 ร้านอาหาร จำนวน 15 ร้าน

5.4.4 ร้านขายยา จำนวน 2 ร้าน

5.4.5 ร้านตัดเสื้อ จำนวน 5 ร้าน

5.4.6 ร้านเสริมสวย จำนวน 4 ร้าน

5.4.7 ร้านจำหน่ายวัสดุ-เคมีภัณฑ์ทางการเกษตร จำนวน 5 ร้าน

5.4.8 หาบเร่/แผงลอย จำนวน 90 ร้าน บริเวณ ตลาดเทศบาล ตลาดแดง โม แผงลอยปากทางเขื่อนลำปาว

5.5 การท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลมีแหล่งท่องเที่ยว เป็นสวนสาธารณะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และ เหมาะสำหรับเป็นสถานที่ออกกำลังกายตอนเช้า-เย็น จำนวน 2 แห่ง คือ สวนหนองน้ำสาธารณะหนองอี และหนองลิม

5.6 การปศุสัตว์ มีการเลี้ยง โค สุกร เป็ด ไก่ เพื่อจำหน่ายและเป็นอาหารในครอบครัว โดยมีลักษณะเป็นฟาร์ม จำนวนครัวเรือนในภาคปศุสัตว์ จำนวน 560 ครัวเรือน

6. ด้านสังคม

6.1 จำนวนประชากร จากการสำรวจเมื่อสิ้นเดือน กันยายน 2555 ในเขตเทศบาล ตำบล โลกศรี มีประชากร 3,204 คน ชาย 1,603 คน หญิง 1,601 คน จำนวน ครัวเรือน 911 ครัวเรือน ความหนาแน่น ประชากร 262.89 คน/ตารางกิโลเมตร

6.2 การศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

6.2.1 การศึกษา สถาบันการศึกษาในเขตเทศบาล ได้แก่

1) โรงเรียนลำปาววิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย ครู-อาจารย์ จำนวน 53 คน นักเรียน จำนวน 967 คน คิดเป็นอัตราส่วน ครู-อาจารย์ : นักเรียน 1: 18

2) โรงเรียนโลกศรีวิทยายน สังกัดสำนักงานประถมศึกษา เปิดสอนระดับอนุบาล ถึงระดับ ประถมศึกษา ครู - อาจารย์ จำนวน 14 คน นักเรียน จำนวน 162 คน คิดเป็นอัตราส่วน ครู-อาจารย์ : นักเรียน 1: 12

3) โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล สังกัดกรมสามัญศึกษา เปิดสอนนักเรียนผู้พิการทางสมอง ครู-อาจารย์ จำนวน 111 คน นักเรียน จำนวน 480 คน คิดเป็นอัตราส่วน ครู-อาจารย์ : นักเรียน 1 : 4

4) ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัด โพธิ์ชัย โครศรี สังกัดกรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เปิดอบรมเด็กก่อนวัยเรียน ตั้งแต่ 3-5 ขวบ ครูพี่เลี้ยง 6 คน นักเรียน จำนวน 119 คน คิดเป็นอัตราส่วน ครู –อาจารย์ : นักเรียน 1 : 19

6.2.2 ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

6.2.3 การสาธารณสุข เทศบาลตำบล โครศรี มีสถานพยาบาล จำนวน 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โครศรี และศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชนป่าแดง มีบุคลากรทางการแพทย์ 10 คน คิดเป็นอัตราส่วนบุคลากร ทางแพทย์ : ประชากร 1 : 297

6.2.4 การสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบล โครศรี จัดงบประมาณเพื่อให้การสงเคราะห์คนชรา และผู้ด้อยโอกาสทุกคนภายในเขตเทศบาลแยกเป็น

- 1) ผู้สูงอายุ จำนวน 319 คน ได้รับเงินสงเคราะห์ทุกคน
- 2) ผู้พิการ จำนวน 62 คน ได้รับสงเคราะห์ทุกคน
- 3) ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ ภายในชุมชน จำนวน 22 คน

7. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถิติอาชญากรรม และอุบัติเหตุในรอบปี 2554 - 2555 ในเขตเทศบาลตำบล โครศรี

7.1 ลักขโมยทรัพย์สิน	จำนวน 2 ราย
7.2 ทำร้ายร่างกาย	จำนวน 2 ราย
7.3 อุบัติเหตุ	จำนวน 10 ราย
7.4 ขนสพติด	จำนวน 20 ราย
7.5 ฆาตกรรม	จำนวน 20 ราย

8. จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโครศรี

จำนวนหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลโครศรีพร้อมทั้งรายชื่อหมู่บ้าน หมู่ที่ และประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แยกได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หมู่บ้านและจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ชื่อหมู่บ้าน - หมู่ที่	ประชากร
บ้านโคกเครือ (บางส่วน) หมู่ที่ 3	83
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 4	463
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 5	616
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 6	517
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 7	448
บ้านป่าแดง (บางส่วน) หมู่ที่ 13	318
รวม	2,445

ที่มา : เทศบาลตำบลโคกศรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพรรณ ไพลไหล (2537) ที่ทำการศึกษาเรื่องนักรูทกิจการเมืองกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดสกลนคร ระหว่างปีพ.ศ. 2522-2523 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบ ของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง โครงสร้างทางอำนาจในสังคมหมู่บ้าน เขตพื้นที่ของผู้สมัคร ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นปัจจัยสำคัญ ที่สุดในการกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง รูปแบบการหาคะแนนเสียงที่มีการเลี้ยงสุราอาหารการแจกลีงของ การจัดห้ามหรสพสมโภชน์ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ การพนัน การทำลายคู่แข่ง การให้คำมั่นสัญญา การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เพจเจอร์ วิทยุมือถือ เป็นต้น และการแจกเงินซื้อเสียงซึ่งประการหลังสุดเป็นปัจจัยที่นับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น เป็นระบบแบบนิยม และมีอัตราสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ

ณัฐรัช มีสอาด (2541) ทำการศึกษาเรื่อง ระบบอุปถัมภ์กับพฤติกรรมเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระบบอุปถัมภ์กับพฤติกรรมเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ศึกษา เพื่อศึกษาถึงผู้นำท้องถิ่นแบบทางการที่ดำรงตำแหน่งกำนัน

ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและคณะกรรมการหมู่บ้านในฐานะผู้ให้ความอุปถัมภ์ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตที่มีบทบาทต่อการตัดสินใจของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ศึกษา และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เชิงระบบอุปถัมภ์สถานภาพส่วนบุคคลและระบบหัวคะแนน ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์เชิงระบบอุปถัมภ์มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นำท้องถิ่นแบบทางการที่ดำรงตำแหน่งที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และคณะกรรมการหมู่บ้าน ไม่มีบทบาทต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปัจจัยต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง สถานภาพส่วนบุคคล และระบบหัวคะแนน เป็นต้น ไม่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ศักดิ์ดา นพลิตธิ์ (2541 : 50-51) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลัก 3 ประการที่กำหนดไว้ในการศึกษาคือ พรรคการเมือง ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งและหัวคะแนนเห็นว่าปัจจัยด้านพรรคการเมือง นโยบายของพรรค มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก หัวคะแนนที่มีมโนชนสัมพันธ์ที่ดีมีคะแนนเฉลี่ยมาก ส่วนการเป็นผู้นำหมู่บ้านระดับปานกลาง และความรู้จักเป็นการส่วนตัวมีความสัมพันธ์น้อย

อรุณ แก้วมัน และคณะ (2543 : 173-177) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2543 พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งใช้ในการพิจารณาเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาล ได้แก่ ชอบตัวบุคคลชอบคุณสมบัติของผู้สมัคร และชอบผลงานที่ผ่านมา ส่วนรูปแบบการประชาสัมพันธ์หรือการหาเสียงที่จะทำ ให้ผู้สมัครได้รับความสนใจ และประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้งครั้งนี้ ได้แก่ การเปิดปราศรัยในที่ ต่าง ๆ โดยมีนโยบายของการทำงานที่ชัดเจน ในการจะเข้ามาบริหารและมีผลงานในอดีตที่ผ่านมาหรือมีประสบการณ์ในการบริหารงาน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งในครั้งนี้จากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น วิทยุ โฆษณา ใบปลิว คิดเป็นร้อยละ 89.8 โดยที่ในการที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้นไม่ได้รับการชักนำจากผู้สมัครหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 48.5 และได้รับคำตอบแทนหรือสิ่งของมีค่าในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งจากผู้สมัครหรือผู้ที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 52.73 ใน

พรพิมล ภาชนะ (2544) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ของจังหวัดพะเยาเกี่ยวกับคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรมีคุณสมบัติด้านความจริงใจกับประชาชน สามารถเข้ากับชาวบ้านได้ดี รวมถึงบทบาทและหน้าที่ในด้านการออกเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างสม่ำเสมอและมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับชาวบ้าน และพบว่าพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของประชาชนมีแนวโน้มเปลี่ยนไปจากเดิม คือจากที่เคยพิจารณาเลือกตัวบุคคลเป็นสำคัญ มาเป็นการพิจารณา นโยบายพรรคและชื่อเสียงของพรรคการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ชลฤดี วรรณสุทธะ (2545) ทำการศึกษา พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2544 ในพื้นที่อำเภอภูกามยาว จังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน เพื่อศึกษาเรื่องระบบอุปถัมภ์ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน และเพื่อศึกษาความแตกต่างคุณลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้) ที่มีทัศนะเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน ส่วนปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน ส่วนเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน ระบบอุปถัมภ์ ได้แก่ การซื้อเสียง การให้ผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน ส่วนกลุ่มเครือข่ายไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน และคุณลักษณะทางประชากร (เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้) ที่ต่างกัน

ภัทรวดี แก้วประดับ (2546) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านคำย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านคำย การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลของประชาชนตำบลบ้านคำย และการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านคำย ผลการศึกษาพบว่า ในด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร กลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร หัวคะแนนและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ พบว่าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเลือกผู้สมัครจากกลุ่มเดียวกันเป็นส่วนใหญ่และในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาเชื่อได้ว่ามีการ

ชื่อเสียงในการเลือกตั้ง โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 12.0 ได้รับเงินจากการชื่อเสียงด้วย และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.0 เชื่อว่ามีการชื่อเสียงจริง แต่ไม่พบหลักฐาน ส่วนน้ำหนักในองค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้น้ำหนักกับคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครมากที่สุด รองลงมาได้แก่ นโยบายของผู้สมัครกลยุทธ์ในการหาเสียง และหัวข้อแนและสิ่งแวดลอมอื่น เมื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร จำแนกตามความคิดเห็นต่อคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร กลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร หัวข้อแนและสิ่งแวดลอมอื่นๆ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) พบว่า นโยบายของผู้สมัคร กลยุทธ์ในการหาเสียง หัวข้อแนและสิ่งแวดลอมอื่นๆ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครจากทุกกลุ่ม ส่วนคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครจะมีผลเฉพาะการตัดสินใจเลือกผู้สมัครจากกลุ่มที่ 1 และ 3 เท่านั้น

โอพาร ถิ่นบางเตียว (2546) ศึกษาเรื่อง การเมืองท้องถิ่นกับการนำรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงมาใช้ในการปกครองท้องถิ่นของเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมาบตาพุดจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทในเชิงโครงสร้างอำนาจชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับการเมืองในเทศบาลเมืองมาบตาพุด ศึกษาการเมืองของการนำรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงมาใช้ในการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลเมืองมาบตาพุด และประเมินผลความเหมาะสมของการนำรูปแบบการเลือกตั้ง โดยตรงมาใช้ในการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลเมืองมาบตาพุด ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างอำนาจชุมชนในอดีตมีความสัมพันธ์แบบระบบเครือญาติเกิดขึ้นเพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนต้องมารวมมือกันในกลุ่มเครือญาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง ต่อมาเมื่อการขยายตัวของรัฐราชการเข้าสู่ชุมชนทำให้มีการเลือกตั้ง ลักษณะการเลือกตั้งกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านในอดีต ชาวบ้านยังใช้เกณฑ์การพิจารณาเลือกผู้ที่อาวุโส เป็นคนดี มีคุณธรรมเป็นผู้นำ ก่อให้เกิดโครงสร้างอำนาจเชิงซ้อนในชุมชนระหว่างอำนาจรัฐราชการและระบบเครือญาติ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการผลิตของชุมชนจากการผลิตเพื่อยังชีพเปลี่ยนไปเป็นการผลิตเพื่อการขายในระบบเศรษฐกิจเงินตรา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้กัดกร่อนความสัมพันธ์แบบพึ่งพาระหว่างกันของระบบเครือญาติไปสู่การจ้างแรงงาน ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจในชุมชนเริ่มมีบทบาทในการอุปถัมภ์ชาวบ้านและได้รับการยอมรับจากชาวบ้านให้เป็นผู้นำชุมชน เมื่อโครงการพัฒนาของรัฐ (นโยบายเงินผัน) เข้าไปมีอิทธิพลในชุมชนทำให้บทบาทของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน เริ่มมีผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา การเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ต้องใช้เงินทุนในการหาเสียง เพื่อให้ได้รับเลือกตั้งในการเข้ามาของนิคม

อุตสาหกรรมได้ส่งผลกระทบต่อวิถีผลิตของชุมชน จากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม ยังผลให้เกิดกลุ่มอำนาจใหม่ที่ได้รับผลประโยชน์จากอุตสาหกรรมในชุมชนคือกลุ่มนายทุน นักธุรกิจ ในชุมชน เข้ามามีบทบาททางการเมืองแทนกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน การขึ้นสู่อำนาจของกลุ่มอำนาจใหม่ภายใต้บริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ทำลายเกณฑ์ดั้งเดิมลง แล้วได้สถาปนาระบบธุรกิจการเมืองขึ้นเป็นเงื่อนไขหลักในการขึ้นสู่ตำแหน่งอำนาจทางการเมือง โดยมีการแบ่งเป็น ฝ่ายฝ่ายของกลุ่มการเมืองและการอุปถัมภ์ภายในกลุ่มของตน ส่วนการศึกษาการเมืองของรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง พบว่าการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองมาตาพุด อยู่ภายใต้ระบบผูกขาดอำนาจปกครองไว้ในกลุ่มอำนาจเดียวโดยอาศัยระบบการฮั้วทางการเมืองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ระบบฮั้วทางการเมืองเกิดขึ้นเพราะกลุ่มอำนาจขาดแคลนทรัพยากรทางการเมือง เพื่อการสร้างอำนาจต่อรองเรื่องผลประโยชน์ทางการเมือง และการฮั้วทางการเมืองเพื่อการจัดสรรอำนาจทางการเมืองการบริหารสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้โครงสร้างการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง เพราะการฮั้วทางการเมืองมีข้อจำกัดทำให้กลุ่มอำนาจที่ผูกขาดอำนาจปกครองแตกออกเป็น 2 กลุ่มการศึกษาการประเมินผล พบว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงมีความเหมาะสมที่จะเป็นต้นแบบในการปกครองเทศบาล แม้ว่าจะพบปัญหาการซื้อเสียงขนาดเล็กในการเลือกตั้ง แต่ต้นแบบดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการเมืองท้องถิ่น 1. มีการนำเสนอนโยบายแทนตัวบุคคล 2. สร้างข้อจำกัดต่อระบบการฮั้วทางการเมือง 3. สร้างเสถียรภาพให้นายกเทศมนตรีในการบริหารแต่การนำต้นแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงไปใช้สมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสม ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์จะเป็นการสร้างความรู้ให้กับประชาชนได้ส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ณิสราน บัญเฉลิม (2546) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขูนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับสูง และมีปัจจัยด้านภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ อายุและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

ธนกรณ์ ว่องไว (2548) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด: ศึกษากรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อระบบการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 ผลการศึกษาพบว่า การมีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการรู้จักกันเป็นการส่วนตัว เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญลำดับสุดท้ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นมีผลดี

ฟองจันทร์ วุฒินันชัย (2548) ศึกษาเรื่อง บทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยตรงในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาบทบาทอัตราส่วน/ระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง รวมทั้งปัจจัยและเหตุผลที่มีสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในอำเภอแม่เมาะผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในอำเภอแม่เมาะส่วนใหญ่มีบทบาทและพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับสูง ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์หาเสียง มาฟังการปราศรัย ติดตามการเมืองทางสื่อต่าง ๆ และแจ้งเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งให้เจ้าหน้าที่รัฐรับทราบ

สายประพิศ สายทองกู่ (2548) ศึกษาเรื่อง ทศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตจังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง และเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ส่วนใหญ่มีทัศนคติในระดับดีโดยเห็นด้วยต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงในจังหวัดตราดที่มีเพศอาชีพ และรายได้แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตราดที่มีอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการเลือก

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 48 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกอบต. โดยตรงสูงกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-27 ปีและอายุระหว่าง 28-37 ปี ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีทัศนคติในเรื่องการเลือกตั้งนายกอบต. โดยตรงสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และระดับอนุปริญญาขึ้นไป และด้านการรับรู้และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรงอยู่ในระดับน้อยมาก

ยุทธทิวา นาเมือง (2551) ได้ทำการศึกษาเหตุผลการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาพบว่า อันดับเหตุผลการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีอันดับเหตุผลในการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในอันดับปานกลาง ส่วนรายด้านอันดับเหตุผลในการตัดสินใจอันดับ 1 คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของผู้สมัคร รองลงมาคือด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ด้านชื่อเสียงของผู้สมัคร ด้านผลงานในอดีตของผู้สมัคร ด้านหัวคะแนนของผู้สมัคร ด้านสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของผู้สมัคร ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร ด้านผู้สมัครเป็นคนท้องถิ่นและด้านผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้สมัคร ความคิดริเริ่มพิเศษและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีเหตุผลการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นอาชีพ

ณัฐพงศ์ นิลาทะวงศ์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ศึกษากรณี : เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่ไม่พึงประสงค์ในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 373 คน พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติผู้สมัครนายกเทศมนตรีจะเลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านนโยบายจะเลือกนายกเทศมนตรีเพราะนโยบายของผู้สมัครนายกเทศมนตรีเป็นนโยบายที่มีประโยชน์ในการพัฒนาตำบลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยในการตัดสินใจด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจะเลือกผู้สมัครเพราะ

ผู้สมัครช่วยงานประเพณีต่าง ๆ ของชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานบวช งานศพงาน แต่งงาน ฯลฯ อยู่ในระดับน้อย ปัจจัยในการตัดสินใจด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครจะเลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครเป็นคนรู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับน้อย โดยสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาทางด้านจะเป็นปัจจัยด้านคุณสมบัติเพราะผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ดี เป็นผู้ที่มิชชั่นเสียง เป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีวาทศิลป์ และเป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง เข้าถึงและช่วยเหลือประชาชน

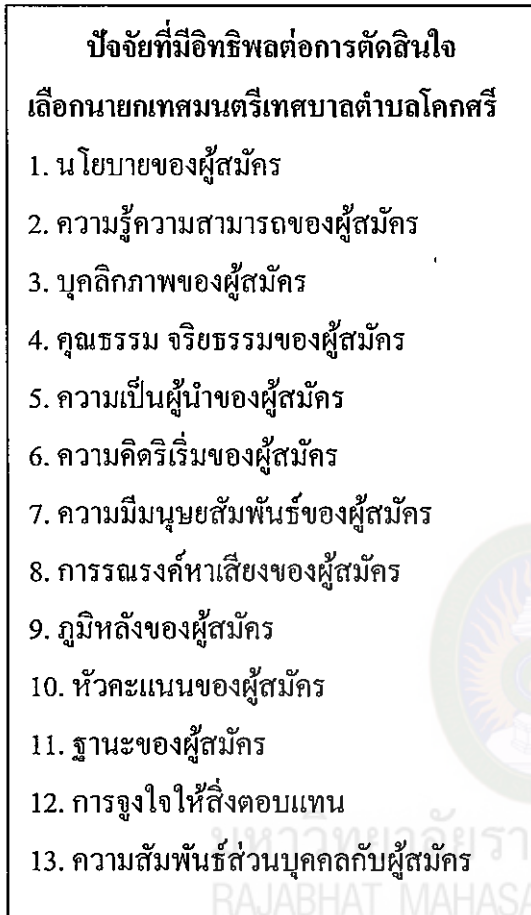
นางพาง กอธวัช (2553) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และใส่ใจประชาชนเป็นความคาดหวังของประชาชนในท้องถิ่น ความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สมัครนายกเทศมนตรี ผลงานในอดีตของผู้สมัครเป็นสิ่งที่ประชาชนนำมาประกอบการตัดสินใจ การใส่ร้ายป้ายสีคู่แข่ง การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบในการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

จากผลงานวิจัยต่าง ๆ สามารถสรุปให้เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีของประชาชนนั้นมาจากหลากหลายปัจจัยผู้ศึกษาได้นำปัจจัยเหล่านั้นมาเขียนในรูปแบบของกรอบแนวคิด ดังนี้

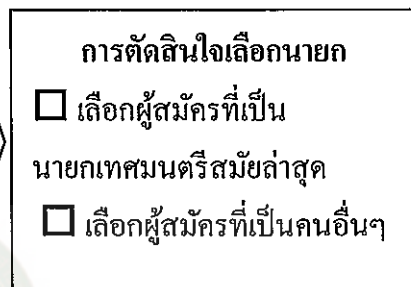
กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวทางการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมที่ได้กล่าวมา เป็นกรอบแนวคิด ดังผังมโนทัศน์

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สามารถสนองวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย และประเด็นที่จะทำการวิจัยและสามารถตอบสนองมาตรฐานที่ตั้งเอาไว้ได้ครบถ้วนจึงได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,445 คน (เทศบาลตำบลโคกศรี : 4)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727) จำนวน 2,445 คน

$$สูตร \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือระดับนัยสำคัญ .05)

$$n = \frac{2,445}{1+(2,445)0.05^2}$$

$$n = 344$$

เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็มผู้ศึกษาจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 345 คน

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยกำหนดให้แต่ละหมู่บ้านเป็นกลุ่มของการวิจัย

ใช้การสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์

$$n1 = \frac{nN1}{N}$$

โดย n1 แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างที่จะสุ่มจากแต่ละกลุ่ม
 N แทน จำนวนของหน่วยตัวอย่างที่ต้องการทั้งหมด
 n แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
 N1 แทน จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม

ตารางที่ 2 การคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อหมู่บ้าน - หมู่ที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บ้านโคกเครือ (บางส่วน) หมู่ที่ 3	83	11
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 4	463	63
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 5	616	83
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 6	517	70
บ้านโคกศรี หมู่ที่ 7	448	61
บ้านป่าแดง (บางส่วน) หมู่ที่ 13	318	43
รวม	2,445	345

3. ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

การสุ่มอย่างง่ายเป็นวิธีที่ประชากรแต่ละหน่วยมีโอกาสถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่า ๆ กัน ประชากรจะต้องกำหนดเฉพาะเจาะจงลงไปว่าเป็นหมู่บ้านใด โดยการนำรายชื่อผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล โศภศรี ใส่นิกลงแต่ละกล่องที่แบ่งตามหมู่บ้าน ในแต่ละครั้งถึงแม้ว่าได้สุ่มรายชื่อขึ้นมาแล้วก็ต้องนำรายชื่อนั้นใส่กลับลงไปนิกลงเพื่อให้ตัวอย่างได้มีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน สุ่มจนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิคือแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โศภศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ประเภทของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตเลือกตั้ง และการรับรู้ข่าวสาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โศภศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสัดส่วนจำนวนข้อคำถามในแต่ละด้านดังนี้ นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร การจูงใจให้สิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โศภศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โศภศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีและวิธีการที่จะสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.2 กำหนดกรอบ โครงสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดและ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิด และขอบเขตที่กำหนด

2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น และปรับปรุงแก้ไข

2.5 เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการกำหนดค่าสถิติ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ โดยให้ระดับความเห็นใน แบบสอบถามแต่ละข้อตามรายนามผู้เชี่ยวชาญ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามเพื่อหาค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ด้วยค่า IOC (Index of Item Objective Cogruence) เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพมากขึ้นผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1.1 นายสุวิทย์ บุญสวัสดิ์กุลชัย วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปลัดประจำสำนักปลัดเทศบาลตำบล โลกศรีเป็นผู้ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางจีรณดา ภูน้ำย่อย วุฒิการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและ การสอน) คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่งครู คศ. 3 ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน โลกศรีวิทยายน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นายอัฐพล อินตะ วุฒิการศึกษา ค.ม. (วิจัยการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ ประจำหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

3.2 นำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล โลกศรีที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยใช้การ วิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) จากนั้นจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างใน การศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. เทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
3. ระยะเวลาในการวิจัยระยะเวลาการเก็บข้อมูล 3 เดือน คือ ธันวาคม พ.ศ. 2556 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

โดยข้อมูลปฐมภูมิใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยสอบถามจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ ถ้ายังไม่สมบูรณ์ให้แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
2. บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในแบบสอบถามตอนที่ 2

เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน เป็นมาตรวัดแบบลิเคอร์ท (ชุกรี วงศ์รัตน์. 2530 : 85) แบ่งค่าของคำตอบเป็น 5 ระดับเรียงตามระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี และระดับคะแนนตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน

เกณฑ์ความคิดเห็น	เชิงลบ	เชิงบวก
ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจมากที่สุด	1	5
ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจมาก	2	4
ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจปานกลาง	3	3
ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจน้อย	4	2
ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจน้อยที่สุด	5	1

ส่วนการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จะนำมาวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยและแปลความหมาย จากลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในระดับการวัดข้อมูลประเภทอันดับ (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2551 : 172) เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยความสำคัญในแบบสอบถามผู้ศึกษายึดหลักเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจน้อยที่สุด

ส่วนระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี จะวิเคราะห์มาจากคะแนนค่าเฉลี่ยความสำคัญของที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โดยแบ่งช่วงระดับคะแนนด้วยวิธีการหาความกว้างของอันดับ (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2551 : 172) ออกเป็นสามช่วงเพื่อแปลความหมายจากผลคะแนนเฉลี่ยวัดระดับการใช้เหตุผลการตัดสินใจของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันดับ} &= \frac{\text{ระดับคะแนนสูงสุด}-\text{ระดับคะแนนต่ำสุด}}{\text{อันดับ}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับ สูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับ สูง

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. สถิติเชิงพรรณนา

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frarequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

1.2 การวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 วิเคราะห์การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอ้างอิงหรือเชิงอนุมาน

ทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้สถิติ Multiple binary Logistic Analysis

$$P(\text{event}) = \frac{e^z}{1 + e^z} \quad \dots\dots\dots (1)$$

$$\text{หรือ } P(\text{event}) = \frac{1}{1 + e^{-z}} = \pi \quad \dots\dots\dots (2)$$

เมื่อ Z เป็น Linear Combination ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$Z = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_p X_p \quad \dots\dots\dots (3)$$

โดยที่ β_i ; $i = 1, 2, \dots, p$ หมายถึง ค่าพารามิเตอร์เมื่อทำการประมาณค่า
 $\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_p$ หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณได้จากข้อมูล
 X_1, X_2, \dots, X_p หมายถึง ตัวแปรอิสระ ซึ่งมีทั้งหมด p ตัว

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือก นายกเทศมนตรี ตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการจัดกลุ่มความถี่ที่มีข้อเสนอแนะ

เหมือนกัน หรือคล้ายกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน แล้วนำประเด็นสำคัญมาสรุปเรียงเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายขยายความ เพื่อให้เกิดความชัดเจนรายละเอียดเรียงจากความสำคัญมากไปหาน้อย

4. สถานที่ ที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้สถานที่ ในการดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

4.2 ระยะเวลาในการวิจัยระยะเวลาการเก็บข้อมูล 3 เดือน คือ ธันวาคม

พ.ศ. 2556 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์นำเสนอด้วยตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

X	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	หมายถึง	จำนวนของตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
t - value	หมายถึง	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
t - prob	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาผลการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
F - value	หมายถึง	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
F - prob	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาผลการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
LSD	หมายถึง	ค่าสถิติสำหรับการทดสอบความแตกต่างด้วยการจับคู่พหุคูณ
β	หมายถึง	ค่าประมาณของ logit ตรงกับค่า β_i
S.E.	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ β_i
X_i	หมายถึง	ตัวแปรอิสระลำดับที่ i โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, p$ (p = จำนวนตัวแปรอิสระที่กำหนดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้)
P - value	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน

Sig. หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ หรือค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณ
ได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี
ตำบล โศกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับของการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โศกศรี
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุผลการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี
ตำบล โศกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล
โศกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล
โศกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล

ดังตาราง

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	171	49.57
หญิง	174	50.43
รวม	345	100.00
1. การศึกษา		
ป.4	75	21.74
ป.6	63	18.26
ม.3	70	20.29
ม.6/ปวช.	70	20.29
อนุปริญญา/ปวส.	21	6.09
ปริญญาตรี	41	11.88
ปริญญาโท	5	1.45
รวม	345	100.00
2. อาชีพ		
ไม่มีอาชีพแน่นอน	9	2.61
รับจ้างทั่วไป	60	17.39
ลูกจ้างเอกชน	25	7.25
เกษตรกร	83	24.06
ค้าขาย	108	31.30
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	35	10.14
รับราชการ	24	6.96
รัฐวิสาหกิจ	1	0.29
รวม	345	100.00
3. เขตเลือกตั้ง		
เขต1	237	68.70
เขต2	108	31.30
รวม	345	100.00

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. การรับรู้ข่าวสาร		
วิทยุ	102	29.6
หนังสือ	36	10.4
หนังสือราชการ	21	6.1
หนังสือพิมพ์	83	24.1
ใบปลิว	145	42.0
เพื่อนบ้าน	213	61.7
เสียงตามสาย	310	89.9
โทรทัศน์	297	86.1

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น หญิง จำนวน 174 คน (50.43%) ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 108 คน (31.30%) เกษตรกร จำนวน 108 คน (24.06%) รับจ้างทั่วไปจำนวน 60 คน (17.39%) ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 35 คน (10.14%) ลูกจ้างเอกชน จำนวน 25 คน (7.25%) รับราชการ จำนวน 24 คน (6.96%) ไม่มีอาชีพแน่นอน จำนวน 9 คน (2.61%) รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน (0.29%) จบการศึกษาระดับ ป.4 จำนวน 75 คน (21.74%) ม.3 จำนวน 70 คน (20.29%) ม.6/ปวช. จำนวน 70 คน (20.29%) ป.6 จำนวน 63 คน (18.26%) ปริญญาตรี จำนวน 41 คน (11.88%) อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 21 คน (6.09%) ปริญญาโท จำนวน 5 คน (1.45%) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 237 คน (68.70%) การรับรู้ข่าวสารจากเสียงตามสาย 310 คน (89.9%) โทรทัศน์ 297 คน (86.1%) เพื่อนบ้าน 213 คน (61.7%) ใบปลิว 145 คน (42.0%) วิทยุ 102 คน (29.6%) หนังสือพิมพ์ 83 คน (24.1%) หนังสือ 36 คน (10.4%) หนังสือราชการ 21 คน (6.1%)

ตารางที่ 5 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	Minimum	Maximum	\bar{x}	S.D.
อายุ	20.00	90.00	45.23	13.12
รายได้	500.00	60,000.00	9,603.77	9,074.33

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ โดยเฉลี่ย 45.23 ปี (S.D.= 13.12) รายได้โดยเฉลี่ย 9,603.77 บาทต่อเดือน (S.D.= 9,074.33)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับของการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ระดับของการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย Arithmetic mean ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

เหตุผลการตัดสินใจ	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจเลือก	ลำดับ
นโยบายของผู้สมัคร	4.38	0.54	มากที่สุด	2
ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร	4.31	0.55	มากที่สุด	3
บุคลิกภาพของผู้สมัคร	4.15	0.44	มาก	7
คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร	4.40	0.51	มากที่สุด	1
ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร	4.40	0.51	มากที่สุด	1
ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร	4.27	0.60	มากที่สุด	5
ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร	4.30	0.54	มากที่สุด	4
การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร	4.12	0.56	มาก	9
ภูมิหลังผู้สมัคร	4.20	0.55	มาก	6
หัวหน้าแผนกของผู้สมัคร	4.15	0.66	มาก	8

เหตุผลการตัดสินใจ	\bar{X}	SD	ระดับการตัดสินใจเลือก	ลำดับ
ฐานะของผู้สมัคร	3.67	0.78	มาก	10
การจงใจให้สิ่งตอบแทน	2.95	1.32	ปานกลาง	12
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร	2.99	1.38	ปานกลาง	11

จากตารางที่ 6 เหตุผลที่ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน ให้ความสำคัญมาก จำนวน 5 ด้าน และ ให้ความสำคัญปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.40$) ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.40$) นโยบายของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.38$) ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.31$) ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.30$) ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.27$) ภูมิหลังของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.20$) บุคลิกภาพของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.15$) หัวคะแนนของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.15$) การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ($\bar{X}=4.12$) ฐานะของผู้สมัคร ($\bar{X}=3.67$) ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ($\bar{X}=2.99$) และ ด้านสุดท้าย คือ การจงใจให้สิ่งตอบแทน ($\bar{X}=2.95$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

เหตุผลการตัดสินใจ	\bar{X}	SD	ระดับการตัดสินใจเลือก
นโยบายของผู้สมัคร			
1. การสร้างงาน สร้างรายได้	4.47	0.62	มากที่สุด
2. การพัฒนาการศึกษา	4.37	0.67	มากที่สุด
3. การพัฒนาสาธารณสุข	4.35	0.70	มากที่สุด
4. การพัฒนาสาธารณูปโภค บริโภค	4.35	0.68	มากที่สุด
5. การทำนุบำรุงศาสนา	4.35	0.69	มากที่สุด
รวม	4.38	0.54	มากที่สุด
ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร			
1. ระดับการศึกษาสูง	4.31	0.68	มากที่สุด
2. ความรู้ด้านการบริหารองค์การ	4.28	0.66	มากที่สุด

เหตุผลการตัดสินใจ	\bar{X}	SD	ระดับการตัดสินใจเลือก
3. ความรู้ด้านการปกครอง	4.28	0.70	มากที่สุด
4. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของเทศมนตรี	4.36	0.69	มากที่สุด
รวม	4.31	0.55	มากที่สุด
บุคลิกภาพของผู้สมัคร			
1. สุขุม	4.09	0.72	มาก
2. วางตัวเหมาะสม	4.32	0.65	มากที่สุด
3. แต่งตัวภูมิฐาน	4.23	0.74	มากที่สุด
4. น่าเกรงขาม	3.80	1.00	มาก
5. นอบน้อม	4.32	0.64	มากที่สุด
รวม	4.15	0.44	มาก
คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร			
1. ความยุติธรรม	4.45	0.61	มากที่สุด
2. ปฏิบัติตามกฎหมาย	4.36	0.66	มากที่สุด
3. ไม่ผิดศีลธรรม	4.37	0.63	มากที่สุด
4. ซื่อสัตย์ ซื่อตรง	4.43	0.66	มากที่สุด
รวม	4.40	0.51	มากที่สุด
ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร			
1. กล้าตัดสินใจ	4.43	0.64	มากที่สุด
2. กล้าเผชิญปัญหา	4.37	0.66	มากที่สุด
3. เป็นแบบอย่างที่ดี	4.46	0.60	มากที่สุด
4. กระจายอำนาจ	4.34	0.63	มากที่สุด
5. รอบคอบ	4.39	0.64	มากที่สุด
รวม	4.40	0.51	มากที่สุด
ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร			
1. ทำในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำ	4.33	0.65	มากที่สุด
2. พัฒนาคณะส่วนที่ขาดการพัฒนา	4.28	0.73	มากที่สุด
3. วางแผนการพัฒนาในอนาคต	4.21	0.72	มากที่สุด

เหตุการณ์การตัดสินใจ	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจเลือก
รวม	4.27	0.60	มากที่สุด
ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร			
1. อธิบายคดี	4.31	0.65	มากที่สุด
2. เข้าหาได้ง่าย	4.27	0.66	มากที่สุด
3. มีความเป็นมิตร	4.32	0.66	มากที่สุด
4. ไม่เจ้ายศเจ้าอย่าง	4.31	0.69	มากที่สุด
รวม	4.30	0.54	มากที่สุด
การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร			
1. การจัดเวทีปราศรัย	4.12	0.69	มาก
2. ออกไปพบปะ พูดคุย เยี่ยมบ้าน	4.14	0.72	มาก
3. แจกแผ่นพับ ใบปลิว	4.05	0.75	มาก
4. รถรณรงค์หาเสียง	4.17	0.72	มาก
5. ป้ายหาเสียงผู้สมัคร	4.13	0.71	มาก
รวม	4.12	0.56	มาก
ภูมิหลังของผู้สมัคร			
1. ชาติกำเนิด	4.12	0.78	มาก
2. ประวัติครอบครัว	4.14	0.71	มาก
3. ประวัติการทำงาน	4.27	0.68	มากที่สุด
4. ประวัติการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	4.26	0.69	มากที่สุด
รวม	4.20	0.55	มาก
หัวข้อคะแนนของผู้สมัคร			
1. เป็นที่เคารพในชุมชน	4.20	0.77	มาก
2. มีความน่าเชื่อถือ	4.12	0.76	มาก
3. เป็นที่พึ่งของชุมชน	4.14	0.79	มาก
4. มีคุณธรรมจริยธรรม	4.18	0.76	มาก
5. มีความรู้ความสามารถ	4.13	0.80	มาก
รวม	4.15	0.66	มาก

เหตุผลการตัดสินใจ	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจเลือก
ฐานะของผู้สมัคร			
1. มีธุรกิจส่วนตัว	3.93	0.92	มาก
2. มีฐานะมั่นคง	4.10	0.79	มาก
3. ญาติพี่น้องมีฐานะมั่นคง	3.55	1.01	มาก
4. มีชื่อเสียงในสังคม	3.48	1.17	มาก
5. มีการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคม	3.27	1.30	ปานกลาง
รวม	3.67	0.78	มาก
การจงใจให้สิ่งตอบแทน			
1. ได้รับการแจกเงิน	3.01	1.36	ปานกลาง
2. รับเข้าทำงาน	3.00	1.43	ปานกลาง
3. จัดเลี้ยงฟรี	2.88	1.38	ปานกลาง
4. เลื่อนตำแหน่ง	2.91	1.38	ปานกลาง
รวม	2.95	1.32	ปานกลาง
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร			
1. เป็นเครือญาติ	3.04	1.45	ปานกลาง
2. เป็นเพื่อนกัน	2.94	1.42	ปานกลาง
3. เคยอยู่สถาบันการศึกษาเดียวกัน	2.94	1.43	ปานกลาง
4. เคยทำอาชีพร่วมกัน	2.93	1.48	ปานกลาง
5. เคยพึ่งพาอาศัยกัน	3.07	1.50	ปานกลาง
รวม	2.99	1.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 ระดับของการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี อำเภอเขา
ตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นดังนี้

นโยบายของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.38$) พิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การสร้างงาน สร้างรายได้ ($\bar{x}=4.47$) การพัฒนาการศึกษา
($\bar{x}=4.37$) การพัฒนาสาธารณสุข ($\bar{x}=4.35$) การพัฒนาสาธารณูปโภค บริโภค ($\bar{x}=4.35$)
การทำนุบำรุงศาสนา ($\bar{x}=4.35$) ตามลำดับ

ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเทศมนตรี ($\bar{X}=4.36$) ระดับการศึกษาสูง ($\bar{X}=4.31$) ความรู้ด้านการปกครอง ($\bar{X}=4.28$) และ ความรู้ด้านการบริหารองค์การ ($\bar{X}=4.28$) ตามลำดับ

บุคลิกภาพของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ วางตัวเหมาะสม ($\bar{X}=4.32$) นอบน้อม ($\bar{X}=4.32$) แต่งตัวภูมิฐาน ($\bar{X}=4.23$) สุขุม ($\bar{X}=4.09$) นำเกรงขาม ($\bar{X}=3.80$)

คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.40$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยุติธรรม ($\bar{X}=4.45$) ซื่อสัตย์ ซื่อตรง ($\bar{X}=4.43$) ไม่ผิดศีลธรรม ($\bar{X}=4.37$) ปฏิบัติตามกฎหมาย ($\bar{X}=4.36$)

ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.40$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X}=4.46$) กล้าตัดสินใจ ($\bar{X}=4.43$) รอบคอบ ($\bar{X}=4.39$) กล้าเผชิญปัญหา ($\bar{X}=4.37$) กระจายอำนาจ ($\bar{X}=4.34$)

ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.27$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ทำในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำ ($\bar{X}=4.33$) พัฒนาตรงส่วนที่ขาดการพัฒนา ($\bar{X}=4.28$) วางแผนการพัฒนาในอนาคต ($\bar{X}=4.21$)

ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีความเป็นมิตร ($\bar{X}=4.32$) ไม่เจ้าสัวอย่าง ($\bar{X}=4.31$) อธิยาศัยดี ($\bar{X}=4.31$) เข้าหาได้ง่าย ($\bar{X}=4.27$)

การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ รรณรณรงค์หาเสียง ($\bar{X}=4.17$) ออกไปพบปะ พูดคุย เยี่ยมบ้าน

($\bar{x}=4.14$) ป้ายหาเสียงผู้สมัคร ($\bar{x}=4.13$) การจัดเวทีปราศรัย ($\bar{x}=4.12$) แจกแผ่นพับ ใบปลิว ($\bar{x}=4.05$)

ภูมิหลังของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ประวัติการทำงาน ($\bar{x}=4.27$) ประวัติการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{x}=4.26$) ประวัติครอบครัว ($\bar{x}=4.14$) ซาคิกำเนิด ($\bar{x}=4.12$)

หัวข้อแนของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมาก ($\bar{x}=4.15$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ เป็นที่เคารพในชุมชน ($\bar{x}=4.20$) มีคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=4.18$) เป็นที่พึ่งของชุมชน ($\bar{x}=4.14$) มีความรู้ความสามารถ ($\bar{x}=4.13$) มีความน่าเชื่อถือ ($\bar{x}=4.12$)

ฐานะของผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับมาก ($\bar{x}=3.67$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก และปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีฐานะมั่นคง ($\bar{x}=4.10$) มีธุรกิจส่วนตัว ($\bar{x}=3.93$) ญาติพี่น้องมีฐานะมั่นคง ($\bar{x}=3.55$) มีชื่อเสียงในสังคม ($\bar{x}=3.48$) มีการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคม ($\bar{x}=3.27$)

การจูงใจให้สิ่งตอบแทน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.95$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ได้รับการแจกเงิน ($\bar{x}=3.01$) รับเข้าทำงาน ($\bar{x}=3.00$) เลื่อนตำแหน่ง ($\bar{x}=2.91$) จัดเลี้ยงฟรี ($\bar{x}=2.88$)

ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับของการตัดสินใจเลือก โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.99$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ เคยพึ่งพาอาศัยกัน ($\bar{x}=3.07$) เป็นเครือข่าย ($\bar{x}=3.04$) เคยอยู่สถาบันการศึกษาเดียวกัน ($\bar{x}=2.94$) เป็นเพื่อนกัน ($\bar{x}=2.94$) เคยทำอาชีพร่วมกัน ($\bar{x}=2.93$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุผลการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุผลการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการหาค่า ทั้ง โดยภาพรวม และรายด้าน ดังตาราง

1. ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วย Multiple Linear Regression Analysis ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกระทำตัวแปร ดังนี้

กำหนดรหัสตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ โดยตัวแปรประเภทกลุ่ม Nominal scale และอันดับ Ordinal scale ให้เป็นตัวแปรหุ่น Dummy เป็น 0 และ 1 และทำการกำหนดรหัสเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 8 แสดงการกำหนดตัวแปร Nominal/Organal Scale เป็นตัวแปรหุ่น Dummy และตัวแปร Interval /Ratio Scale และรหัสตัวแปร

ประเภทตัวแปร	ประเภทตัวแปร	รหัสตัวแปร
นโยบายของผู้สมัคร	Interval	X1
ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร	Interval	X2
บุคลิกภาพของผู้สมัคร	Interval	X3
คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร	Interval	X4
ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร	Interval	X5
ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร	Interval	X6
มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร	Interval	X7
การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร	Interval	X8
ภูมิหลังของผู้สมัคร	Interval	X9
หวัคະແນນของผู้สมัคร	Interval	x10
ฐานะของผู้สมัคร	Interval	x11
การจงใจให้สิ่งตอบแทน	Interval	x12
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร	Interval	X13
การตัดสินใจเลือก	Interval	Y

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เขตเลือกตั้ง การรับรู้ข่าวสาร นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัครคุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร หวัคະແນນ

ของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร การจูงใจให้สิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปแบบของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ Correlation matrix ดังตารางที่ 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปแบบเมตริกซ์สหสัมพันธ์ Correlation matrix Correlations

ตัวแปร	x8	x9	x10	x11	x12	x13	x14	x15	x16	x17	x18	x19	x20	y
X1		.586(**)	.332(**)	.552(**)	.661(**)	.547(**)	.459(**)	.493(**)	.404(**)	.359(**)	.182(**)	.112(*)	.192(**)	.069
X2			.312(**)	.575(**)	.600(**)	.576(**)	.480(**)	.403(**)	.370(**)	.297(**)	.088	.036	.074	.143(**)
X3				.236(**)	.344(**)	.177(**)	.205(**)	.325(**)	.211(**)	.045	-.041	-.137(*)	-.109(*)	.163(**)
X4					.633(**)	.554(**)	.529(**)	.404(**)	.359(**)	.268(**)	.023	-.018	.058	.137(*)
X5						.553(**)	.569(**)	.480(**)	.329(**)	.301(**)	.032	-.001	.107(*)	.154(**)
X6							.600(**)	.512(**)	.414(**)	.401(**)	.180(**)	.160(**)	.226(**)	.140(**)
X7								.484(**)	.404(**)	.357(**)	.161(**)	.155(**)	.172(**)	.142(**)
X8									.501(**)	.522(**)	.253(**)	.165(**)	.191(**)	.200(**)
X9										.568(**)	.426(**)	.331(**)	.293(**)	.202(**)
X10											.447(**)	.318(**)	.268(**)	.110(*)
X11												.822(**)	.750(**)	.211(**)
X12													.850(**)	.146(**)
X13														.120(*)
y														

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เขตเลือกตั้ง การรับรู้ข่าวสาร นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร การจูงใจให้สิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครซึ่งพบว่า ไม่มีตัวแปรพยากรณ์ คู่ใดมีปัญหาความสัมพันธ์กันเองสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกคู่มีค่าระหว่าง 0.107-0.822 โดยตัวแปรต้นคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร (X19) กับ ด้านกระบวนการ (X20) ($r=0.850$) อย่างไรก็ตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r พบว่ามีค่าไม่เกินข้อตกลงของการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Multiple binary Logistic Analysis ($r < 0.85$) ตัวแปรทั้งหมดจึงเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Multiple binary Logistic Analysis ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Multiple binary Logistic Analysis

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
	Lower	Upper	Lower	Upper	r		Lower	Upper
เพศ	.448	.292	2.352	1	.125	1.566	.883	2.777
อายุ	.008	.014	.318	1	.573	1.008	.981	1.036
ระดับการศึกษา	-.047	.128	.134	1	.715	.954	.742	1.227
อาชีพ	.291	.113	6.586	1	.010*	1.338	1.071	1.670
รายได้	.000	.000	4.823	1	.028*	1.000	1.000	1.000
เขตเลือกตั้ง	.699	.347	4.048	1	.044*	2.012	1.018	3.974

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
	Lower	Upper	Lower	Upper	r		Lower	Upper
การรับรู้ข่าวสาร	.023	.099	.052	1	.820	1.023	.843	1.241
นโยบายของผู้สมัคร	-1.155	.413	7.813	1	.005*	.315	.140	.708
ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร	.368	.364	1.018	1	.313	1.444	.707	2.949
บุคลิกภาพของผู้สมัคร	.499	.381	1.718	1	.190	1.648	.781	3.476
คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร	.553	.402	1.896	1	.169	1.739	.791	3.822
ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร	.590	.454	1.691	1	.193	1.804	.741	4.392
ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร	.015	.338	.002	1	.964	1.015	.523	1.969
มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร	-.076	.359	.045	1	.832	.927	.459	1.872
การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร	.515	.347	2.199	1	.138	1.674	.847	3.307
ภูมิหลังของผู้สมัคร	.329	.342	.929	1	.335	1.390	.712	2.716
หัวข้อแนะนำของผู้สมัคร	-.410	.294	1.939	1	.164	.664	.373	1.182
ฐานะของผู้สมัคร	.847	.356	5.674	1	.017*	2.334	1.162	4.686
การจูงใจให้สิ่งตอบแทน	.043	.248	.030	1	.862	1.044	.643	1.696
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร	-.133	.200	.442	1	.506	.876	.592	1.295
Constant	-9.515	2.374	16.069	1	.000	.000		

Variable(s) entered on step 1: SEX, AGE, EDU, OCC, INC, REG, GETNEW, A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M.

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีโคกศรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ของผู้ใช้สิทธิ์ อาชีพของผู้ใช้สิทธิ์ เขตเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิ์ นโยบายของผู้สมัคร และ ฐานะของผู้สมัคร โดยเขียนสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$z = -9.515 + .291 + .000 + .699 - 1.155 + .847$$

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ Grouping แล้ว Coding ถ้อยคำสำคัญ จากนั้นสรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายขยายความ Explanation เพื่อให้เกิดความชัดเจน รายละเอียดได้เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีประเด็นที่ควรดำเนินการ ได้แก่ น้ำเสีย ไฟจราจร เนื่องจากได้มีนโยบายหาเสียงเรื่องจะปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียและติดตั้งสัญญาณไฟจราจร แต่ ณ ขณะที่ทำนายก็ได้ดำรงตำแหน่งมาได้ช่วงเวลานึงแล้ว ยังไม่ได้มีการปรับปรุงเท่าที่ควร ประชาชนยังต้องการให้ท่านนายกฯปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียโดยการขุดลอกท่อระบายน้ำเสียในทุกหมู่บ้าน เนื่องจากมีเศษขยะ ดิน อยู่ในท่อระบายน้ำมากมาทำให้เกิดการอุดตัน น้ำเสียระบายออกได้ไม่ดีเท่าที่ควร เกิดการภาวะมลพิษ และทำให้ท่อที่อยู่ในแต่ละหมู่บ้านส่งกลิ่นเหม็น และชาวบ้านต้องการทำฝาดเปิดท่อระบายน้ำใหม่เพราะบางบ้านฝาดแตก ชำรุด อาจเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ การติดตั้งสัญญาณไฟจราจร จากการที่ได้สัญญากับชาวบ้านว่าจะติดตั้งสัญญาณไฟจราจรตรงทางเข้าหมู่บ้าน ตรงสี่แยกใหญ่ (เพราะเป็นทางเข้าหมู่บ้านของหมู่บ้านอื่นด้วย) ทำให้มีรถเข้าออกเส้นทางนี้เป็นจำนวนมากและได้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง แต่ขณะนี้ยังไม่ได้มีการติดตั้ง จึงได้มีข้อเสนอแนะนี้ขึ้นมา

พัฒนาสวนสาธารณะให้น่าอยู่มากขึ้น เทศบาลตำบลโคกศรี มีสวนสาธารณะอยู่ 2 แห่ง แห่งที่ 1 ตั้งอยู่ติดกับถนนใหญ่ (ที่สามารถให้คนที่ผ่านไปผ่านมา ได้ชม ได้พักผ่อนได้) ได้มีการปรับปรุงดูแลเป็นอย่างดี มีการตัดหญ้า ปลูกต้นไม้ ปลูกดอกไม้ มีศาลาให้พักผ่อนหย่อนใจ มีการตกแต่งสวนสาธารณะด้วยรูปปั้น ไดโนเสาร์ เป็นที่ให้คนที่มาพักผ่อนได้ถ่ายรูป สร้างความสนุกสนานในครอบครัว มีร้านค้าจำหน่ายของพื้นเมือง อาหารปลาสำหรับนักท่องเที่ยวหรือชาวบ้านจากหมู่บ้านอื่น แต่สวนสาธารณะอีกแห่งหนึ่ง ได้มีการทำทางเดินรั้วกันหนองน้ำแต่ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างอื่นเลย ชาวบ้านจึงได้มีการแนะนำปรับปรุงพัฒนาให้สวนสาธารณะแห่งนี้เป็นที่น่าพักผ่อนหย่อนใจอีกแห่งหนึ่ง ควรจะมีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงามีสนามหญ้าสวนฯ (มีการตัดหญ้าที่ขึ้นรก) ปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ เช่น มีจักรยานน้ำ มีบริการจำหน่ายอาหารปลา บริการอาหาร เครื่องดื่ม มีการประดับตกแต่งให้สวยงาม

ทำให้ผู้ที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ มีความสุขสบายใจ ไม่ว่าจะประดับด้วยดอกไม้ ต้นไม้ ตุ๊กตา
ปูนปั้น คุณแต่ไม่ให้เกิดความสกปรก และเมื่อมีความสะอาด ปลอดภัยโปร่งแล้ว ก็จะไม่เป็นแหล่ง
ซ่อนสุมได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยตั้งสมมุติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ใช้สิทธิ ได้แก่ นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร การจูงใจให้สิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 345 คน โดยการใช้สูตรหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเองแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เขตเลือกตั้ง และการรับรู้ข่าวสาร ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร การจูงใจให้สิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ตอนที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ และ ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

(1) ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (2) วิเคราะห์ระดับความต้องการของเหตุผลการตัดสินใจโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรีใช้สถิติ Multiple Binary Logistic Regression Analysis และ (4) ศึกษาข้อเสนอแนะในกาตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอเชิงพรรณนาความ (Descriptive) ผลการวิจัยเป็นดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. เหตุผลที่ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โคกศรี

อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน ให้ความสำคัญมาก จำนวน 5 ด้าน และ ให้ความสำคัญปานกลาง จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร ภูมิหลังของผู้สมัคร บุคลิกภาพของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร และ ด้านสุดท้าย คือ การจูงใจให้สิ่งตอบแทน

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โคกศรี อำเภอขามเฒ่า

จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โคกศรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ของผู้ใช้สิทธิ์ อาชีพของผู้ใช้สิทธิ์ เขตเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิ์ นโยบายของผู้สมัคร และ ฐานะของผู้สมัคร โดยเขียนสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$z = -9.515 + .291 + .000 + .699 - 1.155 + .847$$

3. ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้นายกเทศมนตรีพัฒนาเทศบาลมากขึ้น เริ่มต้นที่การปรับปรุงระบบระบายน้ำเสีย และที่สำคัญที่สุดคือการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร พัฒนาสวนสาธารณะที่ล้อมโถมให้น่าอยู่มากขึ้น เร่งพัฒนาระบบน้ำประปาให้ไหลได้สะดวกอย่างต่อเนื่อง และควรปฏิบัติตามนโยบายที่ได้หาเสียงไว้อย่างเร่งด่วน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ความสัมพันธ์การใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับ
การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า ไม่มีตัวแปรพยากรณ์ คู่ใดมีปัญหาความสัมพันธ์กันเองสูง เนื่องจากค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกคู่มีค่าระหว่าง 0.107-0.822 โดยตัวแปรต้น
คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร (X19) กับ ด้านกระบวนการ (X20) ($r=0.850$)

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล โลกศรี
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ นโยบายของผู้สมัคร ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร
บุคลิกภาพของผู้สมัคร คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร ความคิด
ริเริ่มของผู้สมัคร มนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ภูมิหลังของ
ผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร ฐานะของผู้สมัคร การจงใจให้สิ่งตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วน
บุคคลกับผู้สมัคร

พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อำเภอยางตลาด
จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โลกศรี อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ของผู้ใช้สิทธิ์ อาชีพของผู้ใช้สิทธิ์ เขตเลือกตั้งของ
ผู้ใช้สิทธิ์ นโยบายของผู้สมัคร และ ฐานะของผู้สมัคร สามารถอธิบายเป็นรายข้อได้ ดังนี้

1. รายได้ของผู้ใช้สิทธิ์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่ารายได้เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยในการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งเพราะบางครั้งคนที่มีรายได้น้อยย่อมได้รับการจงใจในการซื้อเสียงได้ง่ายกว่าคนที่มี
รายได้มาก เป็นต้น

สอดคล้องกับแนวคิดของ คลฤดี วรรณสุทธะ (2545) ทำการศึกษา พฤติกรรม
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.
2544 ในพื้นที่อำเภอกุฉุขุม จังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน เพื่อศึกษาเรื่องระบบอุปถัมภ์ที่มี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน และเพื่อศึกษาความ
แตกต่างคุณลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้) ที่มีทัศนะ
เกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้มี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน และสอดคล้องกับ
 นงพงา กอธวัช (2553) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบล
 นามเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ย
 ต่อเดือนแตกต่างกัน มีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลนามเมือง อำเภอเสลภูมิ
 จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อคิดเห็นในการ
 ตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลนามเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การออก
 พบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และใส่ใจประชาชนเป็นความคาดหวังของประชาชนใน
 ท้องถิ่น ความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สมัครนายกเทศมนตรี ผลงาน
 ในอดีตของผู้สมัครเป็นสิ่งที่ประชาชนนำมาประกอบการตัดสินใจ การใส่ร้ายป้ายสีคู่แข่ง การ
 กระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบในการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเป็น
 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2. อาชีพของผู้ใช้สิทธิ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีทั้งนี้อาจเป็น
 เพราะว่าอาชีพเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยในการลงคะแนนเสียง
 เลือกตั้งเพราะ การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่
 เป็นเกษตรกร หากผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นคนในพื้นที่หรือเป็นคนที่เกี่ยวข้องหรือช่วยเหลือ
 เกษตรกรบ่อยครั้งจะได้รับการพิจารณาจากผู้มีสิทธิลงคะแนนกลุ่มนี้มากเป็นพิเศษเป็นต้น

สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีรวัดน์ บาลทิพย์ (2541) ซึ่ง ได้ศึกษา พฤติกรรมการ
 ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา กรุงเทพมหานคร ปีพ.ศ.2541 กลุ่มตัวอย่างผลการศึกษา
 พบว่า เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ และความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิลงคะแนน
 เสียงเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร
 รับเลือกตั้งเป็นปัจจัยจูงใจที่สำคัญที่สุดในการลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพศ อายุ
 การศึกษา รายได้ และอาชีพเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยในการ
 ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โทรทัศน์เป็นสื่อที่น่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง
 เลือกตั้งมากที่สุด และป้ายโฆษณาหาเสียงเป็นสื่อที่น่าจะมีอิทธิพลน้อยที่สุด จำนวนผู้มีสิทธิ
 และผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนคะแนนเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนได้รับรวมถึงจำนวน
 และสถานที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้ง

3. เขตเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีทั้งนี้
 อาจเป็นเพราะว่าผู้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งมีญาติพี่น้องเป็นผู้มีสิทธิในเขตการเลือกตั้ง
 เดียวกัน ทำให้มีโอกาสในการรับเลือกเป็นนายกเทศมนตรีได้ สอดคล้องกับ สุวัฒน์ ไพไหล

(2537) ที่ทำการศึกษารื่องนักรฐกิจการเมืองกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดสกลนคร ระหว่างปี พ.ศ. 2522-2523 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบ ของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง โครงสร้างทางอำนาจในสังคมหมู่บ้าน เขตพื้นที่ของผู้สมัคร ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นปัจจัยสำคัญ ที่สุดในการกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง รูปแบบการหาคะแนนเสียงที่มีการเลี้ยงสุราอาหารการแจกสิ่งของ การจัดห้ามหรสพสมโภชน์ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ การพนัน การทำลายคู่แข่ง การให้คำมั่นสัญญา การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เพจเจอร์ วิทยุมือถือ เป็นต้น และการแจกเงินซื้อเสียงซึ่งประการหลังสุดเป็นปัจจัยที่นับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น เป็น ระบบแบบนิยม และมีอัตราสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ

4. นโยบายของผู้สมัคร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายในการหาเสียงทำให้ประชาชนได้รู้ถึงอุดมการณ์ บ่งชี้ถึงความตั้งใจและทิศทางในการบริหารงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยมีนโยบายของการทำงานที่ชัดเจนในการจะเข้ามาบริหารและมีผลงานในอดีตที่ผ่านมาหรือมีประสบการณ์ในการบริหารงานจะได้รับ การเลือกตั้งมากพิเศษ สอดคล้องกับ ถวิลวดี บุรีกุล (2554) ศึกษาการเมืองเรื่องเลือกตั้งและปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง และผู้สมัคร : วิเคราะห์จากการเลือกตั้ง 3 กรกฎาคม 2554 ผลการศึกษาพบว่าประชาชนสนใจที่ สถานะหรือจุดยืนของผู้สมัครในประเด็นต่างๆ รวมบุคลิกภาพของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียง การให้ความสนใจในเรื่องนี้ ความเข้าใจในประเด็นการหาเสียง ล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกผู้สมัคร นอกจากนี้ยังพบว่า ว่าประเด็นทางสังคมก็เป็นสิ่งที่สำคัญในการไปเลือกต้อง สิ่งที่พรรคการเมืองใช้ในการรณรงค์หาเสียงที่เน้นประเด็นทางสังคมต่างๆก็มีผลต่อการกำกับบรรทัดฐานของสังคม ตลอดจนการคิดถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ และสามารถ อธิบายความแตกต่างเชิงเศรษฐกิจและสังคมหรือระหว่างชนชั้นที่กำลังปรากฏขึ้น นั่นคือประชาชนที่มีการศึกษาน้อยกว่าจะ เลือกพรรคเพื่อไทยมากกว่า และมีความแตกต่างกันตามภาคอย่างชัดเจนในทางการเลือกตั้ง และยังสอดคล้องกับประเด็นทาง สังคม คือการชูนโยบายในการหาเสียงที่นำมาสู่การตัดสินใจ และการสื่อสารทางการเมืองที่ประชาชนที่รับสื่อจากพรรคมากจะ มีแนวโน้มในการเลือกพรรคนั้น อีกทั้งพบว่าความไม่พอใจผลงานของรัฐบาลก่อนทำให้ประชาชนพากันทะเลาะเนนให้กับพรรคที่ คาดว่าจะทำงานได้ดีกว่าและสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างเป็นผล และพวกเขาได้รับผลประโยชน์ ซึ่งเป็น

การตัดสินใจ บนหลักเหตุผล แต่อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ยังไม่ชัดเจนเรื่องชนบทและเมืองนอก นอกจากภาค และฐานะทางการศึกษา ซึ่ง ต้องมีการศึกษาต่อไป

5. ฐานะของผู้สมัครมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนมีความเห็นว่าผู้ที่มีฐานะดีมีโอกาสเข้ามาคอร์รัปชันน้อยกว่า บุคคลที่มีรายได้น้อย สอดคล้องกับ อัสวีศิริ ลาปีอี (2556 : 187) ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์นักการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่นศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลัง จังหวัดสงขลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองควนลังมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ภาพลักษณ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลังในด้านวิสัยทัศน์ และนโยบาย ด้านภาวะผู้นำ ด้านผลงาน ด้านประสบการณ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรมมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ ณัฐพงศ์ นิลาทวงศ์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ศึกษากรณี : เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านจะเป็นปัจจัยด้านคุณสมบัติเพราะผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ดี เป็นผู้ที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีวาทศิลป์ และเป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง เข้าถึงและช่วยเหลือประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โคอัครี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ของผู้ใช้สิทธิ์ อาชีพของผู้ใช้สิทธิ์ เขตเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิ์ นโยบายของผู้สมัคร และ ฐานะของผู้สมัคร ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 ภาครัฐควรมีการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคงสูงขึ้น

1.2 ภาครัฐและผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล โคอัครีอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จะต้องกำหนดนโยบายให้ครอบคลุมถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนใน

ด้านต่างๆอย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนเกิดความพร้อมในการดำรงชีวิต ซึ่งจะไม่ทำให้ประชาชนมุ่งหวังผลตอบแทนในการเลือกตั้ง

1.3 ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรีอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ควรจะเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมดีเพื่อที่จะลดการไม่ไว้วางใจในด้านการคอร์รัปชัน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่น และศึกษาในพื้นที่อื่น เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตยและประโยชน์ทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กนกทิพย์ พัฒนาพั้วพันธ์. (2539). เทคนิคการได้กลุ่มตัวอย่าง. เชียงใหม่ : ภาควิชาประเมินผล และวิจัยการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- จรรยา สีหไกร. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าบุญมี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีประทุม.
- จรรยา สีหไกร. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าบุญมี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีประทุม.
- ชัยศศิริรัตนบวร. (2531). ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของกรรมการสภาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชวีพรลีสนิท. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้านักลงทุนหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวีพรลีสนิท. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้านักลงทุนหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวงศ์ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชูศรีวงศ์รัตนะ. (2530). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ชูศักดิ์เที่ยงตรง. (2518). การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ณัฐกรวิทิตานนท์. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งของสมาชิกวุฒิสภา : ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเชียงใหม่รอบสองเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชัช มีสอาด. (2541). ระบบอุปถัมภ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบางระจันจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐพงศ์ นิลาทะวงศ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ศึกษากรณี : เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิสรา บุญเฉลิม. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขามหวานอำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- _____. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขามหวานอำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คตฤดีวรรณสุทธะ. (2545). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคมพ.ศ. 2544 ในพื้นที่อำเภอกุฉุขุมจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2554). การเมืองเรื่องเลือกตั้งและปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง และผู้สมัคร : วิเคราะห์จากการเลือกตั้ง 3 ก.ค. 2554. สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.
- ชนกรณ์ ว่องไว. (2548). การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษากรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____. (2548). การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษากรณี เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ธีรทัต ชูคำ. (2543). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และ
พนักงานเทศบาลตำบลภายใต้พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล
เป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีรวัฒน์ บาลทิพย์. (2541). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ปี 2541 : ศึกษากรณีเขตมีนบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษม
บัณฑิต.
- ธีรวัฒน์ บาลทิพย์. (2541). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541 ศึกษากรณีเขตมีนบุรี. สารนิพนธ์ รั.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษม
บัณฑิต.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์. (2544). การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เด็อนตุลา.
- นงพงา กอธวัช. (2553). การศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลนาเมือง
อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543) วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์
การพิมพ์.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2526). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรพิมล ภาชนะ. (2544). ความคาดหวังของผู้เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ของจังหวัดพะเยา
เกี่ยวกับคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. การค้นคว้าแบบอิสระ
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพิมล ภาชนะ. (2544). ความคาดหวังของผู้เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ของจังหวัดพะเยา
เกี่ยวกับคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. การค้นคว้าอิสระ
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ฟองจันทร์วุฒินันชัย. (2548). บทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงใหม่โดยตรงในอำเภอแม่ฮาดจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฟองจันทร์วุฒินันชัย. (2548). บทบาทของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่โดยตรงในอำเภอแม่ฮาดจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครองบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรวดี แก้วประดับ. (2545). การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านค่าย. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรวดี แก้วประดับ. (2545). การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านค่าย. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธิวา นาเมือง. (2555). เหตุผลการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ยุทธิวา นาเมือง. (2555). เหตุผลการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ลิขิต ชีระเวคิน. (2530). การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2540). ขอบข่ายและวิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : สามศาสตร์.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2549). หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครองและการกระทำทางปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. (2535). ความลับขององค์กร : พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : มปป.
- วิรัช นิภาวรรณ. (2536). การบริหารงานพัฒนาชนบทการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาสภาพตำบล : สาเหตุและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- วุฒิชัย จำนงค์. (2525). การจูงใจในองค์การธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศักดิ์ดา นพสิทธิ์. (2541). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตจังหวัด
ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล. (2545). การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน.
(อีพีเอปริทัศน์เล่มที่ 3). กรุงเทพฯ : คบไฟ.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2550). กฎหมายการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ธรรมมถการพิมพ์.
- สมชอบ ภูอินนา. (2537). ประวัติบ้านโคกศรี. สำนักงานปลัดเทศบาลตำบลโคกศรี.
- สมทรัพย์ อภิชาติบุตร. (2541). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลายของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. (2546). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ.
(พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สถิต ศรีชมชื่น. (2550). การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลวังชัยอำเภอน้ำพองจังหวัดขอนแก่น
เมื่อวันที่ 31 เดือนมกราคมพ.ศ.2547. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายประพิศ สายทองคู่. (2548). ทศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลโดยตรง: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเทศบาลตำบลโคกศรี. (2555). เอกสารข้อมูลพื้นฐานในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ : สำนักงานเทศบาลตำบลโคกศรี.
- อนันต์ อนันตกุล. (2543). “การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง,” วารสารราชบัณฑิตยสถาน.
- อรุณ แก้วมัน และคณะ. (2543). ความคิดเห็นและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลเมืองมหาสารคามในวันที่ 25 ธันวาคมพ.ศ. 2542. การประชุมวิชาการสถิติ
ประยุกต์ภาคเหนือครั้งที่ 3 วันที่ 25-26 พฤษภาคม พ.ศ. 2543.
- อัครศิริ ลาปีอี. (2556). “ภาพลักษณ์นักการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนใน
ระดับท้องถิ่นศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลังจังหวัด
สงขลา,” วารสารวิทยบริการ. ปีที่ 24 ฉบับที่ 1.
- อุครตันดิสุนทร. (2546). กฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่น : ปฏิรูปการนักการเมืองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
บพิชการพิมพ์.

อุตร ตันติสุนทร. (2546). กฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่น : ปฏิรูปการนักการเมืองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
 บพิธการพิมพ์.

อุทัย หิรัญโต. (2523). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

_____. (2530). ระบอบราชการไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2546). การเมืองท้องถิ่นกับการนำรูปแบบการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
 โดยตรงมาใช้ในการปกครองท้องถิ่นของเทศบาล : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองมาบตา
 พุดจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย
 สาธารณะมหาวิทยาลัยบูรพา.

Anderson, E. (1994). *The Code of The Streets*. Atlantic Monthly, 273 : 81–94.

Clarke, John J. (1957) *Outline of Local Government of the United Kingdom*. London : Sir
 IssacPitman and Son, Ltd.

De Vos, George A. and Hipper, Arthur A. (1969). "Cultural Physiology: Comparative Studies
 of Human Behavior, "The Handbook of Social Physiology, Vol. IV.

Downs, Anthony. (1957). *An Economic Theory of Democracy*. New York : Harper and Row,
 1957. <http://www.freewebs.com/mpa5/publicchoice.htm>

Key, Jr. V.O. (1961). *Public Opinion and American Democracy*. New York: Knopf.
 Lasswell,

Mongtagu, Hraris G. (1984). *Comparative Local Government Great Britain* : William
 Brendenandson.

Norton, Alan. (1994). *International handbook of local and regional government : A
 comparativeanalysis of advance democracies*. Hants : Edward Elgar.

Robson, William A. (1953). *Local Government Encyclopedia of Social Science*. New York
 :The Macmillan Company.

Yamane, T. (1973). *Statistic : An Introductory Analysis*. 3rd Ed. New York : Harper and
 Row.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนำไปประชาสัมพันธ์ รวมทั้งประชาชนและผู้ที่สนใจใช้ในการศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกบุคคลที่ตั้งใจจริงเข้ามาเป็นตัวแทนในการบริหารพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อให้เกิดการไปใช้สิทธิอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

ดังนั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยรับรองว่าข้อมูลที่ได้ จะนำมาเสนอเป็นภาพรวม จะไม่นำเสนอเป็นรายบุคคล และจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

นางสาวจิรรัตน์ จีระสมบัติ

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน และกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่านเอง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. การศึกษา
 - ไม่ได้เรียนหนังสือ
 - ป. 4
 - ป. 6
 - ม. 3
 - ม. 6 / ปวช.
 - อนุปริญญา / ปวส.
 - ปริญญาตรี
 - ปริญญาโท
 - ปริญญาเอก
4. อาชีพ
 - ยังไม่ได้ทำงาน
 - ไม่มีอาชีพแน่นอน
 - รับจ้างทั่วไป
 - ลูกจ้างเอกชน
 - เกษตรกร
 - ค้าขาย
 - ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 - รับราชการ
 - รัฐวิสาหกิจ
5. รายได้ บาทต่อเดือน

6. เขตเลือกตั้ง

 เขต 1 เขต 2

7. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ท่านรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุบ้านการเมืองช่องทางใดบ้าง (ท่านสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 วิทยู หนังสือ หนังสือราชการ หนังสือพิมพ์ ใบปลิว เพื่อนบ้าน เสียงตามสาย โทรทัศน์ อื่นๆ โปรดระบุ (1).....

(2).....

(3).....

(4).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ท่านให้ความสำคัญที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง ท่านได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลต่อไปนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

จะมีอันดับไว้ให้เลือกตอบ 5 อันดับ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

ปัจจัยด้านเหตุผลในการตัดสินใจเลือก นายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี	ระดับการให้ความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
นโยบายของผู้สมัคร					
1. การสร้างงาน สร้างรายได้					
2. การพัฒนาการศึกษา					
3. การพัฒนาสาธารณสุข					
4. การพัฒนาสาธารณูปโภค บริโภค					
5. การทำนุบำรุงศาสนา					
ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร					
1. ระดับการศึกษาสูง					
2. ความรู้ด้านการบริหารองค์การ					
3. ความรู้ด้านการปกครอง					
4. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ เทศมนตรี					
บุคลิกภาพของผู้สมัคร					
1. สุขุม					
2. วางตัวเหมาะสม					
3. แต่งตัวภูมิฐาน					
4. น่าเกรงขาม					
5. นอบน้อม					
คุณธรรม จริยธรรมของผู้สมัคร					
1. ความยุติธรรม					
2. ปฏิบัติตามกฎหมาย					
3. ไม่ผิดศีลธรรม					
4. ซื่อสัตย์ ซื่อตรง					
ความเป็นผู้นำของผู้สมัคร					
1. กล้าตัดสินใจ					
2. กล้าเผชิญปัญหา					

ปัจจัยด้านเหตุผลในการตัดสินใจเลือก นายกเทศมนตรีตำบลโลกศรี	ระดับการให้ความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3. เป็นแบบอย่างที่ดี					
4. กระจายอำนาจ					
5. รอบคอบ					
ความคิดริเริ่มของผู้สมัคร					
1. ทำในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำ					
2. พัฒนาตรงส่วนที่ขาดการพัฒนา					
3. วางแผนการพัฒนาในอนาคต					
ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร					
1. อธิษาศัยดี					
2. เข้าหาได้ง่าย					
3. มีความเป็นมิตร					
4. ไม่เจ้ายศเจ้าอย่าง					
การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร					
1. การจัดเวทีปราศรัย					
2. ออกไปพบปะ พูดคุย เชิญชวน					
3. แจกแผ่นพับ ใบปลิว					
4. รตรณรงค์หาเสียง					
5. ป้ายหาเสียงผู้สมัคร					
ภูมิหลังของผู้สมัคร					
1. ชาติกำเนิด					
2. ประวัติครอบครัว					
3. ประวัติการทำงาน					
4. ประวัติการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม					
หวัะแนนของผู้สมัคร					
1. เป็นที่เคารพในชุมชน					
2. มีความหน้าเชื่อถือ					

ปัจจัยด้านเหตุผลในการตัดสินใจเลือก นายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี	ระดับการให้ความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. เป็นที่พึ่งของชุมชน					
4. มีคุณธรรมจริยธรรม					
5. มีความรู้ความสามารถ					
ฐานะของผู้สมัคร					
1. มีธุรกิจส่วนตัว					
2. มีฐานะมั่นคง					
3. ญาติพี่น้องมีฐานะมั่นคง					
4. มีชื่อเสียงในสังคม					
5. มีการบริจาคเงินช่วยเหลือสังคม					
การจงใจให้สิ่งตอบแทน					
1. ได้รับการแจกเงิน					
2. รับเข้าทำงาน					
3. จัดเลี้ยงฟรี					
4. เลื่อนตำแหน่ง					
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร					
1. เป็นเครือญาติ					
2. เป็นเพื่อนกัน					
3. เคยอยู่สถาบันการศึกษาเดียวกัน					
4. เคยทำอาชีพร่วมกัน					
5. เคยพึ่งพาอาศัยกัน					

ตอนที่ 3 การตัดสินใจ

คำชี้แจง ท่านได้เลือกใครเป็นนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด

จังหวัดกาฬสินธุ์

เมื่อครั้งมีการเลือกตั้งในวันที่ 2 มีนาคม 2556

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOCเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	0	1	1	2	0.67
2	1	1	1	3	1
3	1	1	0	2	0.67
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	0	2	0.67
7	0	1	1	2	0.67
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	0	2	0.67
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	0	1	1	2	0.67
16	1	1	1	3	1
17	1	1	0	2	0.67
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	0	2	0.67
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1
23	1	1	1	3	1

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOCเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	1	1	3	1
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1
29	1	1	1	3	1
30	0	1	1	2	0.67
31	0	1	1	2	0.67
32	0	1	1	2	0.67
33	1	1	1	3	1
34	1	1	1	3	1
35	1	1	1	3	1
36	0	1	1	2	0.67
37	1	1	0	2	0.67
38	1	1	1	3	1
39	1	1	1	3	1
40	1	1	0	2	0.67
41	1	1	1	3	1
42	1	1	1	3	1
43	0	1	1	2	0.67
44	1	1	0	2	0.67
45	1	1	1	3	1
46	0	1	1	2	0.67
47	1	1	0	2	0.67
48	1	1	1	3	1
49	1	1	1	3	1
50	1	1	1	3	1

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

คำถาม ข้อที่	Scale Mean if item Deleted	Scale Variance if item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	162.4000	715.7333	.3104	.9659
A2	162.6250	724.8558	.1512	.9666
A3	162.6750	720.5840	.2079	.9665
A4	161.2250	717.7686	.4792	.9650
A5	162.0000	693.4872	.7344	.9639
A6	161.9250	688.2250	.7420	.9639
BB1	161.9000	687.8872	.6928	.9641
BB2	161.9000	683.5795	.8051	.9635
BB3	161.9750	687.2045	.7610	.9638
BB4	162.0250	689.1019	.7471	.9638
BB5	161.9750	677.4609	.7817	.9637
BB6	162.0000	680.3077	.7762	.9637
BB7	162.0500	680.4590	.8036	.9635
BB8	161.9750	696.8455	.8455	.9648
BB9	161.5500	696.8179	.7344	.9640
CC1	161.4000	702.6564	.6684	.9643
CC2	161.4750	697.1276	.1276	.9639
CC3	161.5500	697.1256	.7072	.9641
CC4	161.4250	702.8660	.6315	.9644
CC5	161.2500	716.7051	.4382	.9651
DD1	161.1750	716.4558	.4703	.9650
DD2	161.2000	714.0103	.5792	.9647
DD3	161.2750	710.3071	.6484	.9645

คำถาม ข้อที่	Scale Mean if item Deleted	Scale Variance if item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Alpha if Item Deleted
DD4	161.5250	711.9481	.5198	.9648
DD5	161.3250	719.7122	.3172	.9656
DD6	161.2500	712.8077	.8077	.9649
E1	161.1750	702.6096	.9641	.9641
E2	161.1750	708.4558	.6534	.6534
E3	161.4000	710.1949	.5931	.9646
E4	161.3250	714.3276	.5035	.9649
E5	161.4250	717.0199	.4314	.9651
E6	161.3250	706.9942	.6087	.9645
E7	161.4750	704.0506	.6769	.9643
F1	161.6000	710.2462	.6157	.9646
F2	161.5000	706.3590	.5914	.9646
F3	161.5750	697.0712	.7441	.9639
F4	161.4750	700.4609	.6842	.9642
G1	161.3750	704.5994	.6616	.9643
G2	161.4500	695.0231	.6696	.9642
G3	161.2500	716.7051	.4382	.9651
G4	162.0500	680.4590	.8036	.9635
G5	161.9750	696.8455	.5630	.9648
G6	161.5500	696.8179	.7344	.9640
G7	162.0500	680.4590	.8036	.9635

หมายเหตุ

N of Cases = 50.0

N of Items = 44

Alpha = .9653

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศ.รปศ ว๐๑๐๓/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณสุวิทย์ บุญสวัสดิ์กุลชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิรรัตน์ จีระสมบัติ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๖๐๑๐๓/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณจิรธิดา ภูน้ำ้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิรรัตน์ จีระสมบัติ รหัสประจำตัว ๕๖๔๒๖๐๐๑๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณอัฐพล อินตะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวจิระรัตน์ จิระสมบัติ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านภาษา
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

ที่ รศ.รปศ ๖๐๑๐๔/๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวจิรรัตน์ จิระสมบัติ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน ๓๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

ที่ รต.รปศ ๖๐๑๐๔/๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวจิรรัตน์ จีระสมบัติ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๑๒๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน ๓๔๕ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล นางสาวจิรรัตน์ จีระสมบัติ
- ภูมิลำเนา: 138 หมู่ที่ 6 เทศบาลตำบลโลกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
46120
E-mail : kk_hayong508@hotmail.com
- ประวัติการทำงาน**
- พ.ศ. 2552 พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่มของร้าน Su-Shi Thai Garden restaurant ณ เมือง Saratoga Spring, รัฐ New York [NY], ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2552 พนักงานของร้าน Mc Donald's ณ เมือง Saratoga Spring, รัฐ New York [NY], ประเทศ สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2552 พนักงานต้อนรับบริษัทการบินไทย ณ สนามบินขอนแก่น, ขอนแก่น
- พ.ศ. 2553 พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่มที่ Sport Pub พูลแมน ขอนแก่น ราชชา ออร์คิด, ขอนแก่น
- พ.ศ. 2554 พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่มที่ Kronan restaurant พูลแมน ขอนแก่น ราชชา ออร์คิด, ขอนแก่น
- พ.ศ. 2555 พนักงานต้อนรับที่ Lobby Salon โรงแรมสุโขทัย กรุงเทพ
- ประวัติการศึกษา**
- พ.ศ. 2552 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แขนงวิชาธุรกิจการบิน พ.ศ. 2552
- พ.ศ. 2559 ระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม